

BLACK

ΣΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ

OUT

σελίδα 06
Χαρίς στίγμα

αλληξουσιαστική επιθεώρηση, Θεσσαλονίκη, απρίλιος 2006

ΟΥΤΟΤΙΑ Η' ΤΙΠΟΤΑ

www.blackout.gr/www.blackout.gr/www.blackout.gr

Καμιά στιγμή δεν κράτησε πιο λίγο ή πιο πολύ από μιν άλλη.

Ένας χρόνος πέρασε από τότε που μια σπασμένη λάμπα κι ένα κομμένο καλώδιο σαρωνόντουσαν για να στοιχειοθετήσουν την αλληγορία των προθέσεων του εγχειρήματος που άκουγε στο όνομα Black Out στο κοινωνικό εργοστάσιο. Όχι, ο στόχος μας δεν είναι το σκοτάδι. Είμαστε όμως κι οι τελευταίοι που θα διεκδικήσουν για τους εαυτούς τους το ρόλο του φωστήρα. Οι θεοί γέρασαν, οι πρωτοπορίες μας τέλειωσαν και το κοινωνικό εργοστάσιο απαιτεί τη συνενοχή όλων για να διαταραχθεί η λειτουργία του. Εμείς με το έντυπο αυτό, απλά στοιχειώνουμε το δικό μας κομμάτι συνενοχής στην παύση εύρυθμης λειτουργίας της Μηχανής.

Είμαστε εμείς, μα σύντομα θά 'μαστε κάποιιο άλλοι.

Η προσωπική ανάγκη για ανίχνευση συναντά την καταλυτική επίδραση του συλλογικού και η συλλογικότητα με τη σειρά της καλλιεργεί τους σπόρους της προσωπικής δημιουργίας. Έτσι γεννιέται κάθε τεύχος. Μετέωρο ανάμεσα στην λογική και το συναίσθημα, επιρρεπές στην ιδεολογία μα με συνείδηση του θυμικού του, βρίσκει έδαφος στην τομή πολιτικού και προσηπικού. Πασχίζει να τιθασεύσει το χάσμα του διαμελισμένου μας χρόνου και να το ενώσει σε λέξεις και πράξεις που αντικατοπτρίζουν κοινές αγωνίες, ιδέες και όνειρα. Να εμπνεύσει στιγμές αντίστασης στην κοινωνική πραγματικότητα, να δυναμώσει τις φωνές αμφισβήτησης, να φανταστεί εικόνες ελευθερίας ενάντια στην περιρρέουσα γενικευμένη αφασία και να προτάξει την αυτενέργεια απέναντι στην εικονικότητα των υποταγμένων εκφράσεων και του πιθηκισμού.

Και πάντα θα βρισκόμαστε τότε στη γη και τότε στο φεγγάρι

Η κακή κριτική δεν είναι ποτέ τόσο στενόχωρη όσο θεωρείται. Κακή κριτική προϋποθέτει ανάγνωση του περιεχομένου που στη συνέχεια σχολιάζεται αρνητικώς. Η διαδικασία της ανάγνωσης είναι μέρος του στόχου κι η

κατανόηση μέρος της επιθυμίας. Το να πείσεις συνεπάγεται πως κατέχεις την αλήθεια, κι η αλήθεια είναι λάστιχο στα χέρια αυτών που έχουν την ικανότητα να πείθουν. Το να παρασύρεσαι όμως στους λαβυρίνθους της αμφισβήτησης είναι αυτοσκοπός. Γνωρίζοντας πως οι διαδρομές που ακολουθήθηκαν μέχρι τώρα ήταν οι λανθασμένες κι όλες οδήγησαν στο αδιέξοδο. Γνωρίζοντας πως σε κάποια από τις άλλες είναι η έξοδος. Η γνώση αυτή είναι το κίνητρο, η έξοδος το όραμα και το ασταμάτητο βάδισμα το χρέος.

Η καλή κριτική, από την άλλη, είναι πάντα ευχάριστη, αφορά δε περισσότερο στο κομμάτι εκείνο του εγώ που έχει ανάγκη από επιβράβευση όχι απαραίτητα για να ικανοποιηθεί το ναρκισσισμό του, αλλά για να δικαιώσει την όποια προσπάθεια του. Κάθε έντυπο έχει μια κουτσή και δυσκίνητη αλληλεπίδραση με τον κόσμο στο οποίο απευθύνεται κι ανάλογα με την επιθυμία αλλά και την ικανότητα των εκδοτών (κι εκδιδομένων!) του, μπορεί να μετασχηματίσει την λαμβανόμενη ανάδραση ωφέλιμα κι εποικοδομητικά. Κάτι θεωρίες περί διαλεκτικής, δεν ξοφλήσανε ακόμη, σε πείσμα των καιρών.

Η χειρότερη κριτική είναι η αδιαφορία.

Να τραγουδάμε δυνατά με μια πελώρια φωτιά μας το κεφάλι

Εν είδη αντίφασης προς στον τίτλο του, το Black Out θα φιλοξενηθεί σύντομα, στην ηλεκτρονική του μορφή στο διαδίκτυο. Παρακάμπτοντας, προς το παρόν, τον όποιο σχολιασμό γύρω από τη φύση του μέσου, ο δικτυακός αυτός τόπος θα επιχειρήσει να συνδράμει στον πλουραλισμό του εγχειρήματος σε επίπεδο κειμένων, χωρίς να επισκιάσει την φυσική του υπόσταση και την αμεσότητα της επικοινωνίας που αυτή συνεπάγεται. Σε κάθε περίπτωση, ευελπιστούμε ο δίαυλος αυτός να γίνει ένα πεδίο προορισμού ανταγωνιστικών προς το υπάρχον απόψεων και να συνεισφέρει, λόγω εμβέλειας και προσβασιμότητας, στην ευρύτερη διάδοση τους.

Στην παρούσα, έντυπη μορφή, το Black Out εκδίδεται σε 2.000 αντίτυπα και διανέμεται στους δρόμους της πόλης (στάσεις, λεωφορεία, πλατείες, κτλ) και στις καταλήψεις Φάμπρικα Υφανέτ, Terra Incognita και αυτοδιαχειριζόμενο στέκι στην Ιατρική. Μην σας κάνει εντύπωση εάν κατά «παράδοξο» τρόπο συναντήσετε το έντυπο αυτό σε κάποιο βιβλιοπωλείο, δισκάδικο, ή σε τραπεζάκι στην είσοδο κηφετερίας, μαζί με άλλα, αδιάφορα ήλυστρασιόν flyer ή πα. Το πιθανότερο είναι ότι εμείς το αφήσαμε εκεί! Ένας περιορισμένος αριθμός αντιτύπων ταξιδεύει σε άλλες πόλεις και συναντά συντρόφους/ισσες και φίλους/ες σε αυτοδιαχειριζόμενα στέκια και καταλήψεις. Εάν κάποιες πόλεις επιθυμούν να λαμβάνουν ένα σταθερό αριθμό αντιτύπων κάθε τεύχους, θα τους συμβουλευαμε να μας ενημερώσουν με ένα e-mail και σίγουρα θα χαρούμε από την πρότασή τους. Το οικονομικό βάρος του τυπογραφείου το επωμιζόμαστε μόνοι μας, με την πολύτιμη -υλική- συμπα-

ράσταση φίλων, τους/τις οποίους/ίες κι ευχαριστούμε πάντα, ανεξάρτητα από το αν το γράφουμε ή όχι.

Την πρωτοβουλία, επιμέλεια, αλλά και ευθύνη για το έντυπο που κρατάτε στα χέρια σας, την έχουμε συλλογικά σαν Συντακτική Ομάδα. Σημείο αναφοράς, είναι η ανάγκη προβολής μιας διαφορετικής από την κυρίαρχη, προσέγγισης-άποψης πάνω σε ζητήματα που είτε απασχολούν την επικαιρότητα, είτε απλά άπτονται της καθημερινότητάς μας. Το στοίχημα είναι η διάχυση ενός αντιεξουσιαστικού λόγου στο σώμα της κοινωνίας, κομμάτι της οποίας είμαστε κι εμείς, πέρα από τα στεγανά του πολιτικού μας χώρου. Δεν είμαστε πρεσβευτές ΤΗΣ άποψης κι ούτε επιθυμούμε να γίνουμε. Μας ενδιαφέρει μέσα από τη συλλογική αυτή κίνηση να αναδειχθούν πέρα από τα ζητήματα καθαυτά και προσωπικές δυναμικότητες, γι' αυτό κι επιμένουμε στη συνεισφορά κειμένων προς δημοσίευση από τρίτους (yo, dirty Harry!).

Σε καμία περίπτωση δεν θέλουμε να γίνουμε δημοσιογράφοι ή αναμεταδότες των κοινωνικών κινήσεων. Συμμετέχουμε σαν άτομα στον αγώνα ενάντια σε κάθε μορφή εξουσίας και αυτό είναι που μας διαχωρίζει από τα καθεστωτικά μέσα ενημέρωσης, που στόχος τους είναι η παραπληροφόρηση και ο έλεγχος της κοινής γνώμης - κοινώς η αποβλάκωση και η εξαπάτηση. Επιπλέον, δεν μας ενδιαφέρει να καταξιωθούμε σαν συγγραφείς, θεωρητικοί του κινήματος ή γραφειοκράτες της αμφισβήτησης. Αντιθέτως, η έκδοση αυτή θέλει να προκρίνει το αδιαχώριστο της καθημερινής ριζοσπαστικής πρακτικής και δράσης με το λόγο και την απεύθυνση που θέλει να έχει αυτή προς την κοινωνία.

Καθότι δεν αναγνωρίζουμε τους εαυτούς μας έξω από την αναπαραγωγή του συστήματος, όντας και εμείς κομμάτι αυτής της κοινωνίας, ο λόγος μας δε μπορεί παρά να πηγάζει και από τις δικές μας αντιφάσεις και προβληματισμούς, τις αντιφάσεις που η ίδια η κοινωνία έρχεται να αντιμετωπίσει ώστε κάποια στιγμή να τις ξεπεράσει και να κινηθεί προς μια ανατρεπτική κατεύθυνση. Μέσα στον βούρκο των διερρηγμένων κοινωνικών σχέσεων αυτό που έχουμε να αναδείξουμε είναι οι στιγμές αντίστασης και ξεπεράσματος της απάθειας, του βολέματος και της συναίνεσης. Στιγμές που μόνο εμείς σαν υποκείμενα μπορούμε να δημιουργήσουμε, χωρίς διαισεολαβητές, χωρίς καθοδηγητές, χωρίς αρχηγούς και κόμματα.

Θεωρούμε αυτονόητο πως ένα τέτοιο εγχείρημα κινείται όχι μόνο έξω αλλά και ενάντια σε κάθε μορφή πνευματικών δικαιωμάτων. Επομένως η αναπαραγωγή μέρους ή ολόκληρου κειμένου είναι ελεύθερη και επιθυμητή με την προϋπόθεση ότι αυτή δε θα χρησιμοποιηθεί από καθεστωτικά μέσα ενημέρωσης.

Τις όποιες απορίες - προτάσεις - κείμενα - σχόλια έχετε μπορείτε να τις στέλνετε στην ηλεκτρονική θυρίδα editorial@blackout.gr ή να απευθύνεστε στη συντακτική ομάδα που συναντιέται, συνήθως μεσοβδόμαδα, στον χώρο της κατάληψης φάμπρικα Υφανέτ (Ομήρου και Περδικά, Κάτω Τούμπα).

ΣΑΜΠΟΤΑΖ
στα ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ
ΕΛΕΓΧΟΥ
και
ΕΠΙΤΗ-
ΡΗΣΗΣ

μετά την καταστροφή των κομμουνιστών στις 2/3 στην περιοχή του Πεδίου του Άρεως από αναρχικούς και αντιεξουσιαστές, κάποιοι με ανακούφιση τους διερωτήθηκαν πως "επιτηρείται σε μια μικρή ομάδα 'γνωστών-αγνώστων' να κατασφραγίσουν περιουσίες και γενικότερα να απειθούν την ασφάλεια και τη λειτουργία των θεσμών".
η ανακούφιση προέρχεται από:
(α) τον ΣΕΒ (β) την αστυνομία (γ) τη ΓΣΕΕ

η σωστή απάντηση είναι η (γ), προέρχεται από τη ΓΣΕΕ, μένει τώρα να διεκρινιστεί ένας θερμοφύλακας είναι κατά προτεραιότητα η αστυνομία: των συστημάτων επίτηρησης, της καταστολής, της ιδιοκτησίας, των εξουσιαστικών θεσμών ή όλων μαζί ταυτόχρονα;

ΤΟ ΣΑΜΠΟΤΑΖ

ΣΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ!

-Στις 26 Φεβρουαρίου αναρχικοί σύντροφοι και συντρόφισσες έκαψαν το καφάο της κάμερας που βρίσκεται στον οδικό κόμβο μεταξύ των οδών Λαμπράκη, Θηβών και Π. Ράλλη στην Αθήνα.

-Στις 3 Μαρτίου καταστράφηκαν κάμερες και καφάο στη συμβολή Πατησίων και Αλεξάνδρας. Λόγω της γειννίασης ενός καφάο με τα γραφεία της ΓΣΕΕ ακολούθησε δριμεία συκοφαντική και παραπληροφόρηση γύρω από το γεγονός - οι εργατοπατέρες νόμισαν ότι η φωτιά προορίζονταν για αυτούς.

-Στις 13 Μαρτίου γύρω στις 12 το μεσημέρι, αναρχικοί σύντροφοι και συντρόφισσες έκαψαν τις δύο κάμερες που βρίσκονται στη συμβολή των οδών Μιχαλακοπούλου και Φειδιππίδου στο Γουδί.

-Στις 17 Μαρτίου, γύρω στις 11 το πρωί, αναρχικοί σύντροφοι και συντρόφισσες έκαψαν τα καφάο δύο καμερών στην περιοχή του Βοτανικού. Η πρώτη βρίσκεται στη συμβολή των οδών Κωνσταντινουπόλεως και Ιεράς Οδού και η δεύτερη, Λεωφ. Καβάλας και Σπ. Πάτση.

ΠΟΡΕΙΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΤΟΥΣ 3

Πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαρτίου στην Θεσσαλονίκη έπειτα από κάλεσμα της κατάληψης Terra Incognita. Η πορεία αριθμούσε γύρω στα 250 άτομα και κινήθηκε στο κέντρο της πόλης περνώντας μπροστά από το αστυνομικό τμήμα Λευκού Πύργου. Τις επόμενες μέρες στα πλαίσια των γενεθλίων της κατάληψης πραγματοποιήθηκαν εκδηλώσεις με θέμα τους 3 αλλά και την καταστολή των εξεγερτικών αναρχικών στην Ιταλία.

ΝΑ ΜΗΝ ΑΦΗΣΟΥΜΕ ΚΑΜΙΑ ΦΑΣΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΑΝΑΠΑΝΤΗΤΗ

Το Σάββατο 25 Μάρτη, πραγματοποιήθηκε επίθεση από περίπου 30 νεοναζί σε συγκέντρωση που καλούσε η Αντιεξουσιαστική Κίνηση Θεσσαλονίκης ενάντια στις παρελάσεις. Την ώρα που εκδηλώθηκε η επίθεση υπήρχαν στο χώρο μόνο δέκα άτομα, πράγμα που είχε σαν αποτέλεσμα το μαχαίρωμα 3 διαδηλωτών.

Σαν απάντηση σε αυτή την πρόκληση των ακροδεξιών, την Τρίτη 28/3 περίπου 200 αναρχικοί, αντιεξουσιαστές και αυτόνομοι σύντροφοι και συντρόφισσες κατέστρεψαν τα τοπικά γραφεία της πατριωτικής συμμαχίας και στη συνέχεια πραγματοποίησαν πορεία σε κεντρικούς δρόμους. Επίσης, την Πέμπτη 30 Μάρτη πραγματοποιήθηκε αντιφασιστική διαδήλωση από οργανώσεις και κόμματα της αριστεράς και αντιεξουσιαστές. Μπροστα από τα γραφεία ης χρυσής αυγής κομμάτι διαδηλωτών συγκρούστηκε με την αστυνομία.

Η προκλητική επίθεση από νεοναζί σε συγκέντρωση αντιεξουσιαστών με ανοιχτό κάλεσμα σε συνδυασμό με την απαθή στάση της αστυνομίας καθ' όλη τη διάρκεια της (της επίθεσης) μας γεμίζει υποψίες για τις συνθήκες κάτω από τις οποίες αυτή αποφασίστηκε. Δεδομένη μπορεί να θεωρηθεί η στενή σχέση και συνεργασία των ακροδεξιών ομάδων με το ελληνικό κράτος και τους κατασταλτικούς μηχανισμούς του καθώς και η παρακρατική δράση που αυτές έχουν αναπτύξει στο παρελθόν. Θυμίζουμε πως ύστερα από τη διάλυση της χρυσής αυγής, η πατριωτική συμμαχία καλείται να αποτελέσει την ομπρέλα κάτω από την οποία συσπειρώνονται τα ακροδεξιά απομεινάρια του χιτλερισμού, ηγετικά στελέχη της οποίας αποδεδειγμένα αμείβονται ως υπάλληλοι της κυπ.

Για μας η επίθεση αυτή νοείται σαν ένα ακόμα μέσο από την πλευρά της κυριαρχίας για να ανακόψει την αντιεθνικιστική και αντιπατριωτική προπαγάνδα που συστηματικά εκδηλώνεται στη Θεσσαλονίκη τα τελευταία χρόνια από αντιεξουσιαστικές συλλογικότητες. Η παρέλαση αποτελεί ένα κατεξοχήν πεδίο επέλασης της πατριωτικής ιδεολογίας, μια στιγμή ανάτασης του πατριωτικού φρονήματος. Σίγουρα ενοχλεί πολλούς η έμπρακτη αντίθεση σε αυτήν. Εμείς από την πλευρά μας υποσχόμαστε σε όλους αυτούς ότι ο αγώνας ενάντια στο ρατσισμό, τις εθνικές αυταπάτες και τις πατριωτικές φανφάρες συνεχίζεται. Καμιά εθνικιστική υστερία δεν πρόκειται να τον σταματήσει, καμιά φασιστική πρόκληση δε θα μείνει αναπάντητη...

ΕΝΤΕΙΝΕΤΑΙ Η ΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΛΟΜΠΥ

Τις περισσότερες φορές όταν γίνεται αναφορά στη παρουσία των γενετικά τροποποιημένων τροφίμων στην Ελλάδα περισσότερο λόγος γίνεται για τσουβάλια με μεταλλαγμένους σπόρους, επιμολύνσεις σε χωράφια, προσπάθειες για πειραματικές καλλιέργειες και κοινοτικές οδηγίες. Ωστόσο τα τελευταία χρόνια υπάρχει ένας φορέας που απροκάλυπτα έχει επωμιστεί τον ρόλο του υπεύθυνου εκπροσώπου των εταιρειών βιοτεχνολογίας και κατ' επέκταση των "μεταλλαγμένων", με ότι αυτά συνεπάγονται. Όπως περιγράφεται στην αναφορά του Ινστιτούτου Polaris, το κυριότερο λάμπι γκρουπ της Βιοτεχνολογίας στην Αμερική η ήπειρο είναι ο Οργανισμός Βιομηχανιών της Βιοτεχνολογίας BIO (Biotechnology Industries Organization, www.bio.org) ο οποίος εκπροσωπεί περισσότερες από 1000 εταιρείες, πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα. Στην Ευρώπη η βιομηχανία της βιοτεχνολογίας αντιπροσωπεύεται από τη EuropaBio (European Association of Bio-Industries, www.europabio.org). Από την ίδρυση της η Βιονοβα, δηλ. το 2002 και μετά, (www.bionova.gr) αυτό-προσδιορίστηκε ως "εταιρεία παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών και εκδό-

σεων η οποία δραστηριοποιείται στο ταμέα των βιο-επιστημών, κυρίως της Βιοτεχνολογίας, και με συστηματικές, συνεχώς αναπτυσσόμενες και πολύμορφες δραστηριότητες, καλύπτει ουσιαστικές ανάγκες όλων των εμπλεκόμενων παραγόντων του χώρου". Η Βιονοβα, ως EuropaBio Hellas ακολουθεί ξεκάθαρα τις πάγιες τακτικές των μηχανισμών της βιοτεχνολογίας όπως ήδη έχουν εφαρμοστεί στο εξωτερικό, εξυπηρετώντας έτσι την προπαγάνδα που θέλει να παρουσιάζει την επικράτηση των γ.τ.ο ως αναπόφευκτο βήμα για ανάπτυξη. Είναι η πρώτη φορά στη ιστορία των εταιρειών που παρατηρείται τόσο έντονη η ανάγκη για δημιουργία διεθνών λάμπι που θα προωθήσουν μια συγκεκριμένη τεχνολογία. Οι τελευταίες εξελίξεις με τις κοινοτικές οδηγίες που διευκολύνουν την εθραίωση αυτών των μηχανισμών και η διαφορετική στάση της Πολιτείας δείχνει ότι απαιτείται μια επαναζωογόνηση των ίδιων των κινημάτων κατά της βιοτεχνολογίας τόσο στον τρόπο με τον οποίο οργανώνεται η αντίσταση όσο και στην αξιολόγηση των παρεμβάσεων και ενεργειών.

τα παιδιά του σωλήνα + ξενοδοχείο των ξένων

ΠΟΡΕΙΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΛΑΟΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΟ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ

Πορεία ενάντια στο πανελλαδικό συνέδριο του λαός πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 18 Φλεβάρη στη Θεσσαλονίκη. Στο κάλεσμα που έγινε από την κατάληψη Φάμπρικα Υφανέτ ανταποκρίθηκαν περίπου 450 άτομα. Η πορεία κινήθηκε σε κεντρικούς δρόμους, ενώ κατά τη διάρκεια της εκτοξεύτηκαν μπογιές στα γραφεία του λαός στην οδό μοναστηρίου.

«Δεν μπορούμε παρά να αναγνωρίσουμε ότι ο Καρατζαφέρης φαίνεται να συμπυκνώνει πολλές «αρετές», αποτελώντας τον ιδανικό πολτό: πατριωτισμός και κοινωνική πολιτική, ρατσισμός και αριστερές ευαισθησίες, αντιαμερικανισμός και εκκλησία, αρκετές δόσεις επιθετικότητας και η απαραίτητη επίκληση στην κατατρεγμένη αλλά υπερήφανη ελληνική ψυχή. Ένας Ιανός με πολλά πρόσωπα, ώριμο τέκνο της μεταμοντέρνας σούπας των καιρών».

Απόσπασμα από την προκήρυξη της Υφανέτ

Σε μια πόλη που εδώ και πολλά χρόνια αποτελεί τον πόλο συσπείρωσης παραδοσιακών ακροδεξιών δυνάμεων, ο Καρατζαφέρης έρχεται να αναλάβει το ρόλο του θεσμικού εκφραστή τους. Ανέναντι σ' αυτή τη συνθήκη, αναρχικές και αντιεξουσιαστικές συλλογικότητες της πόλης, σύντροφοι και συντρόφισσες, πήραν θέση εχθρική. Διατύπωσαν δημόσια, μαζικά και δυναμικά την άρνηση τους σε όλες τις εκφάνσεις του ελληνικού πατριωτισμού, αλλά και στις αριστερές και φιλόρθωτες ευαισθησίες του, στην εκκλησία και στις ρατσιστικές επιθέσεις σε βάρος μεταναστών, σε όλο αυτό το συνολικό ανθρωπίνων και καταστάσεων που έχει βαλτώσει στα στάσιμα νερά της εθνικής ενότητας.

Από την άλλη πλευρά, δε μπορούμε να αφήσουμε ασχολίαστη και τη στάση αποχής από την πορεία όλων των αριστερών και αριστεριστικών παραφυάδων του συστήματος. Τη στάση όλων αυτών που μέσω της σιωπής τους συμμορφώθηκαν με την υπάρχουσα κατάσταση. Όλων αυτών που οι πατριωτικές τους τάσεις υπερίσχυαν της διεθνιστικής του καταγωγής. Μια στάση ανίκανη να αναλάβει τις πολιτικές της ευθύνες και να υπερασπιστεί το πολιτικό της παρελθόν, που είτε το γνωρίζει είτε όχι επιβεβαιώνει με τις καθημερινές της επιλογές ότι δεν κάνει τίποτα άλλο από το να διεκδικεί ένα κομμάτι από την πίτα της εξουσίας.

«Εάν δεν επιτεθούμε στον εθνικό κορμό, θα βουλιάξουμε στον εν Χριστώ αγώνα για ησυχία, τάξη και ασφάλεια. Οι δρόμοι που ανοίγονται μπροστά μας είναι είτε να ακολουθήσουμε τις ροές της υποταγής και να χαθούμε σε αυτές, είτε να δημιουργήσουμε τις καινοτόμες ρήξεις. [...] Δε θα δεχτούμε να γίνουμε το κομμάτι ενός αντιφασιστικού μετώπου που θα δημιουργήσουν τα κόμματα της αριστεράς για να στηρίξουν την προεκλογική τους εκστρατεία. Θα εμπιστευτούμε τις δικές μας αυτοοργανωμένες πρακτικές και θεωρητικές δυνατότητες. Θέλουμε να σταβόσουμε στο δρόμο όχι την αφέλεια ή τον ατομισμό, αλλά τις απεριόριστες δυνατότητες μιας συλλογικής αντίστασης, μιας αντίστασης που αφορά όλους εκείνους που παίρνουν μια ασυμβίβαστα αντεθνική στάση στις μικρές και μεγάλες μάζες της καθημερινής ζωής». Απόσπασμα από την προκήρυξη της Υφανέτ

Αχιλλέας

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΑΙ Ο ΑΝΑΡΧΙΣΜΟΣ ΕΝΑ ΑΓΕΦΥΡΩΤΟ ΧΑΣΜΑ

«Δε γινόμαστε ελεύθερα ανθρώπινα όντα κατανώντας τους εαυτούς μας σε απομόνωση αλλά μάλλον υπερβαίνοντας τους εαυτούς μας, δημιουργώντας σχέσεις με άλλους και, κατά μια ορισμένη έννοια, παραδινόμενοι σε αυτούς»

Theodor Adorno

Άτομο και Αναρχική Πολιτική

Το 2005 εκδόθηκε στα ελληνικά η μνησούρα του Αμερικανού αναρχικού Murray Bookchin (Μάρει Μπούκτσιν), Κοινωνικός ή Lifestyle Αναρχισμός; (γράφτηκε το 1995). Αυτό το κείμενο επιχειρεί μια σύνοψη των δύο, κατά τη γνώμη μου, θεμελιωδέστερων ζητημάτων που εγείρει το κείμενο του Bookchin. Συγκεκριμένα, θα εστιάσουμε στη διαπραγμάτευση των εξής ζητημάτων: καταρχήν, «Είναι ο ατομικισμός εγγενής στον αναρχισμό». Αυτό το ερώτημα τίθεται, και από τον συγγραφέα, δεδομένης της μεγάλης και πλούσιας παράδοσης των ατομικιστών αναρχικών σε όλο τον 20ο αιώνα, από τους βομβιστές και τους εγω-κεντρικούς σιρνερικούς μέχρι τους πρωτογονιστές και τους σύγχρονους εσωτερικιστές. Επιπλέον: «Ποια είναι η σχέση Κοινωνικού και Πολιτικού μέσα στο σύγχρονο αναρχικό κίνημα». Το τελευταίο ερώτημα τίθεται όλο και πιο κεντρικά πλέον δεδομένης, αφενός, της αναγκαιότητας των δομών που πρέπει να δημιουργήσει το αναρχικό κίνημα αλλά και δεδομένου, αφετέρου, του αδιεξόδου εμφάνισης νέων μορφών που θα πάρουν αυτές οι δομές.

Στο πρώτο ζήτημα τώρα, τίθεται βασικά το ζήτημα του αν όντως υπάρχει ένα χάσμα μεταξύ ατομικιστικού και κοινωνικού αναρχισμού ή αν αναδρομικά βλέπουμε πως όλη η ιστορία του αναρχισμού έτρεφε εγγενώς μια παράδοση της ατομικιστικής λογικής. Ο Bookchin θέτει καταρχήν την εικόνα ενός τέτοιου σχηματικού χάσματος επί τάπητος. Ισχυρίζεται πως ο αναρχισμός αποτελεί ένα σώμα ιδεών αλλά με δύο τάσεις εντός του. Μάλιστα θέλει να κάνει ξεκάθαρα αντιληπτό τον ισχυρισμό του ώστε να χωρίσει και τους στοχαστές του αναρχικού κινήματος του 19ου αιώνα σε δύο ξεχωριστές μπάντες: από τη μια πλευρά Κροπότκιν και Μπακούνιν, από την άλλη Στίρνερ και Γκόντμαν, Προυντόν και Γκόλντμαν. Πράγματι, αν εξετάσουμε από κοντά ηχ το «Ego and its Own» του Στίρνερ και το «Mutual Aid» του Πιοτρ Κροπότκιν, θα καταλάβουμε ότι πρόκειται για δύο εντελώς διαφορετικά περιβάλλοντα σκέψης που καταλήγουν σε εντελώς διαφορετικές

πρακτικές. Πέρα από αυτές τις διαφορές είναι εξίσου εύκολο αντιληπτό ότι αυτό το σχηματικό χάσμα που παρουσιάζει ο Bookchin μεταξύ κοινωνικού και lifestyle αναρχισμού δεν ανταποκρίνεται πλήρως στην πραγματικότητα. Τόσο στο επίπεδο των θεωρητικών του κινήματος, όσο και στο πολύ σημαντικότερο επίπεδο του πρακτικού αντίκτυπου του παραδοσιακού λόγου των αναρχικών. Κι αυτό, γιατί η «προπαγάνδα με δράση» είναι γνωστό ότι αγκαλιάστηκε από τη μεγάλη πλειοψηφία των αναρχικών και όχι απλά από τους ατομικιστές – για παράδειγμα και ο κομμουνιστής Κροπότκιν έγραψε το 1879 στη La Revolte «Διαρκής εξέγερση με λόγους, με κείμενα, με το μαχαίρι, με το ντουφέκι, με το δυναμίτη... στιδήποτε βγαίνει έξω από τα όρια της νομιμότητας μας ταιριάζει». Ή ακόμη, γιατί ο ίδιος ο Ερίκο Μαλατέστα – ένας από τους κλασικούς κοινωνικούς αναρχικούς – αφενός έριχνε όλες τις προσπάθειές του στο συνδικαλισμό και αφετέρου προέτρεπε και για καταστροφές, εξεγέρσεις της στιγμής κτλ.

Ο Μαλατέστα, μάλιστα, που δε γίνεται καν σημείο αναφοράς για τον Bookchin, είναι ίσως το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα. Σε όλη του τη ζωή υπάρχουν μεγάλες αλλαγές στις απόψεις του για σημαντικότερα θέματα όπως ηχ τα όρια του συνδικαλισμού ή τα όρια της πολιτικής αντι-βίας. Είναι σα να γινόταν πολύ ξεκάθαρα ακριβώς σε αυτόν τον αναρχικό επαναστάτη μια διαρκής εσωτερική πάλη μεταξύ κοινωνικού και ατομικιστικού αναρχισμού. Είναι λογικό σήμερα, λοιπόν, άλλοι να θυμούνται τον Μαλατέστα σαν κάποιον που δούλεψε για την κοινωνική απεύθυνση του κινήματος μέχρι τελευταία στιγμή της ζωής του και άλλοι να τον θυμούνται σα βομβιστή και άνθρωπο της διαρκούς εξέγερσης. Θα έλεγα, με μια δόση γενίκευσης, ότι η ιστορία του Ερίκο Μαλατέστα καθρεφτίζει την ιστορία του αναρχισμού από τα 1850 μέχρι τα 1920, που το κίνημα χάνει ένα τεράστιο κομμάτι της βάσης του. Παρά τις διαφωνίες κάθε είδους που εμφανίστηκαν εντός των αναρχικών – και καλά κάνει ο Bookchin και τις τονίζει – αυτό που νομίζω ότι μένει εν τέλει από τον αναρχισμό είναι η αδυναμία του να πάρει αποστάσεις από τη μία ή την άλλη πρακτική, από αυτές δηλαδή τις πρακτικές που εφαρμόζονταν γενικά από ανθρώπους που αυτο-αποκαλούνταν αναρχικοί. Το ότι πολλοί μίλησαν εξ ονόματος του αναρχισμού δημιουργώντας στο τέλος μια εντελώς θολή και συγκεχυμένη έννοια για τη λέξη «αναρχικός» αποτελεί πρόβλημα του οποίου οι αιτίες θα μπορούσαν να αναζητηθούν σε έναν

ολόκληρο ξεχωριστό τόμο και εδώ δεν υπάρχει χώρος και χρόνος για κάτι τέτοιο, ούτε καν για να δούμε τις απόψεις του Bookchin επί του θέματος. Όλα αυτά – και άλλα πολλά – εκαναν ακόμη και τον αναρχισμό του 19ου αιώνα να ταυτίζεται στις συνειδήσεις πολλών με μια ακραία και αόριστη άρνηση ενάντια στην κοινωνία. Αυτό που έμενε ήταν, βέβαια, οι βόμβες. Ενδεικτικό για όλα αυτά είναι ότι, την αυγή του 20ου αιώνα, παρουσιάζεται μεγάλη κλίμακα ύφεση στο αναρχικό κίνημα κάθε ευρωπαϊκής χώρας, εκτός της Γαλλίας, σύμφωνα με τον Max Nettlau στην «Ιστορία της Αναρχίας». Η Γαλλία παραμένει ακόμη και τώρα στο μυαλό μας ως η χώρα των ιλεγκαλιστών, των βομβιστών κτλ. Όλα αυτά βέβαια πριν τη «μετανάστευση» της CNT από την Ισπανία στη Γαλλία. Δεν είναι τυχαίο, λοιπόν, που η σύνδεση του βομβιστή με τον αναρχικό ή και του ακραίου αρνητή της κοινωνίας (που μόνο κάτι θολό ή ουτοπικό έχει στο μυαλό του) με τον αναρχικό αποτελούν δύο πάγιους συνειρμούς από κει και πέρα...

Ο Bookchin δεν είναι ότι δεν τα γνωρίζει όλα αυτά. Ωστόσο, η μνησούρα του έχει έναν πολεμικό χαρακτήρα προφανώς. Και κάθε πολεμική μνησούρα παραμένει ένα κείμενο που επιδιώκει την πόλωση, την άξυνση των διαφορών. Πόλωση μεταξύ των κοινωνικών και των ατομικιστικών τάσεων, για τον Bookchin. Ο ίδιος, επειδή ακριβώς γνωρίζει ότι στον αναρχισμό πολύ εύκολα μπορούν να εμφολωθούν οι ατομικιστικές τάσεις, κατασκευάζει την έννοια «κοινωνικός αναρχισμός» - έννοια πραγματική ιστορικά ως ένα βαθμό όπως είπαμε – την οποία επενδύει με τις εμπειρίες και τις επιθυμίες μιας σίγουρα μεγάλης μερίδας του αναρχικού κινήματος που πρόλαβε να δει και να ζήσει εκείνος. Προς το τέλος της μνησούρας φαίνεται, βέβαια, σα να έχει ήδη μετανιώσει το λόγο συγγραφής της. Ισχυρίζεται πως η χρήση του όρου «αναρχισμός» είναι ήδη πολύ δύσκολο να βρει μια συμπαγή θετική αντιστοιχία στα μυαλά των ανθρώπων και ο ίδιος πετάει τον όρο «κομμουνισμός» προς το τέλος του βιβλίου του για να διασώσει τις κοινωνικές διαστάσεις του ελευθεριακού κινήματος. Από την άλλη, αυτές οι κινήσεις του Bookchin δε βρίσκονται μακριά από όσα λέγονται στις παρακάτω γραμμές: «Αυτό που όλο κι όλο μπορούμε και πρέπει να κάνουμε, είναι να διαχωρίζουμε ξεκάθαρα τη θέση μας απ' όσους έχουν διαφορετική από μας αντίληψη για την αναρχία και απ' όσους, αν και έχουν τις ίδιες θεωρητικές απόψεις με μας, βγάζουν απ' αυτές πρακτικά συμπεράσματα ολωσδιόλου

Όσο οι αναρχικοί έχαναν την επαφή τους με το δημόσιο χώρο, τόσο αναδυόταν μέσα στο αναρχικό κίνημα ο ατομικισμός

το άλφα σε κύκλο γιεννέται το 1964 στο Παρίσι από την ομάδα Jeunesses Libertaines ως πρόταση για να υπάρξει ένα σύμβολο για το σύνολο του αναρχικού κινήματος

ΣΥΖΗΤΗΣΗ, ΕΝΑ ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Στο σοβαρό παιχνίδι των ερωτήσεων και απαντήσεων, στο έργο της αμοιβαίας αποσαφήνισης, τα δικαιώματα κάθε προσώπου είναι κατά κάποια έννοια εμμονή στη συζήτηση. Εξαρτώνται μόνο από την κατάσταση του διαλόγου. Το πρόσωπο που υποβάλλει τις ερωτήσεις ασκεί απλώς το δικαίωμα που του έχει δοθεί: να μην έχει πεισθεί ακόμη, να συλλαμβάνει μια αντίφαση, να ζητάει περισσότερες πληροφορίες, να δίνει έμφαση σε διαφορετικά αιτήματα, να επισημαίνει τους λανθασμένους συλλογισμούς κτλ. Όσο για το πρόσωπο που απαντάει, κι αυτό επίσης ασκεί ένα δικαίωμα που δεν ξεφεύγει από τα πλαίσια της συζήτησης: χάρη στη λογική του ίδιου του λόγου του συνδέεται στενά μ' αυτό που έχει πει παλιότερα και χάρη στην αποδοχή του διάλογου συνδέεται στενά με ερωτήσεις του άλλου. Οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις εξαρτώνται από ένα παιχνίδι – ένα παιχνίδι ευχάριστο και δύσκολο μαζί – στο οποίο ο καθένας από τους δυο συνεταιίρους φροντίζει

να χρησιμοποιεί μόνο τα δικαιώματα που δίνονται από τον άλλον και από την αποδεδειγμένη μορφή του διαλόγου.

Αντίθετα εκείνος που ασκεί πολεμική προχωρεί εφοδισμένος με προνόμια τα οποία κατέχει εκ των προτέρων και τα οποία δεν θα θελήσει ποτέ να συζητήσει. Εξαρχής κατέχει δικαιώματα που του επιτρέπουν να κηρύττει πόλεμο και να κάνει αυτόν τον αγώνα δίκαιο εγχείρημα: το πρόσωπο με το οποίο έρχεται αντιμέτωπος δεν είναι ένας συντάκτος στην αναζήτηση της αλήθειας αλλά ένας αντίπαλος, ένας εχθρός που έχει άδικο, που είναι επιζήμιος και που η ίδια η ύπαρξη του αποτελεί μια απειλή. Γι' αυτόν λοιπόν το παιχνίδι δεν συνίσταται στο να αναγνωρίσει αυτό το πρόσωπο ως ένα υποκείμενο που έχει το δικαίωμα να μιλήσει, αλλά στο να τον καταργήσει ως συνομιλητή, να τον αποκλείσει από κάθε πιθανό διάλογο. Και ο τελικός σκοπός του δεν είναι να πλησιάσει όσο το δυνατόν περισσότερο μια δύσκολη αλήθεια αλλά να προκαλέσει το

θρίαμβο της δίκαιης υπόθεσης την οποία προφανώς υποστηρίζει από την αρχή. Αυτός που ασκεί πολεμική στηρίζεται σε μια νομιμότητα την οποία στερείται εξ ορισμού ο αντίπαλος του.

Μπορούμε να αναγνωρίσουμε τρία μοντέλα πολεμικής: το θρησκευτικό, το δικαστικό και το πολιτικό. Όπως και η αιρεσιολογία, η πολεμική βάζει στον εαυτό της το καθήκον να καθορίζει το άυλο σημείο του δόγματος, τη θεμελιώδη και αναγκαία αρχή την οποία παραμέλησε, αγνόησε και προσπέρασε ο αντίπαλος• και καταγγέλλει αυτή την αμέλεια σαν ηθικό ελάττωμα• στις ρίζες του λάθους βρίσκει πάθος, επιθυμία, συμφέρον, μια ολόκληρη σειρά αδυναμίες και απαράδεκτες προσηλώσεις που το ενοχοποιούν. Ως δικαστική πρακτική, η πολεμική δεν αφήνει καμία δυνατότητα για μια συζήτηση με ίσους όρους: εξετάζει μια περίπτωση δεν έχει να κάνει με

«Αν ένα αριστερό-ελευθεριακό όραμα μιας μελλοντικής κοινωνίας δεν εξαφανιστεί σε έναν μποέμικο και λούμπεν ημι-κόσμο, πρέπει να προσφέρει μια λύση στα κοινωνικά προβλήματα, όχι να περνά φευγαλέα και αλαζονικά από σύνθημα σε σύνθημα, οχυρώνοντας τον εαυτό του από την ορθολογικότητα με κακή ποίηση και φανταχτερή αισθητική»

τουλάχιστον να ανατρέξουν σε αυτό, στην κληρονομιά που άφησε το παλιό αμερικάνικο ελευθεριακό κίνημα, το οποίο εξάλλου όπως ξέρουμε, ποτέ, από το Β' Παγκόσμιο και έπειτα, δεν έδρασε σε όλες τις Πολιτείες μέσω μιας συγκεκριμένης πολιτικής πλατφόρμας – αναντίστοιχα τουλάχιστον με τις ενέργειες και τις προθέσεις της CNT σε Γαλλία και Ισπανία. Οι αναρχικοί αυτοί περισσότερο διείσδυσαν στα επιμέρους κοινωνικά κινήματα και τα επηρέασαν παρά διαχωρίστηκαν από αυτά, διατηρώντας έναν πολιτικάντικο ελιτισμό.

Κι εδώ ο Μαλατέστα και μια ολόκληρη τάση του ιταλικού κοινωνικού αναρχισμού, βέβαια, έδινε μια παρόμοια απάντηση: «Κατά τη γνώμη μου, δεν πρέπει να θέλουν οι αναρχικοί να είναι αναρχικά τα συνδικάτα, αλλά πρέπει να δρουν μέσα στις γραμμές τους υπέρ των αναρχικών σκοπών ως άτομα, ως ομάδες και ως ομοσπονδίες ατόμων. Όπως ακριβώς υπάρχουν, ή θα έπρεπε να υπάρχουν ομάδες μελέτης και συζήτησης, προπαγανδιστικές ομάδες, εργαζόμενες μέσα στον κόσμο διά του γραπτού και του προφορικού λόγου, συνεταιριστικές ομάδες, εργοστασιακές ομάδες, ομάδες των εργατών γης, στους στρατώνες καθώς επίσης και στα σχολεία, έτσι θα έπρεπε να δημιουργηθούν ειδικές ομάδες και μέσα στις διάφορες οργανώσεις που εμπλέκονται στην ταξική πάλη». (Ερίκο Μαλατέστα – «Ο Αναρχισμός και τα εργατικά κινήματα» από το «Προς μια Ελεύθερη Κοινωνία»).

Αντίστοιχο ενδιαφέρον έχει και το περφόρμαντ δοκίμιο της αντι-εξουσιαστριάς φεμινίστριας Jo Freeman στο οποίο ο Bookchin κάνει έμμεση αναφορά: «Η Τυραννία της Απουσίας Δομών». Εκεί τίθεται το θέμα του κατά πόσο είναι απαραίτητες οι δομές οργάνωσης και του κατά πόσο οι δομές σημαίνουν και ταυτίζονται με την ιεραρχία και την εξουσία. Η Freeman, μεταξύ άλλων, μέσω της ανάλυσής της επισημαίνει πολύ σωστά ότι δομές υπάρχουν ούτως ή άλλως στην ανθρώπινη ατομική συμπεριφορά και κοινωνική οργάνωση. Μάλιστα, πιο πιθανό είναι να αναδειχθούν ιεραρχίες και εξουσίες βάσει της υποτιθέμενης «μηδενικής δομής», που άρρητα εφαρμόζει ό,τι είναι κατεστημένο, δεδομένο και εσωτερικευμένο από αιώνες, παρά από το γεγονός

ότι κάποιες δομές θα γίνουν ρητές και άρα ορατές. «Η εξουσία, που πάντοτε θα υπάρχει, θα ανήκει είτε στο "συλλογικό" σε μια πρόσωπο-με-πρόσωπο και ξεκάθαρα θεσμισμένη δημοκρατία, είτε στα εγώ λίγων ολιγαρχικών που θα παράγουν την "τυραννία της απουσίας δομών"» (σελ.85, Bookchin).

Αυτά τα ζητήματα ήταν πάντοτε ζητήματα ουσίας, αυθεντικά προβλήματα που απαιτούσαν αυθεντικές και άμεσες λύσεις. Σε αυτό το πνεύμα ο Bookchin λέει στην μπροσούρα του: «Αν ένα αριστερό-ελευθεριακό όραμα μιας μελλοντικής κοινωνίας δεν εξαφανιστεί σε έναν μποέμικο και λούμπεν ημι-κόσμο, πρέπει να προσφέρει μια λύση στα κοινωνικά προβλήματα, όχι να περνά φευγαλέα και αλαζονικά από σύνθημα σε σύνθημα, οχυρώνοντας τον εαυτό του από την ορθολογικότητα με κακή ποίηση και φανταχτερή αισθητική» (σελ.84, Bookchin).

Αντί Επιλόγου

Ο Bookchin με τη δική του μπροσούρα συμμετέχει στο διάλογο που ρητά ή άρρητα έχει ανοίξει τα τελευταία χρόνια εντός του αναρχικού κινήματος. Είναι δικό μας στοίχημα το αν θα τον συνεχίσουμε, αν θα τον πλουτίσουμε και αν θα τον στρέψουμε προς κάποια πιο κοινωνική κατεύθυνση. Μέσα σε αυτό το διάλογο, που δεν είναι μόνο και κυρίως ένας διάλογος μεταξύ των διάφορων Εγώ, είναι ήδη φανερό πως, αφενός, με πολλούς συντρόφους και συντρόφισσες οι δρόμοι μας θα χωρίσουν οριστικά αλλά και, αφετέρου, νέοι άνθρωποι θα πλαισιώσουν έναν σύγχρονο και πραγματικά κοινωνικό Αναρχισμό. Έτσι, ίσως, μπορεί να επιτευχθεί και μια σοβαρή ενότητα σήμερα μεταξύ των αναρχικών και της κοινωνίας: αν συζητηθούν τα διαφορετικά μας βιώματα και απόψεις τόσο ώστε να γίνουν ρητά και ορατά από τον καθένα και την καθεμιά μας.

διαφορετικά από τα δικά μας» (Ερίκο Μαλατέστα – Οι αναρχικοί και η ηθική από το «Στο δρόμο για την αναρχία»). Η διάθεση του Bookchin και του Μαλατέστα, παρά το ότι μεσολαβούν πολλές δεκαετίες μεταξύ τους, φαίνεται να είναι κοινή. Φαίνεται να θέλουν να διακηρύξουν, βάσει της δικής τους πείρας, πως: «Όσο οι αναρχικοί έχαναν την επαφή τους με το δημόσιο χώρο, τόσο αναδυόταν μέσα στο αναρχικό κίνημα ο ατομικισμός» (σελ. 13, Bookchin).

Κοινωνικό και Πολιτικό

Να περάσουμε, όμως, στο – σχηματικά – δεύτερο μεγάλο ζήτημα του κειμένου. Κάναμε, λίγο πριν, αυτή τη διάκριση ανάμεσα σε κοινωνικά άτομα και πολιτικά υποκείμενα και αυτό δεν είναι τυχαίο. Έχει να κάνει βασικά με την περίφημη σχέση Κοινωνικού και Πολιτικού στο αναρχικό κίνημα, δηλαδή κατά πόσο το αναρχικό κίνημα παραμένει διαχωρισμένο ως σώμα ιδεών και πρακτικών από αυτό που θα χοντρικά θα ονομάζαμε Κοινωνία. Και από την αντίστροφη: κατά πόσο οι κοινωνικές ανάγκες των αναρχικών απωθούνται ώστε να προωθήσουν οι ίδιες και οι ίδιοι έναν ελιτίστικο πολιτικαντισμό. Εδώ, ισχυριζόμαστε, ότι λείπει μια κουβέντα γύρω από το κοινωνικό και το πολιτικό, μέρος της οποίας κουβέντας είναι σίγουρα και η συζήτηση για την αναγκαιότητα και τη μορφή των δομών μας. Ο Bookchin μέσα από την μπροσούρα του αυτή ζητά από τους αναρχικούς να θυμηθούν ένα παρελθόν ή

έναν συνομιλητή, ενάγει έναν ύποπτο συγκεντρώνει τις αποδείξεις της ενοχής του, προσδιορίζει και χαρακτηρίζει την παράβαση που διέπραξε, και αναγγέλλει την απόφαση και την καταδίκη του. Αυτό που έχουμε εδώ δεν ανήκει στην τάξη της έρευνας στην οποία δεν ανήκει συμμετέχουν δυο συντάκτοι εκείνος που ασκεί πολεμική λέει την αλήθεια με την μορφή της απόφασης που βγάζει και χάρη στην αυθεντία την οποία έχει προσδώσει στον εαυτό του. Σήμερα το πιο ισχυρό είναι το πολιτικό μοντέλο. Η πολιτική πολεμική καθορίζει συμμαχίες, στρατολογεί οπαδούς, ενώνει συμφέροντα ή γνώμες, αντιπροσωπεύει ένα κόμμα μετατρέπει τον άλλο σε εχθρό, σε υποστηρικτή αντίθετων συμφερόντων, με τον οποίο πρέπει κανείς να παλέψει ως τη στιγμή που θα νικηθεί αυτός ο εχθρός και είτε θα παραδοθεί είτε θα εξαλειφθεί.

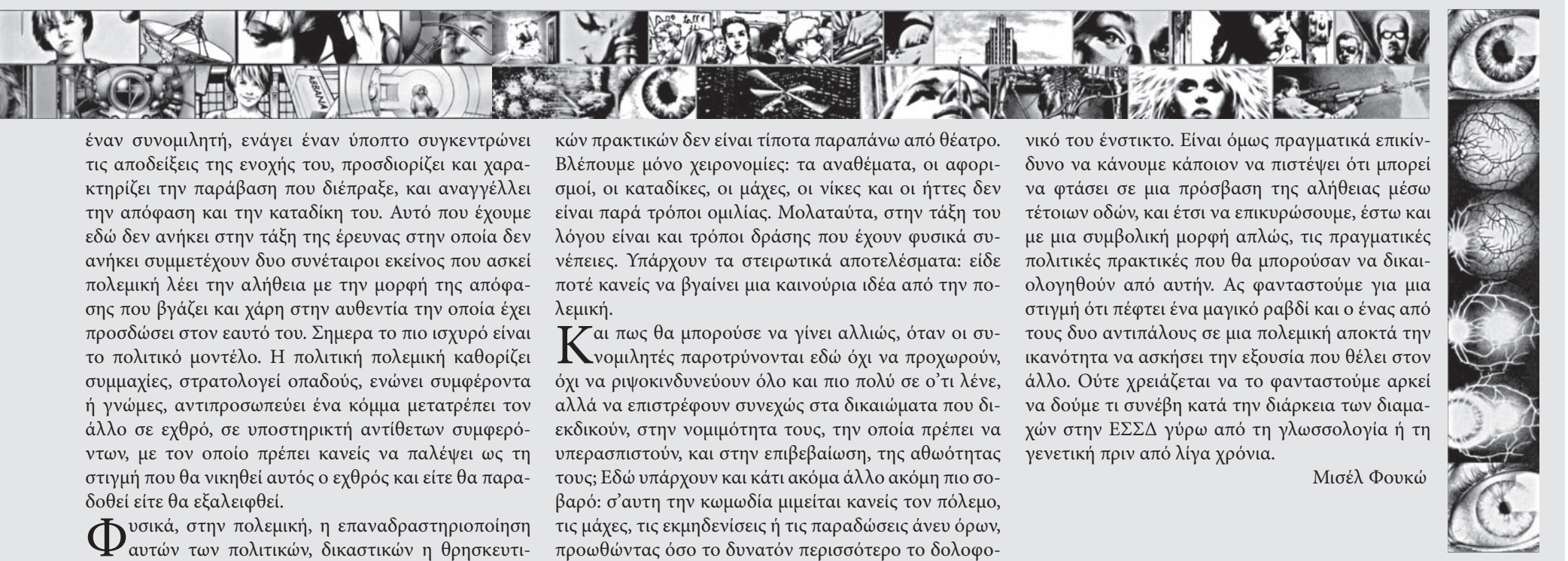
Φυσικά, στην πολεμική, η επαναδραστηριοποίηση αυτών των πολιτικών, δικαστικών ή θρησκευτι-

κών πρακτικών δεν είναι τίποτα παραπάνω από θέατρο. Βλέπουμε μόνο χειρονομίες: τα αναθέματα, οι αφορισμοί, οι καταδίκες, οι μάχες, οι νίκες και οι ήττες δεν είναι παρά τρόποι ομιλίας. Μολαταύτα, στην τάξη του λόγου είναι και τρόποι δράσης που έχουν φυσικά συνέπειες. Υπάρχουν τα στερωτικά αποτελέσματα: είδη ποτέ κανείς να βγαίνει μια καινούρια ιδέα από την πολεμική.

Και πως θα μπορούσε να γίνει αλλιώς, όταν οι συνομιλητές παροτρύνονται εδώ όχι να προχωρούν, όχι να ριψοκινδυνεύουν όλο και πιο πολύ σε ό,τι λένε, αλλά να επιστρέφουν συνεχώς στα δικαιώματα που διεκδικούν, στην νομιμότητα τους, την οποία πρέπει να υπερασπιστούν, και στην επιβεβαίωση, της αθωότητας τους; Εδώ υπάρχουν και κάτι ακόμα άλλο ακόμη πιο σοβαρό: σ'αυτη την κωμωδία μιμείται κανείς τον πόλεμο, τις μάχες, τις εκμηδενίσεις ή τις παραδώσεις άνευ όρων, προωθώντας όσο το δυνατόν περισσότερο το δολοφο-

νικό του ένστικτο. Είναι όμως πραγματικά επικίνδυνο να κάνουμε κάποιον να πιστέψει ότι μπορεί να φτάσει σε μια πρόσβαση της αλήθειας μέσω τέτοιων οδών, και έτσι να επικυρώσουμε, έστω και με μια συμβολική μορφή απλώς, τις πραγματικές πολιτικές πρακτικές που θα μπορούσαν να δικαιολογηθούν από αυτήν. Ας φανταστούμε για μια στιγμή ότι πέφτει ένα μαγικό ραβδί και ο ένας από τους δυο αντιπάλους σε μια πολεμική αποκτά την ικανότητα να ασκήσει την εξουσία που θέλει στον άλλο. Ούτε χρειάζεται να το φανταστούμε αρκεί να δούμε τι συνέβη κατά την διάρκεια των διαμαχών στην ΕΣΣΔ γύρω από τη γλωσσολογία ή τη γενετική πριν από λίγα χρόνια.

Μισέλ Φουκώ

«Δημιουργώντας μια νέα δημόσια σφαίρα, χωρίς το κράτος»

συνέντευξη του Paolo Virno σε ισπανικό αναρχικό περιοδικό 12/04/04

Η συνέντευξη του Virno περιγράφει ένα πέρασμα στη σκέψη. Ακόμη και για τον ίδιο που από ιδρυτικό μέλος της rotere opeaio φθάνει σήμερα να μιλάει για την πληθωρικότητα, το πλήθος, ξεπερνώντας την κεντρικότητα της εργατικής τάξης. Ρίχνει τα θεμέλια για μια νέα σύνθεση στη σκέψη όσων ασχολούνται με το κοινωνικό ζήτημα. Το τέλος από τη μία των αριστερών ψευδαισθήσεων για την κατάκτηση της εξουσίας, την μεταρρύθμιση του κράτους, τον ολοκληρωτισμό μιας κεντρικής φιγούρας που θα γίνει ο καταλύτης της ιστορίας. Το ξεθώριασμα αυτών που κάποτε θεωρούνταν θέσφατα, φέρνει και την κρίση στις ταυτότητες, την γενίκευση του φόβου και της ανασφάλειας, τα ψυχοφάρμακα. Δεν έχουν σκιαγραφηθεί ακόμη τουλάχιστον οι εναλλακτικές. Σε αυτή την συνθήκη καλούμαστε να ανοίξουμε με την πράξη και το λόγο μας την δημόσια συζήτηση, για το τι κοινωνία θέλουμε, πως αυτή να οργανώνεται τι είδους θεσμοί θα αθρώνονται και θα τη διαπερνούν. Και αυτό το λέμε γιατί παρ' όλη την «ελληνική» αναρχική μας καταγωγή σε καμία περίπτωση δεν φοβόμαστε να μιλήσουμε και να προβληματιστούμε πάνω στην διαύγηση αντιθεσμών, στην πραγματικότητα της αντεξουσίας. Πρέπει να δοκιμάσουμε και να δοκιμαστούμε σε όλα αυτά αλλά σίγουρα δεν πρέπει να επαναπαυθούμε σε βολικούς μύθους, είτε της μεγάλης νύχτας που θα τα αλλάξει όλα δια μαγείας, είτε της νοσταλγικής ενστένισης μιας εκδρομής πακέτο στον αγγελικό κόσμο της άμεσης αθηναϊκής δημοκρατίας...

Ζούμε σε μια νέα εποχή στην οποία όπως και σε κάθε άλλη απαιτούνται νέες αξίες, νέες αντιλήψεις. Αλλά ποιος τις σκέφτεται αυτές, ποιος τις κατασκευάζει;

Αυτό είναι το πρόβλημα των νέων πολιτικών μορφωμάτων. Νομίζω ότι διανύουμε μια περίοδο παρόμοια με αυτήν της ευρώπης του 17ου αιώνα, όταν όλες οι κατηγορίες, όταν όλες οι αντιλήψεις που σήμερα φαίνονται προφανείς, κοινές και τετριμμένες, ανακαλύφθηκαν. Ήταν εκείνη τη στιγμή που η ιδέα του κεντρικού έθνους κράτους δημιουργήθηκε και έννοιες όπως η κυρίαρχη κεντρική εξουσία και η υποχρέωση να υπακούς σε αυτήν γεννήθηκαν. Έχω την εντύπωση ότι βρισκόμαστε σε μια φάση όπου όλες αυτές οι έννοιες είναι σε κρίση, και δημιουργούνται άλλες. Ποιος της φτιάχνει; Είναι μια πολύ καλή ερώτηση. Και πρέπει να έχουμε στο νου μας ότι δεν είναι οι φιλόσοφοι και οι στοχαστές που εφευρίσκουν πολιτικές έννοιες, επειδή αυτή είναι η μεθοδος να συλλαμβάνουμε την πολιτική από από την χειρότερη εκδοχή του πλάτωνα έως την χειρότερη μορφή επεξήγησης. Αυτές οι έννοιες αναδύονται σιγά – σιγά κατά την εξέλιξη των συλλογικών εμπειριών με τη διαδικασία της δοκιμής και του λάθους. Ένας νέος τρόπος να υπάρχουμε στη δημόσια σφαίρα αναδύεται, ένας τρόπος που χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι το κράτος έχει γεράσει, είναι ανεπαρκές, όπως η γραφομηχανή αν συγκριθεί με τον υπολογιστή.

Το παρόν φαντάζει γεμάτο φόβο, οδύνη, τόσο όσον αφορά τα ήδη γνωστά όσο και για το τι επιφυλάσσει το μέλλον.

Η ζωή στον καπιταλισμό είναι σχιζοφρενική

Είναι μια εποχή αβεβαιότητας. Που βρίσκεται η έξοδος, στη φιλοσοφία, στην τέχνη, την ψυχολογία, την πολιτική;

Πιστεύω ότι ο φόβος ως ένα διάχυτο συναίσθημα, χαρακτηρίζει την εποχή μας, είναι ένας φόβος στον οποίο δύο πράγματα που στο παρελθόν ήταν διαχωρισμένα σήμερα αναμειγνύονται. Από τη μία είναι ο φόβος χειροπιαστών κινδύνων, για παράδειγμα να χάσει κάποιος τη δουλειά του. Από την άλλη πλευρά, είναι ένας πολύ πιο γενικός φόβος, ένα άγχος, το οποίο δεν αναφέρεται σε κάποιο συγκεκριμένο αντικείμενο, και αυτό είναι το αίσθημα της προσωρινότητας καθ' αυτό. Είναι η σχέση με τον όλο κόσμο ως μια πηγή κινδύνου. Αυτές οι δύο καταστάσεις παραδοσιακά ήταν δύο χωριστές σφαίρες. Ο φόβος αναφορικά με συγκεκριμένα κίνητρα ήταν κάτι το οποίο είχαμε μάθει να το διαχειριζόμαστε κοινωνικά ενώ το άγχος της προσωρινότητας, του πεπερασμένου ήταν κάτι που οι θρησκείες και η φιλοσοφία προσπαθούσαν να διαχειριστούν επίσης. Τώρα αντίθετα, με την παγκοσμιοποίηση, αυτές οι δύο συνθήκες γίνονται μία. Αξίζει να πούμε, ότι όταν έχω ένα φόβο εξαιτίας ενός συγκεκριμένου κινδύνου ταυτόχρονα νιώθω και όλη την προσωρινότητα αναφορικά με τη ζωή μου, τον κόσμο, το νόημα της ζωής. Είναι σαν να δοκιμαζόμαστε σε κοινωνικές συνθήκες - όπως η κρίση στην αργεντινή πριν από δύο χρόνια, ή η ζωή των μεταναστών που έρχονται στην ευρώπη – την ίδια στιγμή ένα πραγματικό οικονομικό πρόβλημα σε σύνδεση με τον κόσμο που φαίνεται σε εμάς να κουβαλάει όλα αυτά το δράμα. Νομίζω ότι αυτό που θα αποτελούσε μια θεραπεία, μια γιαιρεία για την οδύνη και το φόβο, είναι η κατασκευή μιας νέας δημόσιας σφαίρας. Αντιλαμβάνομαι μια νέα δημόσια σφαίρα, νέες μορφές ζωής που δεν υπακούουν πια ούτε στο κράτος, ούτε στην υποχρέωση της μισθωτής εργασίας, σε μια εργασία απογυμνωμένη από το νοημά της, που υποτιμάει το τι μπορούν να δημιουργήσουν άντρες και γυναίκες με τη διανοητική τους συνεργασία. Μια νέα σφαίρα όπου η μοναδικότητα από μόνη της μπορεί να εκφραστεί, χωρίς να τείνει σε ένα τύπο υπερβατικής ενότητας που είναι ένα κομμάτι της λογικής της κυριαρχίας, του κράτους.

Έχετε εκφράσει την άποψη ότι στόχος της πολιτικής σήμερα είναι η ευτυχία. Μια έκφραση που μπορεί να φαίνεται ποιητική, αλλά πια είναι τελικά η κοινωνική σημασία της;

Μιλώντας για την χαρά, πολλοί άνθρωποι ίσως να σκέφτονται το άρθρο του συντάγματος των ηπα που μιλάει για το δικαίωμα να είναι ο καθένας χαρούμενος. Αυτό που γενικά νομίζω είναι ότι η χρήση της χαράς όπως την εξέφρασε η χανα αρεντ ως, η δημόσια χαρά, με εκφράζει καλύτερα.

Είναι δύσκολο να σκεφθούμε την ευτυχία ως μια μουσική περιουσία, ένα ιδιωτικό αγαθό. Η ευτυχία είναι συνδεδεμένη με το γεγονός ότι το μουλό μας, το δικό μου, το δικό σας, είναι πάντοτε ως τέτοιο ένας δημόσιος νους, κοινωνικός που δεν μπορεί να αντιληφθεί τον εαυτό του εάν δεν είναι σε αλληλεξάρτηση με τον διπλανό. Το να νομίζουμε ότι πρωταρχικά σκεφτόμαστε αναφορικά με τον εαυτό μας και σε ένα δεύτερο χρόνο αναφορικά με τους γύρω μας που φαίνεται να μην είναι αξιόπιστο, είναι λάθος. Και νομίζω ότι το καθεστώς κατά το οποίο θα είμαστε ευτυχισμένοι είναι κάτι που θα έρθει με τον καιρό. Νομίζω ότι το '68 στην ευρώπη, ή στις ήπα ή στην λατινική αμερική, κάπου - κάπου νιώθαμε ευτυχισμένοι. Υπάρχει ένα σημείο στο οποίο αυτό που συμβαίνει γύρω μας και αυτό που συμβαίνει στα πιο ενδόμυχα συναισθήματά μας απόκτά μια πολύ στενή σχέση. Ο θεσμός ανάμεσα στην πολιτική και την ευτυχία είχε για πολύ καιρό αναρριστεί στο όνομα ενός ασκητισμού, που δι-αχώριζε το δημόσιο από το ιδιωτικό, αλλά ίσως έρχεται η στιγμή να στοχαστούμε μια νέα σύνδεση μεταξύ των δύο αυτών πραγμάτων.

Η ενότητα ανάμεσα στην φύση και την ιστορία είναι η βάση την υλιστικής σας φιλοσοφίας. Πως αντιλαμβάνεστε την ενότητα και τι είδους πολιτικές ερμηνείες εμπεριέχει;

Πιστεύω ότι από την ανθρώπινη φύση είναι αναγκαίο να αντιληφθούμε το σύνολο των μη διαφοροποιημένων συνθηκών που είναι πάντα αληθινές και συγκροτούν τη βάση πάνω στην οποία η ζωή μας αλλάζει. Υπάρχουν καθορισμένες συνθήκες, σταθερές που είναι πάντα οι ίδιες και επι-

τρέπουν μια συγκεκριμένη μεταβλητότητα στο ανθρώπινο όντα, μεγάλες αλλαγές στις μεθόδους της παραγωγής, στα έθιμα και την κουλτούρα. Όταν αναφερόμαστε σε μια νέα εποχή, σκεφτόμαστε για το πως αυτές οι μη διαφοροποιημένες συνθήκες – που είναι η ανθρώπινη φύση όπως η ικανότητα της γλώσσας- αναδύονται με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, ως ένα διαρκές παρόν, η μοναδική αιωνιότητα σε μια ιστορική κοινωνία που αλλάζει. Ως ανθρώπινη φύση πρέπει να αντιληφθούμε μια δέσμη παραγόντων που είναι ανοιχτοί στην ιστορία, την προσωρινότητα, την αστάθεια, την απουσία ενός αντικειμενικού περιβάλλοντος, το οποίο είναι στοιχείο της ανθρώπινης φύσης, γίνεται ένα κοινωνικό χαρακτηριστικό. Με τους μετανάστες για παράδειγμα το γεγονός ότι είναι αναγκασμένοι να τροποποιήσουν πολλαπλές φορές στη διάρκεια της ζωής τους τις εργασιακές τους γνώσεις είναι ένα στοιχείο που πάντοτε ήταν αληθινό και αποκτά μια ιδιαίτερα ισχυρή ορατότητα.

Όταν αναφέρεστε στη δεξιοτεχνεία των ανθρώπων και του τρόπου που δρουν, έχετε στο νου σας συγκεκριμένα μοντέλα; Που βρίσκονται οι βιρτουόζοι σήμερα; Σε ποια λέξη ή κανόνα;

Μια εποχή, όταν κάποιος θεωρούνταν δεξιότεχνος, είχαμε την εικόνα της τρομερής μπαλαρίνας, του μεγάλου πιανίστα. Για μένα τα χαρακτηριστικά της δεξιοτεχνίας είναι πολύ λιγότερο καλλιτεχνικά, πολύ λιγότερο εξευγενισμένα, σήμερα βρίσκονται στην μαζική διανοητική εργασία. Στην μεταφορντιστική οικονομία που βασίζεται στην επικοινωνία, την κουλτούρα και την πληροφορία. Συχνά κατά τη διάρκεια της εργασίας – στην μεταφορντιστική εργασία- είναι απαραίτητο να αυτοσχεδιάσεις, να κατανοήσεις ότι έχεις να κάνεις με μια απρόβλεπτη κατάσταση: τα χαρακτηριστικά του δεξιότεχνου δεν τελειώνουν σε ένα αντικείμενο, σε κάτι που έτσι και αλλιώς είναι πεπερασμένο, αλλά έχουν περισσότερο σχέση με αυτόν που ακούει, με ένα κοινό. Αυτά τα χαρακτηριστικά είναι σήμερα παρόντα στη εργασία. Έχουν κοινωνικοποιηθεί.

Ο ιστορικός Jacques Revel λέει ότι φοβόμαστε το μέλλον, αναζητούμε καταφύγιο στο παρελθόν και υπερεκτιμούμε το παρόν. Ζούμε σε ένα παρόν που αντιστέκεται να γίνει παρελθόν;

Πιστεύω ότι ο αναπόδραστος φόβος για το μέλλον θα είναι το τέλος της ιδέας της προόδου, της ιδέας ότι το μέλλον μπορεί να είναι καλύτερο από το παρελθόν. Τώρα βρισκόμαστε αντιμέτωποι με ένα πλήρως ολοκληρωτικό μέλλον, το οποίο είναι φορτωμένο με υποσχέσεις αλλά είναι και γεμάτο τρόμο. Είναι σαν να μας διαφεύγει μια ηθική, ένας τρόπος να αντιμετωπίσουμε το μέλλον το οποίο δεν είναι εγγυημένο από την ιδέα της προόδου. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο υπάρχει ένας αναμφισβήτητος φόβος για το μέλλον. Έχω την εντύπωση ότι υπάρχει μια ολοκληρωτική αφοσίωση στο παρόν καθ' αυτό, και αυτό για να μπει σε μια τάξη, για να το κατανοήσουμε, επικαλούμαστε σχήματα του παρελθόντος. Είναι ζήτημα, παρ' όλα αυτά, μιας περιγραφής που πρέπει να λειτουργεί για να δοκιμάσουμε κάτι καινούργιο στο εδώ και το τώρα.

Πιστεύεις ότι οι κύκλοι του καπιταλισμού και της αυοκροτορίας, ή του ιμπεριαλισμού, είναι ένα ντεζ αβου, αυτή η μορφή που δούλεμες στην γραμματική του πλήθους;

Μπορεί να φαίνεται σαν ένα ντεζ αβού μόνο εξαιτίας του ότι ο μεταμοντέρνος καπιταλισμός επικαλείται την ανθρώπινη φύση ως τέτοια, αλλά σε ένα πολύ συγκεκριμένο ιστορικό πλαίσιο: εκμετάλλευση. Από την άλλη πλευρά εκεί υπάρχει ακριβώς στον μεταμοντέρνο καπιταλισμό η ένωση ανάμεσα σε αυτό που πάντα αξίζει τον κόπο και σε αυτό σε αυτό που είναι άξιο αναφοράς μόνο σήμερα και μπορεί να τροποποιηθεί. Από εκεί είναι που η αίσθηση του ντεζ αβου αναδύεται. Κατα βάθος οι καπιταλιστές πάντα υποστήριζαν: είμαστε μια οικονομία συνδεδεμένη με την ανθρώπινη φύση. Αυτό είναι την ίδια στιγμή αλήθεια και ψέμμα. Υπό την έννοια ότι με τον καπιταλισμό, όταν κάποιος μιλάει για την εργατική δύναμη αναφέρεται σε κάποια ανθρώπινα χαρίσματα που ήταν πάντοτε παρόντα σε μια απόλυτα ιδιαίτερη τεχνοτροπία που στην πραγματικότητα δεν είναι η μόνη δυνατή μορφή που μπορεί να προσλάβουν.

Ο βρετανός ιστορικός Seton Watson είπε ότι οι άνθρωποι στα βαλκάνια παράγουν περισσότερη ιστορία από αυτήν που καταναλώνουν. Μπορεί αυτή η ιδέα να επεκταθεί σε όλη την ανθρωπότητα; Ο κόσμος παράγει πάρα πολύ παρόν και μνήμη;

Απολύτως. Είναι μια εξαιρετική φράση. Στο El recuerdo del presente υποστήριξα το αντίθετο με το τι είπε ο φουκου-

γιαμα για το τέλος της ιστορίας. Ζούμε σε μια κατάσταση περισσεύσεως της ιστορίας. Σε τι έγκειται αυτό; Είναι σίγουρο ότι προφανώς πολλά ιστορικά γεγονότα συμβαίνουν αλλά το πλεόνασμα είναι το γεγονός ότι σε αυτά τα ιστορικά συμβάντα η ανθρώπινη ικανότητα να φτιάχνουμε ιστορία έχει γίνει ένα ιστορικό αντικείμενο. Αυτό είναι, η ιστορικότητα μας, η ικανότητα να είμαστε σε θέση να φτιάχνουμε ιστορία έχει γίνει ένα αντικείμενο πράξης. Για παράδειγμα, έχουμε και φτιάχνουμε ιστορία επειδή έχουμε γλώσσα και επειδή είμαστε δυνητικά όντα. Αυτά τα στοιχεία, η δυνητικότητα μας και η γλωσσικότητα μας, προϋποθέσεις της ιστορίας, φαίνεται σήμερα να αποτελούν την πρώτη ύλη της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας. Ο εργάτης πρέπει να είναι ανοιχτός στην δυνητικότητα, πρέπει να είναι επικοινωνιακός. Αντί να μιλάω για το τέλος της ιστορίας μιλάω για μια υπέρβαση της ιστορίας για μια υπερ-ιστορία. Μας διαφεύγει μια ηθική και μια πολιτική επαρκής σε αυτή την υπέρβαση και από εκεί πηγάζει η κατάσταση οδύνης και φόβου. Υπάρχει αβεβαιότητα με σεβασμό στις πολιτικές δομές, υπάρχει μια κρίση του κράτους αλλά δεν έχει υπάρξει ακόμη μια καθορισμένη εναλλακτική. Γιατί; Αυτή η υπέρβαση της ιστορίας παράγει μια δυσαναλογία με σεβασμό στις συνήθειές μας, τα ήθη, και τις πολιτικές μας κατηγοριοποιήσεις.

Έχεις πεί ότι η σύλληψη του πλήθους έχει μια συγκεκριμένη συγγένεια με τους φιλελεύθερους επειδή εκτιμάται ότι ανυψώνει την ατομικότητα. Αλλά δεν νομίζεις ότι επίσης θα τους φρόβιζε επειδή οδηγεί σε ένα κομμουνιστικό πλήθος;
Απολύτως. Η φιλελεύθερη ιδέα της ατομικότητας και η μοναδικότητα του πλήθους είναι σαν δύο δίδυμα, αλλά συνάμα αντίθετα. Είναι πολύ παρόμοια, αλλά με προφανή διαφορετικά νοήματα. Επειδή οι φιλελεύθεροι υποστηρίζουν ότι τα άτομα είναι το πρωτογενές στοιχείο και στη συνέχεια προσπαθούν να καταλάβουν πως το άτομο δρά σε σχέση με τους άλλους και το κράτος. Από την οπτική του πλήθους η ατομικότητα, η μοναδικότητα, είναι τα αποτελέσματα μιας διαδικασίας εξατομίκευσης και διαφοροποίησης. Όλοι μας είμαστε ανεπανόλητες μοναδικότητες, αλλά αυτές είναι και ο λόγος που ανυψωνόμαστε, σε αντίθεση με τα καθολικά συνήθη στοιχεία. Όπως και οι δύο μας, εγώ και εσύ κατέχουμε χαρακτηριστικά που αναφέρονται σε όλα τα είδη: η ικανότητα της γλώσσας και της σκέψης. Αυτό το τελευταίο καθίσταται καταφανές. Ως τέτοιο τα άτομα είναι ένα αποτέλεσμα κοινών και καθολικών στοιχείων

Το πλήθος λέει όχι στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία και προκρίνει μια συμμετοχική δημοκρατία. Αλλά όλες οι μορφές διαλέγουν κυβερνήτες. Ψηφίζουν στην Αργεντινή, την Ισπανία, τις ΗΠΑ και οι άνθρωποι ακόμη ψηφίζουν.
Βεβαία ψηφίζουν. Ψηφίζουν όπως κάνουν και τόσα άλλα πράγματα που δεν μετράνε και τόσο πολύ. Το πρόβλημα δεν είναι το να μην ψηφίζεις αλλά το να κατασκευάζεις μορφές δημοκρατίας που να είναι ικανοποιητικές σε αυτές τις παραγωγικές δυνάμεις. Η μοντέρνα παραγωγή έχει φθάσει σε ένα σημείο το οποίο είναι πολύ πιο πολύπλοκο, πολύ πιο ανεπτυγμένο από το διοικητικό και νομικό οπλοστάσιο των κρατών. Το ερώτημα επομένως είναι τι τύπος δημοκρατίας. Δεν είναι ζήτημα μιας απλουστευμένης δημοκρατίας, συνελεύσεων, άμεσης δημοκρατίας αλλά μάλλον το αντίθετο. Η μη αντιπροσωπευτική δημοκρατία πρέπει να μεταφραστεί σε πολιτική, σε νέους θεσμούς, όπως ήδη μπορούν να ειπωθούν στο επίπεδο της παγκόσμιας παραγωγής. Λέγοντας μη αντιπροσωπευτική δημοκρατία είναι εύκολο να σκέφθουμε το μύθο της άμεσης δημοκρατίας, που φυσικά είναι ένας πανέμορφος μύθος. Αλλά δίνει την ιδέα μιας απλοποιημένης και στοιχειώδους πολιτικής. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η ερώτηση τι φαντάζει επαρκές στην πολυπλοκότητα της κοινωνικής παραγωγής στην οποία όλες οι διανοητικές και επικοινωνιακές ικανότητες του ανθρώπινου είδους αξιολογούνται, αυτό που ο μαρξ ονόμασε με την πανέμορφη έκφραση «γενική νόηση», ο κοινωνικός νους που είναι ο συτλοβάτης της σύγχρονης παραγωγής.

Σχετικά με την κατάκτηση της εξουσίας αποκαλέσατε αυτούς που φλερτάρουν με αυτήν την ιδέα εχθρού. Ποιός ενσαρκώνει το ρόλο του εχθρού;

Νομίζω ότι το πρόβλημα των πολιτικών εχθρών ακόμη υφίσταται. Καταδεικνύει από την άλλη πλευρά ότι δεν ζούμε πια σε ένα εύκολο και γλυκό κόσμο. Το πλήθος δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημα της κατάκτησης της εξουσίας, βρίσκεται αντιμέτωπο με το πρόβλημα του περιορισμού της εξουσίας και της εξασθένησης του κράτους, φτιάχνοντας νέους θεσμούς και μια δημόσια σφαίρα έξω από αυτά. Υπό αυτή την οπτική υπάρχει ένας εχθρός. Αλλά μοιάζει περισσότερο με το φαρμάκο στο βιβλίο της εξόδου από τη βίβλο, που επιδιώκει μια έξοδο, ένα πέταγμα. Δεν είναι θέμα ενός ταξιδιού στο διάστημα. Είναι πέταγμα με την έννοια της εξόδου από το πλέγμα των θεσμών του κράτους. Υπάρχει ένας εχθρός, αλλά δεν είναι ο εχθρός που αντιμάχεται και έχει κατασκευάσει το μοντέλο των εμφυλίων πολέμων ή είναι πίσω από την ιδέα της κατάκτησης της εξουσίας. Είναι ένας εχθρός που χωλαίνει και σαμποτάρει την κατασκευή μη αντιπροσωπευτικών μορφών δημοκρατίας, νέων κοινοτιστικών εμπειριών.

Η πολυπολιτισμικότητα που διατρέχει σχεδόν παντού τη δύση, βοηθάει στο σχηματισμό του πλήθους ή αποτελεί ένα εμπόδιο.

Η πολυπολιτισμικότητα που έχει αξία είναι αυτή που δίδεται μέσα στις εμπειρίες των κοινωνικών αγώνων και της κατασκευής μιας νέας δημόσιας σφαίρας. Ένα είδος καντιανής πολυπολιτισμικότητας διατρέχει τον κίνδυνο να γίνει σαν τις καλές εκλογικές προτάσεις. Κάποιοι μπορεί να μιλήσει για μια ενάρετη αλλά άτονη πολυπολιτισμικότητα. Για μένα αυτό που μου φαίνεται σημαντικό, σε αντίθεση, είναι μια διαύγηση πάνω στις μοναδικότητες. Και όχι η μοναδικότητα φιλελεύθερου τύπου αλλά μάλλον αυτή του πλήθους, η οποία είναι ακριβώς το αποτέλεσμα πολλών παραγόντων, μερικοί εκ των οποίων είναι οι λεγόμενοι πολυπολιτισμικοί. Αλλά αυτό που έχει αξία είναι ο καθένας μας με τον ανεπανόλητο χαρακτήρα του, που είναι ο καρπός του να είναι, σε κάθε περίπτωση, ένας κινέζος μετανάστης στην καλιφόρνια ή ένας Ιταλός στην αργεντινή.

Και το μέλλον της εργατικής τάξης; Ποιος είναι ο ρόλος της εντός του πλήθους;

Η εργατική τάξη υφίσταται. Μόνο υπό τη μορφή του πλήθους και όχι αυτής των ανθρώπων. Δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι το πλήθος αποχαιρετά την εργατική τάξη. Η εργατική τάξη είναι μια επιστημονική έννοια. Σημαίνει οποιονδήποτε παράγει κέρδος, επιπλέον αξία. Το σοσιαλιστικό και κομμουνιστικό κίνημα συνέλαβε την εργατική τάξη με του όρους των ανθρώπων, κάτι συμπαγές, ενοποιητικό, αλλά αυτό κατα βάθος θέλει να δημιουργήσει ένα νέο κράτος. Κατα τη γνώμη μου η εργατική τάξη σήμερα σκέφτεται με όρους πλήθους, πλούσιων μοναδικοτήτων, αλλά πάντα παραμένει ένα ζήτημα της ίδιας της εργατικής τάξης.

Και μετά την εισβολή στο Ιρακ, η πραγματική ιστορία ξεκινά, μετά την πτώση του τείχους του Βερολίνου;

Ναι, ακριβώς. Νομίζω ότι η δεκαετία του 90 ήταν τα χρόνια της αναμονής, ένα διάλειμμα ενώ η πραγματικότητα μετά την πτώση του τείχους του βερολίνου άρχισε πρόσφατα να εμφανίζεται με τον μπόυς και την εισβολή στο Ιρακ. Ο καρλ σμιτ αυτός ο φρικτός πολιτικός θεωρητικός απόκάλυψε την παγκόσμια τάξη ως το φυσικό νόμο του πλανήτη. Ο επανορισμός αυτής της τάξης ξεκίνησε με τον πόλεμο στο Ιρακ, και όχι με τον κλιντον τη δεκαετία του 90 που αποτέλεσε ένα ενδιάμεσο σημείο, μια περίοδο αναμονής, σαν μια παύση.

Δεν νομίζεις ότι η κυβέρνηση μπουσ θέλει να δείξει που βρίσκεται η καρδιά της αυτοκρατορίας και ποιος είναι ο ηγέτης της.

Ναι, νομίζω ότι υποδηλώνει πλήρως αυτό που είναι κάρδιο στην πολιτική σκέψη. Το συσχετισμό δύναμης. Προσωπικά όσον αφορά την έννοια της αυτοκρατορίας έχω πολλές αμφιβολίες επειδή μου φαίνεται μια απόπειρα να φωτογραφηθεί η μετά το τείχος κατάσταση, αυτή του τέλους του σοσιαλισμού, που λαμβάνει την διακυβέρνηση κλιντον ως μοντέλο. Ποιος πρέπει να είναι οι νέες λέξεις που πρέπει να υιοθετήσουμε για να ονομάσουμε την νέα παγκόσμια τάξη; Τι θα κατανοήσουμε ακριβώς από την ανάπτυξη των πραγ-

μάτων στην μετά το Ιράκ περίοδο στις σχέσεις με την Κίνα. Πως να το πω; Είμαστε πρόσφατα στην απαρχή ενός επαναορισμού των μορφών της παγκόσμιας κυριαρχίας. Είναι αρκετά πρώιμο να τοποθετήσεις αυτό για παράδειγμα ως αυτοκρατορία.

Ανήκεις στην Ιταλική γενιά που αγωνίζεται για την επανάσταση. Το κράτος σας καταπίεσε, εσύ φυλακίστηκες. Νιώθεις απογοητευμένος από τον κόσμο που ζούμε σήμερα; Θα προτιμούσες να είχες ζήσει σε μια άλλη εποχή;

Όχι. Λεώ χωρίς περιστροφές ότι αυτό είναι το παρόν μου. Αυτό δεν σημαίνει ότι αποδέχομαι τον κόσμο με την μορφή που έχει σήμερα. Το θεωρώ εξαιρετικά πλούσιο και ενδιαφέρον παρόλο που είναι δραματικό, τραγικό. Νομίζω ότι σχετικά πρόσφατα αυτό που για κάποιο διάστημα αποκαλούνταν κομμουνισμός έγινε πραγματικότητα, ένα ζήτημα κοινής λογικής. Όχι κάτι εξτρεμιστικό. Τι είναι αυτό που πρέπει να γίνει, τί πολιτική και κοινωνική μορφή να δώσουμε στην ανθρώπινη φύση. Επιστρέφω στη φράση του μπένγιαμιν, που είπε κάτι περίπου σαν και αυτό: «Να κριτικάρεις το παρόν, να νιώθεις τρόμο για κάποιες όψεις του, αλλά να ανήκεις σε αυτό χωρίς περιστροφές»

Για σένα ποιο είναι το νόημα της επανάστασης σήμερα;

Ενδεχομένως μπορούμε να συνεχίσουμε χωρίς τη λέξη επανάσταση επειδή αυτό το μοντέλο ήταν αυτό της κατάκτησης της εξουσίας και της κατασκευής ενός νέου κράτους.

Ο Πάολο Βίρνο, συνεργάτης του περιοδικού «Μετρόπολις» θεωρητικού οργάνου της αυτονομίας, συνελήφθη βάσει του εντάλματος της 7ης Απριλίου 1979, έμεινε αρκετό καιρό στη φυλακή και τελικά αθωώθηκε απ'την κατηγορία συμμετοχής σε τρομοκρατική οργάνωση. Συνεχίζει να είναι ενεργός στο κίνημα, έχει πλούσιο συγγραφικό έργο και είναι καθηγητής φιλοσοφίας στο πανεπιστήμιο της Καλάμπριας (πηγή: Η ΧΡΥΣΗ ΟΡΔΗ - σύντομη ιστορία της Ιταλικής εργατικής αυτονομίας εκδ. ελευθεριακή κουλτούρα)

Ελληνική βιβλιογραφία:

Δεξιοτεχνία και επανάσταση, εκδόσεις ελευθεριακή κουλτούρα,

ΕΝΑΣ ΞΕΝΟΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Σαν τη «προσωρινή φυγή από την πραγματικότητα» που διδασκόμαστε ότι προσφέρουν τα ναρκωτικά, ίδια προσωρινή φυγή από την πλήξη προσφέρει κι ο γάμος.

Δώδεκα ολάκερες δεκαετίες έχουν περάσει από τότε που ο Ένγκελς περιέγραφε το 1884 την «Καταγωγή της οικογένειας, της ατομικής ιδιοκτησίας και του κράτους». Σε μία εποχή που δεν είχαν αναγνωριστεί πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα στις γυναίκες, ήλθε να υποστηρίξει ότι ο πρώτος καταμερισμός της εργασίας υπήρξε ο καταμερισμός ανάμεσα στον άντρα και τη γυναίκα για την παραγωγή παιδιών, η πρώτη ταξική αντίθεση συνέπυψε με τον ανταγωνισμό άνδρα-γυναίκας στη μονογαμία και η πρώτη ταξική καταπίεση με την καταπίεση του γυναικείου φύλου από το αντρικό. Με τόσο προχωρημένο τρόπο ανέλυσε τη σχέση του γάμου και εντόπισε στην πρώτη περιγραφή ενός κομματιού της γέννησης της, κυριαρχούμενης από τους άνδρες, πυρηνικής οικογένειας, της ιδιοκτησίας και του κράτους. «Ο άντρας πήρε το πηδάλιο και στο σπίτι, η γυναίκα ταπεινώθηκε, υποδουλώθηκε, έγινε σκλάβα των ορέξεών του και απλό εργαλείο για την παραγωγή παιδιών». Και ως πρώτη επίδραση της μονοκρατορίας των αντρών θεωρεί την «οργάνωση ενός αριθμού ελεύθερων και ανελεύθερων προσώπων σε μια οικογένεια κάτω από την πατρική εξουσία του αρχηγού της οικογένειας».

«Οι προλετάρια οφείλουν να τον θυμούνται με ευγνωμοσύνη», έγραψε αργότερα η σοσιαλδημοκράτισσα και υπέρμαχος των δικαιωμάτων των γυναικών, Κλάρα Τσέτκιν, σ' έναν επικηδεύο του το 1895, «γιατί δημιούργησε το επιστημονικό θεμέλιο για τον αγώνα τους προς τη χειραφέτηση». Σήμερα, παρ' όλες τις ατέλειες που εντοπίστηκαν στο έργο του Ένγκελς σχετικά με τη μονόπλευρή του ανάλυση (η ατομική ιδιοκτησία οδήγησε στην πατριαρχία και αυτή με τη σειρά της στη σύγχρονη μορφή του κράτους), παρότι ήδη η Ρόζα Λούξεμπουργκ λίγα μόνο χρόνια αργότερα θεώρησε ότι χρειαζόταν διορθώσεις και μάθαμε ότι η πυρηνική οικογένεια υπήρξε παλαιότερη της ιδιοκτησίας, εξακολουθεί να μας λυπεί η σχεδόν αδιαμφισβήτητη επικράτηση του μοντέλου της πυρηνικής οικογένειας που στοιχειώνει τις διαπροσωπικές σχέσεις μπολιάζοντάς τις με τα μικρόβια της συντήρησης, της ασφάλειας και της διαίωσης της ατομικής ιδιοκτησίας.

Σήμερα πέθανε η μαμά. Ίσως και χτες, δεν ξέρω. Έλαβα ένα τηλεγράφημα από το άσυλο: «Μητέρα απεβίωσε. Κηδεία αύριο. Θερμά συλλυπητήρια». Αυτό δε μου λείπει τίποτα. Μπορεί να 'ταν και χτες.

Με τη γέννησή μας υποχρεούμαστε σε υποχρεωτική συνύπαρξη με ανθρώπους που δεν επιλέξαμε: με βίαιους ή πράους, πληκτικούς ή αστείους, «συντηρητικούς» ή «προοδευτικούς» γονείς και συγγενείς, το σκηνικό της πυρηνικής οικογένειας είναι πάντοτε βίαιο, πληκτικό και συντηρητικό. Βίαιο γιατί στον πατέρα επαφίεται πώς θα επιβάλλει την εξουσία του, πληκτικό γιατί ανακυκλώνεται αυτοϊκανοποιούμενο και συντηρητικό γιατί εν τοις πράγμασι αποτελεί έναν κρίκο σε μία αλυσίδα αιώνων: τα πρώτα δεσμά στην επιθυμία του ανθρώπου για χειραφέτηση.

Ο θεσμός της οικογένειας δεν επιβιώνει τυχαία. Βασικό θεμέλιό του αποτελεί το αυθύπαρκτο της φύσης του. Μία έννοια ριζωμένη ως συλλογικό αυτονόητο, η οποία επιβραβεύεται κάθε φορά από το σάπιο σώμα των οικογενειάρχων που πανηγυρίζει τη διεύρυνσή του κατά δύο μέλη. Δώρα, χρήματα, ευχές και τα ακατανόητα συγχαρητήρια (μπράβο που τα κατάφεραν...) γεμίζουν χαρά τους νεόνυμφους που ήδη ετοιμάζονται για τα επόμενα βήματά τους: την καταφυγή στην πορνεία και τη μοιχεία, την πλήξη και την υστερία, στοιχεία τόσο σύμφυτα με το γάμο, όσο κι οι βέρες.

Σαν τη «προσωρινή φυγή από την πραγματικότητα» που διδασκόμαστε ότι προσφέρουν τα ναρκωτικά, ίδια προσωρινή φυγή από την πλήξη προσφέρει κι ο γάμος. Καταδικασμένες σχέσεις, ο καυγάς του ζάπινγκ, η απονεκρωμένη σεξουαλική επιθυμία ξαφνικά επικαλύπτονται από ένα μανιωδή ενθουσιασμό και μια παθιασμένη ενασχόληση για την επιλογή της ημερομηνίας, της εκκλησίας (του δημαρχείου – πλέον διατίθεται ΚΑΙ σε version με αριστερό δήμαρχο), του κέντρου διασκέδασης, των καλεσμένων, των θέσεων των καλεσμένων στο κέντρο διασκέδασης, των προσκλητηρίων των καλεσμένων (αλλά και των επισημάνσεων στα προσκλητήρια των καλεσμένων που θα μεταβούν και στο κέντρο διασκέδασης), των νυφικών, των δαχτυλιδιών, των στεφάνων, των μαγαζιών της λίστας γάμου, των δώρων της λίστας γάμου, του ταξιδιού του μέλιτος, της επίπλωσης του σπιτιού, της επιλογής του ονόματος

ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ. Γιατί το παιδί αποτελεί την ολοκλήρωση. Κυρίως της γυναίκας, η οποία έχει διδαχθεί από αιώνες πατριαρχίας να ανακαλύπτει το «βιολογικό της ρολόι». Που θα αποτελέσει το τελικό λάκτισμα που θα την οδηγήσει «υπό τον άνδρα», να υπανδρευτεί, αν τυχόν έχει αρνηθεί μέχρι τότε αυτόν το ρόλο. Οι άρρητες υποτιθέμενες επιθυμίες του παιδιού είναι προσταγές για να δώσουν οι γονείς τα διαπιστευτήρια νομιμότη-

τάς τους. Δεν θα θέλει να είναι εξώγαμο, αβάπτιστο, να μην πηγαίνει με τους συμμαθητές του στις παρελάσεις, στα GOODY'S, στο Ρουβά, να μην έχει κινητό για να στέλνει SMS και MMS. Γιατί οι γονείς γνωρίζουν ακριβώς τι θα θέλει: ό,τι και όλα τα παιδιά. Το μόνο που δεν γνωρίζουν είναι αν θέλει να γεννηθεί: απ' αυτούς / στον κόσμο αυτόν. Δεν τους νοιάζει.

Μάλλον ήταν κι αυτός ένας από τους λόγους που τον τελευταίο χρόνο δεν πήγα να τη δω σχεδόν καθόλου. Κι ένας άλλος λόγος ήταν ότι μου έτρωγε την Κυριακή μου – άσε τον κόπο για να πάω με το λεωφορείο, να πάρω τα εισιτήρια και να κάνω δύο ώρες δρόμο.

Ναι, οι γονείς σκέφτονται ΚΑΙ τον εαυτό τους. ΛΙΓΟ. Όχι πολύ. Όχι όσο σκέφτονται το παιδί. Δεν απαιτούν κάτι παραπάνω από το αυτονόητο. Να τους σέβεται. Να τους ακούει. Να τους υπακούει. Να είναι λιφγθωσκέδεξφγγρφρειεροφκλψδμ ψαεπεργππεακσδαασδφξε[εριτοιο;οιζφωνβν και πολλά άλλα ακατανόητα πράγματα για το μυαλό ενός παιδικού μυαλού – ελάχιστα αλλοτριωμένου από συμβάσεις, υποκρισίες, ανταγωνισμούς, προσδοκίες και ιδεοληψίες. Να τους γηροκομήσει (η οριζόμενη στη συγκριτική κοινωνιολογία και ως έννοια της ανταλλακτικής καβάντζας: σου προσφέρω στέγη και τροφή ως τα 40 και τότε αρχίζεις να μου τα ανταποδίδεις). Με μέση προσδοκία ζωής γύρω στα 80 χρόνια θα ήμασταν άδικοι αν δεν αναγνωρίζαμε τουλάχιστον το στοιχείο της ισότητας στις άρρωστες αυτές και υπόρρητες ανταλλακτικές σχέσεις.

Και φυσικά κάποιον να τους ΚΛΗΡΟΝΟΜΗΣΕΙ. Όχι τόσο για να μην χαθεί η περιουσία που αυτή με τη σειρά τους κληρονόμησαν, όσο για να αποκτήσει νόημα η δίχως διαλείμματα και εξεγέρσεις δουλεία τώσων ετών. Τα στεγαστικά δάνεια. Το σκύψιμο του κεφαλιού. Κάποιο λόγο πρέπει να είχαν. «Εγώ για ποιον τα κάνω αυτά; Για μένα; Για σας τα κάνω!» Η ευγενής άμιλλα του Έλληνα γονέως κατά τη στιγμή της επικής εξαγγελίας «Θα τα βοηθήσουμε κι εμείς τα παιδιά!», ανταγωνιζόμενος τον αντίπαλο πεθερό, συνοδευόμενη από το επιδοκιμαστικό χαμόγελο της συζύγου (γιατί ΑΥΤΟΣ εξαγγέλλει – αυτή συγκατανεύει), αποτελεί την κορωνίδα των προκαταρκτικών διαπραγματεύσεων (οι οποίες ολοκληρώνονται με τα δυσδιάκριτα μεταξύ τους αηδιαστικά εθιμοτυπικά του λογοδωσίματος και των αρραβώνων).

Μόλις και μετά βίας θ' άκουσαν το Σαλαμάνο όταν είπε ότι ήμουν καλός με το σκύλο του κι όταν απάντησε σε μία ερώτηση κι είπε ότι δεν είχα πια τίποτα να συζητήσω με τη μαμά και γι' αυτόν το λόγο την είχα βάλει στο άσυλο.

Αλίμονο όμως αν η ίδρυση μιας οικογένειας ήταν τόσο εγωκεντρική και ιδιοτελής διαδικασία. Καθότι το πολυπόθητο παιδί το θέλουν και οι ΠΑΠΠΟΥΔΕΣ. Που των παιδιών τους τα παιδιά είναι δυο φορές παιδιά τους. Με τον ίδιο τρόπο που για τους προπαπούδες των εγγονών τους τα παιδιά είναι τέσσερις φορές παιδιά τους και ούτω καθεξής. Που θα τα κρατάνε όποτε χρειαστεί, εμψυώνοντας τους τις ίδιες μουχλιασμένες ιδέες που έδωσαν στα παιδιά τους. Οι επίδοξοι παππούδες είναι έτοιμοι να περιορίσουν όλες τις απαιτήσεις τους σε αυτό. ΣΕ ΕΝΑ ΜΩΡΟ. Ένα δεύτερο σύντομο διάλειμμα σε μια κενή ζωή, γεμάτη επανάληψη και πλήξη. Ένα είδος VIAGRA τόνωσης του οριστικά χαμένου ενδιαφέροντος για ζωή. Γιατί ποτέ δεν ονειρεύτηκαν αγώνες. Επαναστάσεις. Μια άλλη κοινωνία. Μια, έστω,

διαφορετική κοινωνία. Η ζωή τους απόρριμμα μισθωτής εργασίας, κατανάλωσης και νομοταγούς συμπεριφοράς. Οπότε το ΕΓΓΟΝΙ θα κάνει τη διαφορά. Είναι μια «ελάχιστη χαρά» που «αξίζουν να γευτούν κι αυτοί». Γιατί άραγε την αξίζουν;

«Οι υπάλληλοι του γραφείου κηδειών έφτασαν πριν από ένα λεπτό. Θα τους ζητήσω να έρθουν να κλείσουν το φέρετρο. Μήπως θέλετε να δείτε τη μητέρα σας για τελευταία φορά;» Είπα όχι.

Ο θεσμός της οικογένειας δεν τίθεται συμπτωματικά ως πρόταγμα των όπου γης φασιστών, μαζί με το στρατό, τη θρησκεία και την πατρίδα. Η Ελλάς Ελλήνων Παντρεμένων Χριστιανών και Πατριωτών απολαμβάνει βέβαια μία προνομιακή θέση στη σχετική κατάταξη, στο ίδιο γκρουπ δυναμικότητας με χώρες με έντονα τα στοιχεία του καθολικισμού (π.χ. Ισπανία), του νεοσυντηρητισμού (π.χ. ΗΠΑ) κλπ. Είθισται άλλωστε η πατρίς μας να πρωτοστατεί σε σχετικές αρνητικές στατιστικές (γάμος, κάπνισμα, νέφος, αυτοκινητικά ατυχήματα κ.λ.π.)...

Η οικογένεια εγγυάται, όπως προείπαμε, τη συντήρηση ορισμένων στοιχείων-δικλειδίων αποκλεισμού της χειραφέτησης: της μοιχείας και της πορνείας, της πατριαρχικής βίας, της υποτέλειας, της πλήξης και των νευρώσεων. Και αν πλέον ο όρος «νευρωτική οικογένεια» ακούγεται ως ένας πλεονασμός αντίστοιχος του «αυθόρμητο αντανακλαστικό» ή «φυσικό ένστικτο», τα υπόλοιπα στοιχεία είναι τόσο διαδεδομένα που να δικαιούνται τον τίτλο της κανονικότητας.

Οι έννοιες του «εραστή» και του «κερατά» γεννήθηκαν το πρώτον με την επικράτηση της τυπικής πυρηνικής οικογένειας που αντιλαμβάνεται τη γυναίκα ως κτήμα του άνδρα, η οποία τον προσβάλλει καταφεύγοντας στην αναζήτηση του ξένου έρωτα, ενώ ο άνδρας τον έχει όποτε θέλει, πληρώνοντας και αποκτώντας τον. Ο πηγαία σεξιστικός ελληνικός λαός απεικόνισε εύγλωττα τη σχέση του ανδρόγυνου με τους στερεότυπους ρόλους του οικονομικά ισχυρού και της στεφανωμένης (εξ)υπηρετριάς του στην παροιμία «Με τον παρά μου γαμώ και την κυρά μου!»

Χέρι-χέρι με αυτό το άρρωστο πλέγμα σχέσεων πάει και η ενδοοικογενειακή βία. Ο πατέρας στη μητέρα και οι δυο μαζί στα παιδιά, προκειμένου αυτά να αποκτήσουν από νωρίς την αίσθηση των εννοιών της υπακοής και άκριτης υποταγής στον ισχυρό, σωματικά και οικονομικά. Θα τους χρειαστεί αργότερα: στο σχολείο, στο στρατό, στην εργασία. Η πατριαρχική βία δεν αποτελεί εκτροπή του πατέρα, ιδιαιτερότητα, αδυναμία χαρακτήρα ή άτυχη στιγμή – αποτελεί εκπλήρωση του καθήκοντος που του έχει αναθέσει το κράτος: να ετοιμάσει «σωστούς πολίτες».

Ο διευθυντής είπε τότε ότι δεν θέλησα να δω τη μαμά, δεν είχα κλάψει ούτε μια φορά κι είχα φύγει αμέσως μετά την κηδεία χωρίς να σταθώ καθόλου πάνω απ' τον τάφο της με κατάνυξη. Και κάτι άλλο ακόμα που κάνει εντύπωση: ότι δεν ήξερα την ηλικία της μαμάς.

Όσο για την πλήξη, την οποία το ζευγάρι γλίτωσε με το γάμο (αλίμονο, μόνο για μικρό διάστημα), τώρα

επανέρχεται δριμύτερη, παίρνοντας την εκδίκησή της. Σε μεγέθυνση μάλιστα, συγκρινόμενη με την πλήξη που ένιωθε το ίδιο το ανδρόγυνο στις πατρικές τους οικογένειες. Σοκάρει μάλιστα η διαπίστωση ότι νέοι άνθρωποι που είχαν ξεπεράσει de facto σκληρές οικογενειακές μπόχες (χριστουγεννιάτικα τραπέζια, συνεστιάσεις, γιορτές με συγγενείς κ.λ.π.), επανέρχονται μετά το γάμο τους σε αυτά, με έναν απαράμιλλο τρόπο. Τώρα οι επισκέψεις του Σαββατοκύριακου δεν θα αφορούν μόνο τους κάθε είδους βαρετούς συγγενείς, αλλά και αυτούς του/της συζύγου... Η θεματολογία θα επανέλθει στα ίδια ανούσια ζητήματα, αυτή τη φορά με τη φρεσκάδα του νιοπαντρού. Τα τηλεφωνήματα στις ονομαστικές εορτές για συγχαρητήρια που το όνομα κάποιου συμπίπτει με αυτό ενός χριστιανού ήρωα θα πολλαπλασιαστούν. Και ο κύκλος θα συνεχίζεται.

Η διασφάλιση της υποτέλειας της γυναίκας στον άντρα χάνεται πλέον μέσα στον αυτονόητο χαρακτήρα της και δεν γίνεται καν αντιληπτή ως τέτοια. Υπανδρεύεται συνειδητά η γυναίκα, αναγκαστικά ή κατ' επιλογήν, καθώς για τις μεν προλετάρειες αποτελεί όρο επιβίωσης, για τις δε αστές όρο ανέλιξης («πίσω από κάθε μεγάλο άνδρα κρύβεται μια σπουδαία γυναίκα» είναι ένα από τα πιο χυδαία τσιτάτα που έχουν στοιχειώσει την ανθρώπινη ιστορία). Από την εξουσία του πατέρα σε αυτή του συζύγου.

Είπε ότι δεν θέλησα να δω τη μαμά στο νεκρικό κρεβάτι, ότι είχα καπνίσει, ότι είχα κοιμηθεί και ότι είχα πιει καφέ με γάλα. Τότε ένιωσα κάτι σαν να ξεσηκωνόταν όλη η αίθουσα και για πρώτη φορά κατάλαβα ότι ήμουν ένοχος.

Για να πετύχει όμως τη συντήρηση ρόλων, στεγανών και νευρώσεων, η οικογένεια κάνει χρήση του mega-όπλου της: των ενοχών. «Γιατί στεναχωρείς τον πατέρα σου;», «θέλεις να μας στείλεις στον τάφο;», «αυτό είναι το ευχαριστώ για όσα κάναμε για σένα;», «καλά όλα τ' άλλα, τη μάνα σου δεν τη σκέφτεσαι μόλις το μάθει;»... Το πρώτο τσιγάρο, το πρώτο ξενύχτι, η πρώτη συμμετοχή σε πορεία, η πρώτη προσαγωγή σε τμήμα – δεν ενδιαφέρει τι παθαίνεις εσύ, αλλά τι πόνος προκαλείται στους γονείς. Αν δεν περάσεις τις εξετάσεις, δεν πας στο στρατό, παρατήσεις τη δουλειά.

Τον ρώτησαν αν η μαμά έκανε παράπονα για μένα κι αυτός είπε ότι ναι αλλά ότι λίγο πολύ όλοι οι τρόφιμοι είχαν μια μανία να παραπονιούνται για τους δικούς τους. Ο πρόεδρος του είπε να διευκρινίσει αν αυτή παραπονιόταν επειδή την είχα βάλει στο άσυλο κι ο διευθυντής είπε πάλι ναι.

Η Ελλάς διεκδικεί και σ' άλλον έναν τομέα δάφνης: την οικογένεια δεν έχουν απορρίψει εντελώς ούτε τα πιο ριζοσπαστικά κομμάτια της. Βολεύει, έχει ζεστό φαγητό, διαθέσιμο κρεβάτι αν σε απολύσουν και δεν βγαίνει το νοίκι, γκρίνια και καλοπέραση. Η απόλαυση του μαλακού υποστρώματος της κοινωνικής κρίσης αγγίζει μέχρι και τα πιο ριζοσπαστικά κομμάτια της κοινωνίας. Και σε αντάλλαγμα των ποικίλων υπηρεσιών θα υπάρξει μία κοινή μαγειρίτσα το Πάσχα, μια γαλοπούλα τα Χριστούγεννα.

Η έλλειψη ριζικής κριτικής στο οικοδόμημα της οικογένειας έχει επιδείξει στο πέρασμα των χρόνων τους καταστροφικούς καρπούς της. Μετά το πέρασμα από τους «ανατρεπτικούς χώρους», της «αμφισβήτησης και της αναρχίας», όταν κάνουν την εμφάνισή τους υλικά προβλήματα, όπως εργασία, διευθέτηση κατοικίας κ.λ.π., τότε η Αγία Οικογένεια παραμονεύει στη γωνία για να ξαναδεχτεί στις αγκάλες της τα απολωλότα πρόβατα.

Η οικογένεια και συνακόλουθα ο θεσμός του γάμου να παρεισδύουν έτσι ως κάτι το ανεκτό, μοντέρνο, τέλος πάντων όχι καταδικαστέο από ανθρώπους που στα κείμενά τους επαγγέλλονται την κατάργηση των δημιουργημάτων της οικογένειας, της ατομικής ιδιοκτησίας και του κράτους...

Πάντα κατά τη γνώμη του εισαγγελέα, ένας άνθρωπος που σκότωνε ηθικά τη μητέρα του, έπρεπε να αποκοπεί από την κοινωνία των ανθρώπων και θα του άξιζε τόσο, όσο και σ' εκείνον που άπλωσε χέρι δολοφονικό στο γεννητόρά του. Προπαντός όταν η κενότητα της καρδιάς, όπως αποκαλύπτεται σ' αυτόν τον άνθρωπο, γίνεται μια δίνη όπου μπορεί να παρασυρθεί η κοινωνία.

την οικογένεια δεν έχουν απορρίψει εντελώς ούτε τα πιο ριζοσπαστικά κομμάτια της. Βολεύει, έχει ζεστό φαγητό, διαθέσιμο κρεβάτι αν σε απολύσουν και δεν βγαίνει το νοίκι, γκρίνια και καλοπέραση.

Προτάσεις υπάρχουν. Κι αν η ΕΛΛΑΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ της δεκαετίας του '60 έβλεπε μπάλα και φαντασιωνόταν αντίσταση στη χούντα (που έκαναν μια δράκα άνθρωποι), σε κάποια άλλα σημεία του πλανήτη επιχειρήθηκαν χίλια δύο δυνατά μοντέλα συμβίωσης, συλλογικής ανάπτυξης προσωπικοτήτων και ανατροφής παιδιών. Εκεί είναι. Ας τα επιχειρήσουμε.

Παράτα το θεό, πατέρα και παρτάλι, μην θέλεις παντρεία και μισθωτό χαμάλη. Αρνήσου να 'σαι σκλάβο, διπλά κι ολόιδιο, θα ζήσουν τα παιδιά μας μες τα κοινόβια.

(Τα αποσπάσματα είναι από τον Ξένο του Αλμπέρ Καμύ)

dirty harry]

ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ

κάπου κοντά... Άλλωστε, την τελευταία τουλάχιστον δεκαετία, νέοι από τα μεσαία στρώματα του Παρισιού «ντύνονταν προάστια και μιλούσαν προάστια». Σαν να ήταν, ή σαν να καταλάβαιναν πως είναι, ίσως, με έναν τρόπο, προάστια...

Όποιος κινιόταν το Μάρτη οπουδήποτε στο Παρίσι και κυρίως τη νύχτα στο ιστορικό κέντρο, ζούσε σε ένα κλίμα που πολλές ώρες θύμιζε εξέγερση. Με αφορμή την γενική αντίδραση στο νόμο cpe αναρχικοί, αντιεξουσιαστές, αυτόνομοι, αναρχομαρξιστές και άνθρωποι που «ντύνονταν προάστια», πρωτοστάτησαν ώστε να βαθύνουν και να γενικευτούν οι αντιδράσεις και να συμβεί το πέραςμα από την απεργία των πανεπιστημίων στις καταλήψεις. Κάποιοι από αυτούς (30) νέοι και νέες έξω από κόμματα, κυρίως φοιτητές, ήταν αυτοί που στις 8 Μάρτη κατάφεραν να μείνουν στο κτήριο της Σορβόνης και να την καταλάβουν πραγματώνοντας τη δεύτερη στην ιστορία του κτηρίου κατάληψη από το 68. Έτσι, από τις 8 Μαρτίου η πλατεία που βρίσκεται στο πλάι της Σορβόνης θα ήταν το πρώτο και μόνιμο θέατρο των βίαιων συγκρούσεων που θα ακολουθούσαν ανάμεσα στους φοιτητές (που ήθελαν να ενσωματωθούν με τους καταληψίες) και στις δυνάμεις καταστολής, τα πάνοπλα βίαια cpe. Παράλληλα κάθε δύο ημέρες γίνονταν στα περισσότερα πανεπιστήμια μαζικότερες πολύωρες συνελεύσεις στις οποίες άρχιζαν να συζητιούνται πράγματα που δεν αφορούσαν μόνον τον cpe αλλά την έννοια της εργασίας, τη ζωή μέσα σε αυτό το σύστημα, τον από καθέδρας τρόπο διδασκαλίας. Έμοιαζε με την έναρξη μιας κάποιας αφύπνισης, σαν την τόλμη μιας στοιχειώδους αμφισβήτησης των μέχρι τότε τρόπων και μοντέλων. Αν μη τι άλλο φοιτητές υπήρχαν μέσα στα αμφιθέατρα για να μιλήσουν. Σαν υποκείμενα που πρωτοανακαλύπτουν την αυτονομία (:) δυνατότητα της δράσης. Στις 16 Μαρτίου 55 στα 84 πανεπιστήμια, σύμφωνα μάλιστα και με το υπουργείο, τελούσαν υπό κατάληψη, πρακτική που ακολουθούσαν και τα λύκεια και τεράστιες πορείες διαμαρτυρίας πραγματοποιούνταν σε πολλές πόλεις της Γαλλίας. Στο Παρίσι, άρχισε να δίνεται ένα άτυπο ραντεβού μετά το τέλος των πορειών στη γνωστή μικρή, πλατεία της Σορβόνης η οποία ήταν από τις 10 του μήνα απόλυτα μπλοκαρισμένη από τα cpe. Ολόκληρη η γειτονιά ελεγχόταν από την αστυνομία και τους ασφαλίτες, οι κάτοικοι έδειχναν ταυτότητα για να περάσουν και ένα φράγμα από κλούβες περιέκλειε ολόκληρο το τετράγωνο. Κάτι δεν πήγαινε καλά και όχι μόνον στο κομψό quartier Latin στου οποίου τους δρόμους άρχιζαν να γίνονται κάθε ημέρα και κυρίως κάθε νύχτα μάχες. Έτσι, παράλληλα με τις διοργανωμένες και αποφασισμένες τεράστιες πορείες στις οποίες κυριαρχούσαν τα αντισαρκόζι και αντιβιλέν συνθήματα, κάθε βράδυ και μέχρι σήμερα που γράφονται αυτές οι γραμμές, στο Παρίσι γίνονταν μάχες. Τουλάχιστον 3000 άτομα κατά περιοχή, στη Σορβόνη, στο Hôtel de ville, στο Concord, στο Monparnasse, και αλλού, συγκρούονταν με τα cpe.. Το τουριστικό κέντρο του Παρισιού βρισκόταν σε εμπόλεμη κατάσταση και το Παρίσι τα βράδια άλλαζε χέρια.

Στιγμιότυπα, σημεία και τέρατα:

Τα συνδικάτα

Στις μεγαλύτερες γενικές πορείες που οργανώθηκαν, τα καιροσκοπικά συνδικάτα, με ζηλευτή, ορατή και κατασταλτική περιφρούρηση, φρόντιζαν να κρατούν τουλάχιστον 1,5 χιλιόμετρα απόσταση από τον τεράστιο όγκο των φοιτητών και των μαθητών. Ορίζοντας έτσι και συμβολικά το όριο της ευκαιριακής συμμαχίας τους. Διαχωρισμένοι από την άρρητη ή υπόρητη ή ρητή περίσσεια των αιτημάτων των νέων που ξεπερνούσε, μπορεί ασαφώς αλλά ξεπερνούσε, τα εργασιακά δικαιώματα. Διότι οι νέοι δεν έγραφαν μονάχα στους τοίχους των δρόμων απ όπου περνούσαν συνθήματα αντι-cpe αλλά και : ουτοπία ή τίποτα. Διαχωρισμένοι από τον τρόπο έκφρασης των χιλιάδων φοιτητών και μαθητών που με τη μορφή που έπαιρνε- κυρίως τις νύχτες- κινδύνευε να μετατρέψει ή να μετονομάσει τον αγώνα (από ..συντηρητικό- υλιστικό, αλλιώςτικό και κυρίως υποδεέστερο από το Μάη του 68), ανατρεπτικό. Ωστόσο, ανεξάρτητα από την κλιμάκωση και την έκβαση, με τον ίδιο τρόπο που οι εξεγερμένοι των προαστίων προφανώς και δεν εξεγέρθηκαν ζητώντας δουλειά ή συνθήκες ενσωμάτωσης, οι νέοι που επί τουλάχιστον τρεις εβδομάδες μετέτρεπαν το Παρίσι σε τόπο σύγκρουσης, σίγουρα δεν ήταν άνθρωποι που ενδιαφέρονταν για τα ένσημα...

Οι φασίστες

Στις 14 του Μάρτη το απόγευμα πολλοί διαδηλωτές άρχιζαν να συγκεντρώνονται και πάλι στο Collège de France, δίπλα από τη Σορβόνη, από όπου απωθούνται και κατευθύνονται προς την Πλατεία Σορβόνης. Ο κόσμος πληθαίνει (1000 άτομα) και τα CRS σχηματίζουν κλοιό με ασπίδες και κλούβες από τρεις πλευρές. Η κατάσταση είναι τεταμένη, τα CRS κλείνουν

σιγά σιγά τον κλοιό και αντικείμενα εκσφενδονίζονται προς το τείχος των CRS. Όταν έχει πια νυχτώσει μια ομάδα περίπου 100 ακροδεξιών του Εθνικού Μετώπου Νεότητας του Λε Πεν και άλλοι ακροδεξιοί και φασίστες, βγαίνουν από το στενό της Rue des Ecoles, με κράνη, ρόπαλα και μια αναμμένη δάδα τραγουδώντας τον εθνικό ύμνο της Γαλλίας. Για λίγο στέκονται πίσω από τις πλάτες των παρατεταμένων CRS που δεν επεμβαίνουν καθόλου, φωνάζοντας συνθήματα. Πολύ γρήγορα, τα CRS ανοίγουν διόδους και οι φασίστες ορμούν στον συγκεντρωμένο κόσμο, εισβάλλοντας στο χώρο, όπου διαδηλωτές βρίσκονταν εκτός του αστυνομικού κλοιού και χτυπούν. Την επομένη οι διαδηλωτές που κατέληξαν στη Σορβόνη ήταν περισσότεροι (5000 άτομα). έπειτα από βίαιες συγκρούσεις και αφού πολλοί διαδηλωτές ήταν σκόρπιοι στο σταυροδρόμι και στις δυο μεγάλες οδούς Saint-Germain και Saint-Michel, τα CRS άνοιξαν ξανά το δρόμο προς τους ακροδεξιούς, οι οποίοι είχαν συγκεντρωθεί 500 μέτρα πιο πέρα, και βρήκαν την ευκαιρία να ξαναεπιτεθούν προς όποιον έβρισκαν μπροστά τους.

Οι πορείες συνεχίζονταν, την ημέρα της γενικής απεργίας 1.500.000 άνθρωποι διαδήλωσαν σε ολόκληρη τη Γαλλία. Παράλληλα αυθόρμητες νυχτερινές πορείες οργανώνονταν, όπως αυτή τη νύχτα που ο Σιράκ αποπειράθηκε να...βελτιώσει το νόμο. Επιπλέον, αυθόρμητες συνελεύσεις γίνονταν και σε εισόδους του μετρό και για ημέρες κάθε πλατεία αποτελούσε δυνητικό τόπο συγκέντρωσης.

Ορισμένα λύκεια από τα προάστια πήραν μέρος στις μαζικές διαδηλώσεις. Την τρίτη εβδομάδα των γεγονότων συνέβησαν επεισόδια μεταξύ των διαδηλωτών και μικρών ομάδων νέων από τα προάστια που εκδήλωναν στις πορείες επιθετική και...παρβατική συμπεριφορά... Δύο κόσμοι συγγενείς και ξένοι, δυο κόσμοι δύσπιστοι. Οι μεν ζηλεύουν τους φοιτητές οι άλλοι φοβούνται πως θα τους σπασούν τις διαδηλώσεις. Ωστόσο μοιάζει πως το κίνημα των φοιτητών είναι μια επί της ουσίας ανταπάντηση του κέντρου στο κίνημα των προαστίων. Και είναι προφανές πως αυτό που ζητούσαν και τα δύο δεν ήταν η εργασιακή ασφάλεια.

Οι συνθήκες που χρησιμοποιούν οι αναλυτές (ανεργία, ανασφάλεια, αποκλεισμός, απαξίωση, επίθεση στους νέους, συντηρητικό-υλικό αίτημα και άλλες κοινωνιολογικές και από τη θέση του συστήματος 'πολιτικές' προσεγγίσεις, αρκούν για να εξηγήσουν τα αίτια και τις κινητοποιήσεις όπως τις αφήγούνται οι τηλεοράσεις. Όμως αυτές τις κινητοποιήσεις κάποιοι τις δημιουργήσαν και τις βίωσαν, δεν τις είδαν από την τηλεόραση. Πρόκειται για υποκείμενα που ουσιαστικά γεννήθηκαν με τη δράση. Διότι τα υποκείμενα που επιθυμούν γεννιούνται στους δρόμους. Και εκεί στους δρόμους, αλλάζουν οι σημασίες. Και δημιουργούνται νέες που ξεφεύγουν από την εργαλειακή προσέγγιση ή από την εκ των υστέρων ερμηνεία. Σημασίες ακαταχώρητες και απρόβλεπτες. Εκεί κάποιος μιλά τον εαυτό του, την ώρα ακριβώς που τον καταλαβαίνει, την ώρα που τον συγκροτεί. Εκεί μόνον, στη σύγκρουση με την εξουσία, στη στιγμή αλληλεγγύης όπου κάποιος σε προστατεύει από τη βία των φασιστών, την ώρα που συμμετέχει σε συνέλευση και ακούς και μιλάς, την ώρα που μπορεί να καταλαμβάνεις το δημόσιο χώρο διότι νιώθεις πως υπάρχεις ως υποκείμενο, πως σου ανήκει και πως στον έκλεψαν, την ώρα που μπορεί να φοβάσαι αλλά επιλέγεις να συγκρουστείς. Στους δρόμους δοκιμάζονται οι όροι, ανθίζουν και ξεπροβάλλουν τα αιτήματα και η περίσσειά τους. Πρόκειται για μια περίσσεια που είναι τόσο βαθιά ατομική υπόθεση που μόνον με όρους κοινωνικούς μπορεί να βιωθεί και να διασφαλιστεί. Το τι ένιωθαν αυτά τα υποκείμενα, τι έχασαν, τι κέρδισαν, τι ζήτησαν, όπως και να ακούγεται, αυτό μπορούμε να το μάθουμε μονάχα άμα βγούμε στους δικούς μας δρόμους.

Είναι ίσως νωρίς να αποτιμηθούν τα αίτια ακόμα και η φύση, Εοί νίκες και οι ήττες αυτού του κινήματος. Αυτό πάντως που ό,τι κι αν γίνει θα ισχύει είναι πως όλοι αυτοί και αυτές που συμμετείχαν μέρα ή νύχτα με τον έναν και κυρίως με τον άλλον τρόπο στα γεγονότα, δοκίμασαν και άρχισαν να αρθρώνουν την υποκειμενικότητά τους. Με τον μόνο ίσως τρόπο που μπορεί να συμβεί. Ψήγματα από αυτήν την κληρονομιά δεν είναι εύκολο να μην διατηρηθούν.

Όταν θα διαβάζονται αυτές οι γραμμές πέρα από τις ευχές και τις προσδοκίες δεν ξέρουμε ποια κατάσταση θα επικρατεί στο Παρίσι. Παρά τη νίκη, τα αιτήματα, την ήττα αυτού του φερόμενου ως αντι-σεπτε κινήματος, το σίγουρο είναι πως μέσα από τις συνελεύσεις, τις συγκρούσεις, τις μάχες, όλοι πήγαν πιο μπροστά. Όλοι άλλαξαν θέση.

Νίκη

Και εκεί στους δρόμους, αλλάζουν οι σημασίες (...) Εκεί μόνον, στη σύγκρουση με την εξουσία, στη στιγμή αλληλεγγύης όπου κάποιος σε προστατεύει από τη βία των φασιστών, την ώρα που συμμετέχει σε συνέλευση και ακούς και μιλάς, την ώρα που μπορεί να καταλαμβάνεις το δημόσιο χώρο διότι νιώθεις πως υπάρχεις ως υποκείμενο, πως σου ανήκει και πως στον έκλεψαν, την ώρα που μπορεί να φοβάσαι αλλά επιλέγεις να συγκρουστείς.

Μικρά σημεία από ένα μεγάλο γεγονός

Όποιος κινιόταν το Νοέμβρη με τα γεγονότα των προαστίων στην τεράστια έκταση του Παρισιού θα υπέθετε πως αυτά που γράφουν οι εφημερίδες και δείχνουν τα κανάλια, συμβαίνουν «έξω» από τη ζωή του Παρισιού κάπου πολύ μακριά. Μόνον η αυξημένη αστυνόμευση και οι έλεγχοι σε εκείνες τις γραμμές του μετρό που κατέληγαν στα εξεγερμένα προάστια προκαλούσαν την απορία και τη συνήθεια των κατοίκων, των τουριστών και των επισκεπτών. Η εξέγερση του Νοέμβρη ήταν κάτι που συνέβαινε στην καρδιά της Ευρώπης αλλά έξω από το ορατό κέντρο της, στο όριο, στο ευκρινές σύνορο που χώριζε δύο (τουλάχιστον)κόσμους. Τότε, οι ξεχασμένοι από το έθνος, το κράτος και τα κόμματα αποκλεισμένοι νέοι των προαστίων, τα αποβράσματα του συστήματος, μετανάστες τρίτης γενιάς, που μιλούν λίγα και κακά Γαλλικά, σαν να «αποφάσισαν» να υπάρξουν, με τον μόνο τρόπο που διέθεταν. Το θυμό και τη βία. Ερμηνεύτηκε και αξιολογήθηκε πολύπλευρα η εξέγερση εκείνη. Η βασικότερη παρατήρηση, «καλών προθέσεων», ήταν πως η εξέγερση των προαστίων στερούνταν, λέει, πολιτικότητας. Ωστόσο, οι νέοι αυτοί, μπορεί να μην σκέφτονταν ή να έπρατταν πολιτικά, αλλά δημιουργούσαν ένα πολιτικό γεγονός. Και το πολιτικό γεγονός δεν είναι τόσο η απειλή που ένιωσαν οι κυρίαρχοι της Ευρώπης, ούτε, ίσως, το ότι ακούστηκαν τα προάστια. Το πολιτικό γεγονός είναι ότι τα προάστια μίλησαν. Οι νέοι των προαστίων, ως υποκείμενα, έστω ασαφή και απροσδιόριστα, πάντως υποκείμενα, επιτέλους Υπήρξαν.

Διότι αν οι πραγματικοί όροι της ζωής σου σε κάνουν να μην υπάρχεις και σε βεβαιώνουν πως δεν θα υπάρξεις, ως υποκείμενο, μοιάζει η δυνατότητά σου να εξαντλείται και να φανερώνεται μέσα στην ίδια τη σημασία σου (υπό την προϋπόθεση, στοιχειωδώς να ενεργείς ώστε να την φανερώσεις). Το Φθινόπωρο το σύστημα έφαγε στα μούτρα μια... «πολιτική σημασία» από αυτές που συνηθίζει να κρύβει έντρομο κάτω από το χαλί και ίσως, κάτω από αυτήν την οπτική, έχει μεγαλύτερη πολιτική σημασία ο τυφλός θυμός ενός νέου των προαστίων που καίει μια 'χρήσιμη' για αυτόν, δομή στη γειτονιά του από μια τράπεζα που καίγεται από συνειδητοποιημένους αναρχικούς αντιεξουσιαστές στο κέντρο της πόλης. Αυτά υπό την προϋπόθεση να αναρωτιόμαστε αν υπάρχει και τι πράγμα είναι αυτό το υποκείμενο...το ετεροκαθορισμένο, το δομημένο, το κατασκευασμένο, το επαναστατημένο, το ενταγμένο, το φιμωμένο, το αφανισμένο, το αυτόνομο...

Επιπλέον παρά το γεγονός πως μέσα στο Παρίσι και στα πανεπιστήμια, δεν κινήθηκε τίποτα τόσο ή έτσι που να φανερώνει την ύπαρξη ενός κινήματος αλληλεγγύης στους εξεγερμένους, τα προάστια, το όριο, τα γεγονότα και η αναταραχή, μπήκαν στις κουβέντες και στις αναφορές. Κάτι, μετά από χρόνια, είχε κινήσει

ΙΡΑΝ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΠΕΔΙΟ ΜΑΧΗΣ

Dr. Elias Akleh

Το πετρελαϊκό χρηματιστήριο

Το Ιράν είναι ο επόμενος στόχος των Αμερικανικών επιτελείων, κάνοντας το ίδιο «μοιραίο λάθος» που έκανε το Ιράκ και οδήγησε στην Αμερικανο-Βρετανική εισβολή. Έχει προγραμματίσει για τις 20 Μαρτίου να ανοίξει το δικό του Χρηματιστήριο Πετρελαίου, το οποίο θα ανταγωνίζεται ευθέως τα δύο κυρίαρχα, το Εμπορικό Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης (NYMEX) και το Διεθνές Χρηματιστήριο Πετρελαίου του Λονδίνου (IPE), χρησιμοποιώντας το ευρώ σαν νομισματική μονάδα των συναλλαγών. Αυτή η κίνηση θα απειλήσει την παγκόσμια κυριαρχία του Αμερικανικού δολαρίου, και θα μπορούσε να προκαλέσει την ολοκληρωτική κατάρρευση της Αμερικανικής οικονομίας. Έτσι, για την κυβέρνηση των Η.Π.Α. δεν υπάρχει άλλη επιλογή από το να επιτεθεί στο Ιράν, χρησιμοποιώντας την απειλή του WMD (το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν) ξανά σαν δικαιολογία για τον πόλεμο.

Η επαπειλούμενη κυριαρχία του δολαρίου

Για τη διατήρηση της αγοραστικής αξίας κάθε νομίσματος απαιτείται η κάλυψη της αξίας του σε χρυσό. Το αμερικανικό δολάριο αποτελεί εξαίρεση σε αυτόν τον κανόνα. Το δολάριο είναι ένα νόμισμα που καλύπτεται μόνο από το εμπόριο πετρελαίου στο οποίο με τη σειρά του χρησιμοποιείται μόνο το αμερικανικό δολάριο σαν ισοτιμία συναλλαγών. Κάθε χώρα στον κόσμο, θα πρέπει να διατηρεί αποθεματικό σε αμερικανικά δολάρια για να μπορεί να αγοράσει πετρέλαιο. Όσο μεγαλύτερη είναι η ζήτηση για πετρέλαιο, τόσο μεγαλύτερη και η ζήτηση για δολάρια. Αυτή η ζήτηση στηρίζει την αξία του δολαρίου, και σε προέκταση την οικονομία των Η.Π.Α. Εάν το εμπόριο πετρελαίου μεταπηδήσει από το δολάριο στο ευρώ ή σε οποιαδήποτε άλλη νομισματική ισοτιμία, αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την μείωση της ζήτησης του δολαρίου, το οποίο θα σήμεινε τη μείωση της αγοραστικής του αξίας και την αναπόφευκτη κατάρρευση της Αμερικανικής οικονομίας.

Το «μοιραίο σφάλμα» του Ιράκ

Το Ιράν δεν είναι ούτε η πρώτη ούτε η μόνη χώρα που εξετάζει την μεταπήδηση στο ευρώ. Το Νοέμβριο του 2000, το Ιράκ έκανε αυτή την αλλαγή. Μέσο του προγράμματος «Πετρέλαιο για Τρόφιμα» το Ιράκ μετέτρεψε όλα του τα χρήματα στον λογαριασμό του στα Ηνωμένα Έθνη σε ευρώ. Είχε επίσης μετατρέψει το αποθεματικό του κεφάλαιο, ύψους 10 δις δολαρίων σε ευρώ. Η Αμερικανο-Βρετανική εισβολή στο Ιράκ έβαλε ένα τέλος σε αυτή την νομισματική μετατροπή και έδωσε στους εισβολείς τον έλεγχο της δεύτερης μεγαλύτερης πετρελαιοπαραγωγού χώρας στον κόσμο, παρέχοντας τους έτσι και το δικαίωμα βέτο στον ΟΠΕΚ.

Οι επίδοξοι μιμητές

Ο πρόεδρος της Βενεζουέλας Hugo Chavez έχει υπογράψει εμπορικές συμφωνίες με άλλες χώρες της Νοτίου Αμερικής, όπως η Κούβα, ώστε να ανταλλάσσουν υπηρεσίες και αγαθά για πετρέλαιο, χωρίς τη χρήση κάποιας νομισματικής ισοτιμίας. Ο νέος πρόεδρος της Βολιβίας Eno Morales υποσχέθηκε την εθνικοποίηση των πετρελαιοπηγών κι έχει επίσης δείξει τάσεις να κινηθεί μακριά από το δολάριο.

Τα κράτη του κόλπου, επίσης εξέταζαν το ενδεχόμενο μερικής μετατροπής των συναλλαγών σε ευρώ μέχρι την εισβολή στο Ιράκ, οπότε και αυτή πάγωσε από φόβο μην ακολουθήσουν την τύχη του Ιράκ. Ήδη η ιδέα αυτή αναβιώνει τελευταία, ιδίως στην Σαουδική Αραβία. Η εισβολή στο Αφγανιστάν και στο Ιράκ και η απειρίοστη στήριξη του Ισραήλ από τις Η.Π.Α. έχει προκαλέσει αντιαμερικανικά αισθήματα στις Αραβικές και μουσουλμανικές χώρες. Αυτός ο θυμός έχει αγγίξει και τα κράτη του κόλπου που θεωρούνταν σύμμαχοι και φίλοι της αμερικανικής πολιτικής. Η βασιλική οικογένεια της Σαουδικής Αραβίας φοβάται κλιμάκωση του αντιαμερικανικού μίσους κάτι το οποίο θα μπορούσε να οδηγήσει και σε περισσότερη βία ή ακόμη και σε εξέγερση. Φοβάται ότι οι ευρωπαϊκές χώρες, που τώρα είναι σύμμαχοι των Η.Π.Α., μπορεί να απηυδίσουν με τους λεονταρισμούς και τους εκβιασμούς των Η.Π.Α., φοβούμενες ότι η εξάπλωση της αμερικανικής αυτοκρατορίας μπορεί να μονοπωλήσει τους ενεργειακούς πόρους και συνεπώς τον έλεγχο της παγκόσμιας οικονομίας. Για πρώτη φορά στα χρονικά, ο Σαουδάραβας βασιλιάς Abdullah αφήνει τη χώρα του για να επισκεφτεί την Κίνα, τις Ινδίες, τη Μαλαισία και το Πακιστάν προς αναζήτηση νέων πελατών.

Ο επερχόμενος πόλεμος

Εάν όλες οι πετρελαιοπαραγωγές χώρες μεταπηδήσουν στο ευρώ, ο υπόλοιπος κόσμος θα εγκαταλείψει τις συναλλαγές σε δολάρια προκαλώντας δραστική απώλεια της αξίας του νομίσματος. Για να αποφύγει την κατάρρευση η κυβέρνηση των Η.Π.Α. δεν έχει άλλη επιλογή παρά να επιτεθεί στο Ιράν, να καταστρέψει το χρηματιστήριο του και να ελέγξει τις πετρελαιοπηγές του. Το Ιράν θεωρείται η τρίτη μεγαλύτερη πετρελαιοπαραγωγός χώρα στον κόσμο. Ελέγχοντας τις σημαντικότερες πηγές πετρελαίου στον πλανήτη (Ιράκ, Ιράν, Κουβέιτ και Σαουδική Αραβία) η κυβέρνηση των Η.Π.Α. θα ενίσχυε την ηγεμονία του δολαρίου και θα έσωζε την οικονομία τους. Για την νομιμοποίηση και την δικαιολόγηση μιας επίθεσης στο Ιράν, τα αμερικανικά επιτελεία προώθησαν μια καμπάνια μέσω των Μ.Μ.Ε. όπου το Ιράν περιγράφεται ως απειρόκετο, ανεύθυνο, εχθρικό, ριζοσπαστικό, επικίνδυνο για τον κόσμο και υποστηρικτής της τρομοκρατίας.

Η προπαγάνδα

Η τριάδα Η.Π.Α.-Βρετανία-Ισραήλ εστιάζει την πολιτική της επίθεση σε ένα νέο στόχο, το Ιράν. Ο ίδιος ο πρόεδρος του Ιράν ταυτοποιείται ως ένας από τους απαγωγείς αμερικανών κατά την Ιρανική επανάσταση του 1979. Η υπουργός εξωτερικών Condoleezza Rice είχε περιγράψει το Ιράν σαν τον «κεντρικό τραπέζι» της παγκόσμιας τρομοκρατίας και, παραβλέποντας την αμερικανική απρόσκλητη παρέμβαση στη Μέση Ανατολή, κατηγορήσει το Ιράν ότι προσπαθεί να αποσταθεροποιήσει την περιοχή. Η κυβέρνηση Μπους επιζητά 75 εκατομμύρια δολάρια από το κογκρέσο για να προωθήσει την προπαγάνδα ενάντια στην Ιρανική κυβέρνηση.

Ο Μπους παρουσιάζει το Ιράν τον πρωταρχικό υποστηρικτή της διεθνούς τρομοκρατίας και μέρος του «άξονα του κακού». Διασπείροντας το φόβο περί των δήθεν τρομοκρατικών διαθέσεων του Ιράν για ολόκληρο τον κόσμο, δηλώνει ότι «το Ιράν εξοπλισμένο με πυρηνικά όπλα συνιστά μια μεγάλη απειλή για την παγκόσμια ασφάλεια». Τονίζει δε συνεχώς, ότι το Ιράν θέλει «να σβήσει το Ισραήλ από τον χάρτη», σε μια προσπάθεια να εξασφαλίσει την αεροπορική συνδρομή του Ισραήλ.

Τα περί πυρηνικών

Το Ιράν δεν έχει ακόμα την τεχνολογία να εμπλουτίσει το ουράνιο, και ακόμα κι αφότου την αποκτήσει, θα του πάρει 5 με 8 χρόνια μέχρι να εμπλουτίσει αρκετό ουράνιο ώστε να μπορεί να κατασκευάσει ατομική βόμβα. Κάποιες Ευρωπαϊκές χώρες, όπως η Γερμανία και η Γαλλία, έχουν προσχωρήσει στην πολιτική επίθεση εναντίον του Ιράν. Απαίτησαν το Ιράν να εγκαταλείψει την «πυρηνική του φιλοδοξία» και να ακολουθήσει τις υπαγορεύσεις της Συνθήκης Μη Εξάπλωσης των Πυρηνικών Όπλων (NPT) που έχει υπογράψει. Από την άλλη, πρόσφατα, ο πρόεδρος Μπους υπέγραψε ο ίδιος συμφωνία με την Ινδία για την προμήθεια της με πυρηνικά καύσιμα. Να επισημανθεί ότι η Ινδία, το Πακιστάν και το Ισραήλ έχουν, επισήμως, πυρηνικά όπλα, χωρίς όμως οι Η.Π.Α. να κάνουν λόγο για αυτά.

Παρότι η Διεθνής Υπηρεσία Ατομικής Ενέργειας (ΙΑΕΑ) είχε δηλώσει ότι δεν υπάρχουν στοιχεία για το ότι το Ιράν κατασκευάζει πυρηνικά όπλα, η Ευρωπαϊκή Ένωση και η αμερικανική κυβέρνηση προσπαθούν να στείλουν την υπόθεση στο Συμβούλιο Ασφαλείας και να ενοχοποιήσουν το Ιράν. Το Ιράν είχε ανοίξει τις πυρηνικές του εγκαταστάσεις προς επιθεώρηση, επιμένοντας ότι έχει το δικαίωμα να αναπτύσσει πυρηνική ενέργεια για ειρηνικούς σκοπούς. Δεν φαίνεται να ανησυχεί, όμως, για την παραπομπή της υπόθεσης του στο Συμβούλιο Ασφαλείας βασιζόμενο στο ότι η Ρωσία και η Κίνα θα κάνουν χρήση του δικαιώματος βέτο που έχουν για να μπλοκάρουν κάθε απόφαση εναντίον του. Η Κίνα δεν θέλει να χάσει τον βασικό της προμηθευτή πετρελαίου (αυτόν τον καιρό κλείνεται η σχετική συμφωνία) και η Ρωσία δεν θέλει να χάσει έναν καλό πελάτη των όπλων της.

Προετοιμάζοντας το έδαφος για την επίθεση

Για να προστατέψουν την οικονομία τους οι Η.Π.Α. δεν έχουν άλλη επιλογή παρά να επιτεθούν στο Ιράν. Η κυβέρνηση των Η.Π.Α. δημιουργεί θερμά επεισόδια ανά τον κόσμο για να υποδαυλίσει την εχθρότητα απέναντι στο Ιράν, με σκοπό να εξασφαλίσει την συμμετοχή κάποιων Ευρωπαϊκών κρατών στην επίθεση. Τα μέσα ενημέρωσης καλλιεργούν το φόβο για το πυρηνικό Ιράν. Η πρόσφατη θρησκευτική διαμάχη μεταξύ χριστιανών και μουσουλμάνων, με αφορμή τη δημοσίευση των σκίτσων που απεικονίζουν τον Μωάμεθ, είχε σχεδιαστεί και εκτελεστεί προσεχτικά από τα Ευρωπαϊκά μέσα ενημέρωσης, όταν εν πλήρη γνώση τους θίγουν τα αισθήματα των μουσουλμάνων. Τα βίαια επεισόδια εναντίον ξένων πρεσβειών σε αραβικά κράτη εκτελέστηκαν και προβλήθηκαν επιμελώς. Τρομοκρατικές επιθέσεις εναντίον Σιιτικών και Σουνιτικών τεμενών και κληρικών στο Ιράκ, έχουν διεξαχθεί από ειδικές δυνάμεις για να προκληθεί εμφύλιος στο Ιράκ. Ένα μεγάλο τρομοκρατικό χτύπημα είναι πολύ πιθανό να πραγματοποιηθεί σε κάποια Ευρωπαϊκή χώρα, πιθανώς την Ιταλία ή τη Δανία. Η Δύση θα κατηγορήσει τότε το ριζοσπαστικό ισλαμικό Ιράν για την επίθεση, και θα την χρησιμοποιήσει για να δικαιολογήσει τον πόλεμο εναντίον του.

Ο έλεγχος της κρίσης και τα αναμενόμενα αποτελέσματα

Οι Η.Π.Α. υπολογίζουν ότι η αυτή η εισβολή δεν θα πάρει πάνω από 100 ημέρες. Για να αποφύγουν την αναμενόμενη πετρελαϊκή κρίση, λόγω της παύσης της παραγωγής του Ιράν, η αμερικανική κυβέρνηση σχεδιάζει να χρησιμοποιήσει τα στρατηγικά της αποθέματα πετρελαίου που μπορούν να τροφοδοτήσουν ποσότητα πετρελαίου αξίας ίσης με αυτή που παράγεται στο Ιράν σε 175 ημέρες. Η Ευρώπη θα χρησιμοποιήσει και αυτή τα δικά της στρατηγικά αποθέματα. Τα αποθέματα αυτά θα αναπληρωθούν με φρέσκο πετρέλαιο μετά την απόκτηση του ελέγχου του Khuzestan [1]. Ο πόλεμος αυτός θα δώσει στις Η.Π.Α. τον πλήρη έλεγχο των τριών μεγαλύτερων πόρων πετρελαίου παγκοσμίως. (Σαουδική Αραβία, Ιράκ, Ιράν). Η παγκόσμια ηγεμονία του δολαρίου θα ανακτηθεί και οι συμμετέχουσες Ευρωπαϊκές χώρες θα μπορούν να απολαύσουν ένα μερίδιο από την πίτα.

Σημειώσεις:

[1] Η επαρχία του Khuzestan βρίσκεται στο νοτιοδυτικό Ιράν και συνορεύει με το Ιράκ και τον Περσικό κόλπο. Πρόκειται για την ίδια περιοχή που προσπάθησε να καταλάβει το Ιράκ κατά τον πόλεμο του 1980 - 1988. Το Khuzestan είναι το πλουσιότερο μέρος του Ιράν, όπου βρίσκονται οι σημαντικότερες πετρελαιοπηγές, αυτές του Yadavaran.

* Ο Dr. Elias Akleh είναι Άραβας συγγραφέας Παλαιστινιακής καταγωγής, που ζει στις Η.Π.Α. Το αγγλικό κείμενο δημοσιεύτηκε στις 5/3/2006 στην ιστοσελίδα www.amin.org με τίτλο "Iran is The Next Battle Field". Ολόκληρο το κείμενο μεταφρασμένο στα ελληνικά μπορεί να βρεθεί στην ιστοσελίδα του Black Out (www.blackout.gr) στην κατηγορία μεταφράσεις.

να δρομολογήσουμε διαδικασίες αγώνα

από το Β στο Α

little John

Ρωτάνε συνήθως άνθρωποι που έρχονται σε επαφή με κάποιες από τις δομές μας: Τι είναι αυτό που προσπαθούμε να πετύχουμε π.χ. με την κατάληψη ενός κτιρίου και αυτά που κάνουμε μέσα ή με την διάδοση κάποιων εντύπων ή με τις πορείες μας;

Οι απαντήσεις μπορεί να ποικίλουν, αναλόγως με το ποιος ρωτάει. Αλλιώς θα μιλήσουμε με κάποιον που εμπλέκεται ήδη στα πράγματα του χώρου αλλιώς σε κάποιον που πρώτη φορά έρχεται σε επαφή μαζί μας. Αυτοοργανώνουμε τις ανάγκες μας; Δημιουργούμε μια καθημερινότητα που περιλαμβάνει ρήξεις; Προσπαθούμε να διαδώσουμε τις απόψεις μας με συλλογικό τρόπο; Προσπαθούμε να εκφράσουμε ανατρεπτικές απόψεις σε ένα εχθρικό περιβάλλον; Υπερασπιζόμαστε την ανθρώπινη αξιοπρέπεια; Συνοπτικά θα απαντούσε κανείς ότι αντιστεκόμαστε στην βαρβαρότητα του συστήματος αλλά και στην κοινωνική μιζέρια. Στην ερώτηση πώς κανείς μπορεί να εμπλακεί σε αυτά που κάνουμε, τα πράγματα κατά τη γνώμη μου κάπως δυσκολεύουν. Η απάντηση συνήθως πέρνα από την τάδε ή την δείνα συνέλευση κάποιου στεκιού ή κάποιας πολιτικής ομάδας. Οπότε και κάποιος θα πρέπει να παρακολουθήσει και να αποδεχτεί μια ήδη διαμορφωμένη κατάσταση τόσο σε επίπεδο πολιτικής συγκρότησης όσο και κοινωνικών σχέσεων – κυρίως προσωπικών. Και εκεί αν είναι αρκετά υπομονετικός και σίγουρος για τις επιλογές του θα μπορέσει πιθανότατα να αφομοιωθεί από την διαδικασία και να γίνει κομμάτι της.

Το πρόβλημα τώρα θα τεθεί πιο συνολικά. Το ζήτημα της κινηματικής δράσης βάζει μια παράμετρο που σίγουρα δεν μπορεί να κινείται γύρω από την αισχρά μειοψηφική μας κοινωνική παρουσία. Πώς άνθρωποι από διαφορετικές φάσεις και καταστάσεις θα βλέπανε τον εαυτό τους στα πλαίσια μια κίνησης που αποδομεί τον καπιταλισμό και τις μοριοποιημένες εξουσίες στην καθημερινή ζωή και χρίζει τον εαυτό της σαν εν δυνάμει ανατρεπτική δύναμη; Πώς ευρύτερα κομμάτια της κοινωνίας θα μπορούσαν να νιώσουν πως μπορούν να πάρουν την ζωή τους στα χέρια τους και να αντισταθούν; Πώς θα μπορούσαν να αποτελέσουν κομμάτι μιας κίνησης που θέλει να αποτελέσει την οργανωμένη ριζοσπαστική απάντηση στο υπάρχον;

Τα κόμματα εδώ και χρόνια έχουν δώσει μια εύκολη λύση. Το ζήτημα της οργάνωσης για αυτά είναι απλό. Για να νιώθεις ότι συμμετέχεις αρκεί να είσαι μέλος ή και

να ψηφίζεις ένα κόμμα. Μια ηγεσία αποφασίζει το πολιτικό περιεχόμενο και τις πιθανές κινήσεις. Το ίδιο ισχύει και με τα συνδικάτα. Τα «ριζοσπαστικά» κόμματα επίσης λειτουργούσαν με αυτόν τον τρόπο. Το ζήτημα της οργάνωσης και της συμμετοχής ήταν η απλή στράτευση σε οδηγίες και αρχές που τίθονταν από μια μειοψηφία. Αυτό είχε την δύναμη κάποτε να κινητοποιεί πλήθος κόσμου αλλά αντίστοιχα να τον αδρανοποιεί με την ίδια ευκολία. Ακόμα και στην περίπτωση που ζητήματα ή αιτήματα τίθονταν από την βάση και πάλι οι «ειδικοί» θα αναλάμβαναν να μεσολαβήσουν και τελικά να τιθασεύσουν μια πιθανή αντιπαράθεση. Οι άνθρωποι ένιωθαν εξαρτημένοι από αυτή την σχέση γιατί δεν γνώριζαν και δεν έμπαιναν στην διαδικασία να ανακαλύψουν οριζόντιες δομές. Δομές δηλαδή που ο καθένας και η καθεμιά θα είχαν την ίδια δύναμη να αποφασίζουν το μέλλον τους συνθέτοντας τελικά κινήσεις που όλοι θα ένιωθαν πως τους εκφράζουν συνολικά και θα είχαν το αίσθημα της ευθύνης απέναντι τους.

Η δομή της αντιιεραρχικής συνέλευσης στον αντίποδα της κομματικής ιεραρχίας, από το '68 και μετά θα αποτελέσει την μοναδική ριζοσπαστική αντιπρόταση στο επίπεδο των διαδικασιών των δομών.

Μόνο στην Ισπανία του '36 έχουμε ένα ευρύ κοινωνικό παράδειγμα όπου οι αναρχικές δομές έτειναν να κυριαρχήσουν στον πληθυσμό σαν πρόταση αυτό-οργάνωσης απέναντι στον καπιταλισμό αλλά και στον γραφειοκρατικό σοσιαλισμό. Παράδειγμα που δεν είχε την ευκαιρία να δοκιμαστεί μέσα στον χρόνο γιατί πατάχτηκε ολοκληρωτικά τόσο από τους φασίστες υπερασπιστές της αστικής τάξης όσο και από την σταλινική αριστερά. Η Ισπανία του '36 ιστορικά άφησε ένα παράδειγμα που πλήθος αναρχικών έπειτα θα χρησιμοποιήσει για να περιγράψει την αντιπρόταση του στο ζήτημα της κοινωνικής οργάνωσης από ελευθεριακή σκοπιά.

Κολεκτίβες στην αγροτική παραγωγή, αναρχοδικαιοσύνη και αυτοδιαχείριση των εργοστασίων, ελευθεριακά σχολεία και ελευθεριακά αθλήματα, διάδοση μιας ελευθεριακής κουλτούρας και ριζοσπαστικών ιδεών με οργανωμένο τρόπο, δομές αντίστασης στην αντίδραση που ξεκινάει από τις μαζικές απεργίες και την οικειοποίηση των μέσων παραγωγής μέχρι τα ένοπλα αποκεντρωμένα αντάρτικα.

Σήμερα, πολλά χρόνια μετά το '36, έχουν μεσολαβήσει ανά τον κόσμο πολλές εκρήξεις που συνοδεύτηκαν από ευρύτερες αρνήσεις των ιεραρχικών δομών και την αντίστοιχη δημιουργία δομών αντιεξουσίας που αφορούσαν ευρύτερα κοινωνικά κομμάτια. Τα εργατικά συμβούλια, ξεκινώντας την παράδοση τους από την παρισινή Κομμούνια, θα επανεμφανιστούν σαν μορφή αυτοδιαχείρισης της παραγωγής από τους εργάτες σε πολλά μέρη του κόσμου και μέσα σε καταστάσεις έντονου κοινωνικού αναβρασμού (Ουγγαρία, Ιταλία, Γαλλία). Ενώ τη συμβουλιακή μορφή οργάνωσης θα την οικειοποιηθούν και ομαδοποιήσεις ανθρώπων για διαφορετικού τύπου ζητήματα και μέσα σε διαφορετικές περιστάσεις. Η δομή της αντιιεραρχικής συνέλευσης στον αντίποδα της κομματικής ιεραρχίας, από το '68 και μετά θα αποτελέσει την μοναδική ριζοσπαστική αντιπρόταση στο επίπεδο των διαδικασιών των δομών. Συνελεύσεις σε πανεπιστήμια, συνελεύσεις σε γειτονιές, συνελεύσεις ενοίκων, συνελεύσεις στο χώρο εργασίας, συνελεύσεις γυναικών. Η αποκέντρωση των διαδικασιών συνάδει με την ανάδειξη διαφορετικών μορφών καταπίεσης που δεν σχετίζονται απαραίτητα με την καπιταλιστική παραγωγή. Ανοίγουν ζητήματα τα οποία τα διαχειρίζονται ομαδοποιήσεις που αποκτούν πλέον συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. ομά-

δες γυναικών, ομάδες ανέργων, ομάδες μεταναστών, ομάδες για την καταστολή και τις φυλακές, ομάδες για την διάδοση και υπεράσπιση των καταλήψεων είτε σπιτιών είτε των εργοστασίων, ομάδες κοινωνικής αλληλεγγύης. Αυτές όλες οι ομαδοποιήσεις ανεξάρτητα αν συνδέονταν κατά περίπτωση με οργανωτικά σχήματα που εμπειρείχαν σε ένα βαθμό την ιεραρχία (πχ. ιταλική αυτονομία) δημιουργούσαν το πεδίο ώστε άνθρωποι να μπορούν να συμμετέχουν και να νιώθουν υπεύθυνοι απέναντι στις δικές τους αποφάσεις. Άνθρωποι να μπορούν να νιώθουν ότι αποτελούν ενεργό κομμάτι του κόσμου που χτίζεται. Οι αυτοοργανωμένες διαδικασίες πολλές φορές ξεπήδησαν αυθόρμητα και ειδικά σε περιστάσεις που η κρατική εξουσία είτε δυσανασχετούσε προς κοινωνικά κομμάτια είτε κατέρρεε οργανωτικά (πχ. λόγω πολέμων) και έτσι οι άνθρωποι έπαιρναν από μόνοι τους την πρωτοβουλία να οργανώσουν κοινωνικές δομές.

Παράλληλα φυσικά και σε άμεση συνήθως εξάρτηση με τις κοινωνικές δομές πάντα κινούνταν οι πολιτικές δομές. Δομές σκέψης, ανάλυσης και κριτικής πολιτικής παρέμβασης, δομές που προώθησαν τις κοινωνικές διεργασίες, δομές αντίστασης και πολεμικής. Δομές που ενοποίησαν τις αυθόρμητες κοινωνικές διεργασίες, πχ. την ταξική πάλη ή τα κινήματα απελευθέρωσης καταπιεσμένων κοινωνικών κομματιών, σε ένα όλον, βάζοντας ανοιχτά το ζήτημα της επαναστατικής αλλαγής. Στον αντίποδα των κομμάτων αυτές οι δομές ονομάστηκαν πολιτικές ομάδες.

Οι δομές ως μέσο και σκοπός ταυτόχρονα.

Σε αντίθεση με τις αριστερές ιεραρχικές οργανώσεις οι αναρχικοί έβαζαν πάντα μια παράμετρο στο ζήτημα της οργάνωσης της αντίστασης αρκετά ιδιαίτερη. «Δεν μπορούμε να χρησιμοποιούμε μέσα τα οποία αναιρούν το κοινωνικό μας πρόταγμα. Δεν μπορούμε να οργανωθούμε μέσα σε ιεραρχικά σχήματα από την στιγμή που προτάσσουμε σαν εναλλακτική θέσμιση τις αντιιεραρχικές διαδικασίες και την άμεση δημοκρατία». Οι συγκεντρωτικές δομές των κομμάτων δεν ήταν απλά ξένες στους αναρχικούς αλλά και εχθρικές. Το μοντέλο των αποκεντρωμένων συνομοσπονδιών αυτόνομων κοινοτήτων συγκρούονταν ριζικά με το μοντέλο του συγκεντρωτικού σοσιαλιστικού κράτους. Αυτό όμως είναι το ένα κομμάτι της αναρχικής θεώρησης που σχετίζεται με το πολιτικό πρόταγμα που ιστορικά φέρεται να εκφράζουν οι αναρχικοί.

Στο επίπεδο της οργάνωσης του αγώνα και της αντίστασης ενάντια στις κυρίαρχες δομές και θεσμίσεις, είτε καπιταλιστικές είτε γενικότερα εξουσιαστικές τα πράγματα γίνονται πιο πολύπλοκα, γιατί από το κομμάτι της αντιπρότασης και του παραδείγματος περνάμε στην αναγκαιότητα της δράσης και της πολεμικής. Οι αναρχικές ιδέες ιστορικά εκφράζονται συνήθως από τα πιο αποφασιστικά και ρηξικέλευστα κοινωνικά κομμάτια. Από ανθρώπους που χωρίς κανένα ιδιότελο συμφέρον μάχονται για την ελευθερία και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Στα πλαίσια του γενικού οράματος της αναρχικής ουτοπίας αναπτύχθηκαν ποικίλες μορφές αγώνα. Από τον αναρχοσυνδικαλισμό μέχρι τις ένοπλες αντιφασιστικές μιλίτσες, από την οργάνωση αντιιεραρχικών ανοιχτών κινηματικών δομών μέχρι την ατομική αντίβια.

Ο τρόπος που σχετίζονται οι αυτοδιαχειριστικές αντιδομές (κολεκτίβες στην παραγωγή, ελευθεριακά σχολεία, αμεσοδημοκρατικές κοινοτικές δομές) με τις δομές αντίστασης είναι και η ουσία στο σύνολο της αναρχικής θεώρησης. Η βάση που δίνεται στην ατομικότητα, στην ελεύθερη βούληση και δημιουργικότητα, σε συνδυασμό με την κοινωνική ανάπτυξη και συνοχή, την αλληλεγγύη και την αμοιβαία αίσθηση ευθύνης είναι η βάση πάνω στην οποία θεσμιζεται ή επιχειρεί να θεσμιστεί η όποια οργανωτική δομή. Είτε αυτή είναι αντιπρόταση είτε

δομή αντίστασης. Έτσι οι συνελεύσεις, οι αγωνιστικές πρωτοβουλίες, οι αναρχοσυνδικαλιστικές επιτροπές, τα συμβούλια, οι αντι-ιεραρχικές κοινότητες ή οι πολιτικές ομάδες αποτελούν εν δυνάμει ψηφίδες του κοινωνικού μετασχηματισμού. Μια διαδικασία αυτοπαίδευσης και αυτομόρφωσης. Μια διαδικασία που ο καθένας αλλάζει για να αλλάξει το σύνολο, και το σύνολο στηρίζει τον καθένα που επιθυμεί να αλλάξει ανεξάρτητα τελικά από την ιδιαιτερότητα, το περιεχόμενο και την λειτουργία της εκάστοτε συλλογικής δομής. Αυτό αποτελεί θεωρητικά μια πάγια κατάκτηση των αναρχικών. Θα μπορούσε, τέλος, να συμπυκνωθεί στο σύνθημα που κατά καιρούς γράφουμε στους τοίχους: «Είμαστε αυτό που κάνουμε για να αλλάξουμε αυτό που είμαστε».

Όπως αναφέρθηκε οι αναρχικοί ποτέ δεν έθεσαν το ζήτημα της κατάληψης της εξουσίας προς όφελος κάποιου άλλου υποκειμένου. Το ζήτημα της ανάληψης της εξουσίας διαχέονταν μέσα στο κοινωνικό σώμα. Στο επίπεδο της δημιουργίας κοινωνικών δομών αντιεξουσίας. Οπότε σε γενικές γραμμές δεν τέθηκε ποτέ το θέμα της άντλησης ατομικών ωφελειών από αναρχικούς αγωνιστές. Ακόμα και οι ηγετικές ιστορικές φυσιογνωμίες φαίνεται να προσανατολίζονται πάντα και να δίνουν τον εαυτό τους προς το «κοινό συμφέρον». Από φιλοσοφική σκοπιά, επίσης, το θέμα των δομών δεν θα μπορούσε σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί απλά σαν ένα εργαλειακό ζήτημα. Εάν θέλουμε τα μέσα να χαρακτηρίζουν τον σκοπό τότε πρέπει να τους προσοδίδουμε μια άλλη διάσταση στο περιεχόμενό τους. Είναι απελευθερωτικά μέσα, που τα απαρτίζουν άνθρωποι και όχι απλά «εργαλεία αγώνα». Όταν αυτά τα μέσα αναγκάζονται να διαμεσολαβηθούν, τότε μόνο μπορούμε να μιλάμε για εργαλειακή τους χρήση. Όπως π.χ. η χρήση μέσων αντιβίας ή διάχυσης ιδεών και αντιπληροφορησης.

Το ερώτημα που πάντα παραμένει ανοιχτό, κρίνοντας τις σημερινές συνθήκες, είναι το εξής: ποιες είναι οι καταλληλότερες δομές τόσο αντίστασης όσο και αντιπρότασης στο επίπεδο των κοινωνικών θεσμίσεων; Και αν έχουν επιλεγεί κάποιες ποιες είναι ο τρόπος ώστε σε αυτές να δίνεται η δυνατότητα να συμμετέχει όλο και περισσότερος κόσμος; Το ερώτημα δεν τίθεται ρητορικά και αυτό γιατί ακόμα δεν έχει απαντηθεί, τουλάχιστον από αυτούς που έχουν κάνει κάποιες επιλογές. Κι αν ακόμα έχει απαντηθεί από κάποιους δεν έχει καταφέρει να γίνει το αντικείμενο μιας ιδιαίτερης συζήτησης που θα έπρεπε να υφίσταται συνεχώς στους ριζοσπαστικούς χώρους. Συζήτησης που κάποια στιγμή πρέπει να φύγει από τα στεγανά και τους κύκλους του αντιεξουσιαστικού χώρου και να στραφεί προς την κοινωνία. Κάποτε υπογραμμίζαμε την αναγκαιότητα να δρομολογήσουμε διαδικασίες έμπνευσης όμως επιτέλους πρέπει να ξαναεφεύρουμε διαδικασίες αγώνα.

ΨΥΧΡΟΣ ΠΑΝΙΚΟΣ

απόσπασμα από συνέντευξη του Πολ Βιριλιό στον αστικό τύπο

- Σ' αυτό το πλαίσιο του ψυχρού πανικού, η πιθανή πανδημία της γρίπης των πτηνών τι το ιδιαίτερο έχει;

«Βασίζεται μαζικά στην αρχή της προφύλαξης, που αναπτύσσεται τα τελευταία περίπου δέκα χρόνια. Είναι η πρώτη φορά που αυτή η αρχή εφαρμόζεται παγκοσμίως σε κάτι που δεν υπάρχει αλλά που θα μπορούσε να υπάρξει! Για να καταπολεμηθεί αυτός ο εικονικός ιός και να γίνει η διαχείριση του φόβου, οι κυβερνήσεις είναι υποχρεωμένες να δαπανήσουν σημαντικά ποσά αγοράζοντας αποθέματα φαρμάκων, η αναποτελεσματικότητα των οποίων είναι πολύ πιθανή. Περιμένουν να φτάσει ο ιός για να μπορέσουν να παρασκευάσουν ένα εμβόλιο. Κι όταν θα υπάρξει ένας ικανοποιητικός αριθμός νεκρών, θα είναι σίγουροι πως δεν θα το κάνουν τζάμπα. Πρέπει να βεβαιωθούν πως η τραγωδία θα είναι πραγματική. Θυμηθείτε πως το άνοιγμα των στρατοπέδων συγκέντρωσης επιβεβαίωσε την ύπαρξη του ναζισμού! Η πιθανότητα αυτής της πανδημίας θέτει υπό αμφισβήτηση τον παραλογισμό της αρχής της προφύλαξης που χρησιμοποιείται ως μέσο χειραγώγησης».

- Ποιους μπορεί να χειραγωγήσει ο φόβος της γρίπης των πτηνών;

«Ο Κλαούζεβιτς έλεγε: “Ο πόλεμος δεν αρχίζει με κανονίες. Αρχίζει όταν ονοματίζουμε τον εχθρό”. Η γρίπη των πτηνών ξεκινά από ένα σημείο. Από την Ασία. Πίσω από το SARS και όλα τα προβλήματα τα συνδεδεμένα με τη δημογραφική και οικονομική επιφάνεια της Κίνας, υπάρχει η ονομασία ενός εχθρού».

Για τις ανατολικές χώρες, ο Ψυχρός Πόλεμος ήταν ο εχθρός. Στην Απω Ανατολή, ο Ψυχρός Πανικός είναι ο εχθρός. Με τη γρίπη των πτηνών και τη χρησιμοποίηση της αρχής της προφύλαξης, που εφαρμόζουν σε τέτοια έκταση και τόσο γρήγορα, μας προετοιμάζουν ψυχολογικά γι' αυτό τον εχθρό. Σας υπενθυμίζω πως υπάρχουν τριών ειδών οπλικά συστήματα: Τα αμυντικά όπλα, π.χ. φράγματα, θωρακίσεις. Τα όπλα καταστροφής: η πυρίτιδα, τα κανόνια μέχρι και η ατομική ενέργεια, τόσο ισχυρή που δεν μπορούμε να τη χρησιμοποιήσουμε.

Τα όπλα επικοινωνίας και πληροφόρησης: οι κατάσκοποι, η προπαγάνδα. Σήμερα, με την παγκοσμιοποίηση της πληροφορίας, τα όπλα επικοινωνίας αντικατέστησαν τα όπλα στρατιωτικής αποτροπής. Οι δύο πόλεμοι στον Κόλπο ήταν πόλεμοι νέματος. Κάθε χειρισμός της αρχής της προφύλαξης είναι ένα όπλο. Ένα όπλο αποτροπής. Πιο σημαντικό δεν είναι ότι σκοτώνουν τα κοτόπουλα αλλά ότι χειραγωγούν τις συμπεριφορές».

ΔΥΟ ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ...

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΝΤΥΠΟ “ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ ΜΕ ΤΟΝ SERGIO ΣΤΗ ΡΩΜΗ”

Διαβάζοντας τη μπροσούρα «Μια νύχτα με τον Sergio στη Ρώμη», αυτό που μας έμεινε ήταν ένα ανάμικτο αίσθημα. Οι μαρτυρίες των Sergio Bianchi και Augusto Illuminati ήταν ενδιαφέρουσες, κι αυτό κυρίως γιατί δεν κουβαλούσαν τη στάμπα του ένδοξου παρελθόντος αλλά βουτούσαν στα θολά νερά της ερμηνείας του παρόντος. Παρόλα αυτά ήταν αδύνατον να μη διακρίνουμε ότι η αναζήτηση του επαναστατικού υποκειμένου – αυτή η διαχρονική εμμονή του εργατισμού- διατρέχει απ' άκρη σ' άκρη τα λεγόμενα τους: οι precariatii (αβέβαιοι) εργαζόμενοι στον μεταβιομηχανικό τριτογενή τομέα δεν αποτελούν –κατά την γνώμη μας- το υποκείμενο της μελλοντικής επανάστασης αλλά τα χαρακτηριστικότερα ζωντανά παραδείγματα μιας συγκεκριμένης συνθήκης. Μιας συνθήκης, αυτή της precarietà (αβεβαιότητας) που η γενικευμένη επίθεση των κρατών και των αφεντικών – σε εργασιακά δικαιώματα που κατακτήθηκαν με αγώνες- τείνει να καταστήσει σε κανόνα για το σύνολο των εργαζομένων τόσο στον «προνομιάχο» δημόσιο όσο και στον «ανταγωνιστικό» ιδιωτικό τομέα. Όμως αυτά που μας ώθησαν στη συγγραφή αυτής της επιστολής δεν ήταν τόσο εκείνα που ειπώθηκαν από τους Bianchi και Illuminati όσο αυτά που (ακούσια ή εκούσια) αποσιωπήθηκαν ή διαστρεβλώθηκαν στη διτύπωση τους (από τους ίδιους).

Για να γίνουμε συγκεκριμένοι. Στη σ.25 ο A.Illuminati λέει: «Οι disobediēnti για παράδειγμα τα έσπασαν βίαια, υπερβολικά βίαια με την Κομμουνιστική Επανάσταση. Υπήρξε ολοκληρωτική διάσταση, πλακωθήκανε στο ξύλο». Και αναρωτιόμαστε: πως γίνεται να έχει υπάρξει αυτή η ρήξη και την ίδια στιγμή –ακόμα και σήμερα- «ηγέτες» των disobediēnti σαν τον N. D' Erme στη Ρώμη να έχουν εκλεγεί «ανεξάρτητοι» δημοτικοί σύμβουλοι με τα ψηφοδέλτια της Επανάστασης; Πως γίνεται να έχει υπάρξει αυτή η ρήξη και

την ίδια στιγμή ο «ηγέτης» των ναπολιτάνων disobediēnti F.Carusο να κατεβαίνει στις επερχόμενες βουλευτικές εκλογές με τα ψηφοδέλτια της Επανάστασης; Για τον Carusο αξίζει να ανοίξουμε μια παρένθεση, για να αναφέρουμε ότι προ ετών πρωτοστάτησε της τραμπουκικής ομάδας που επιτέθηκε στην κατάληψη TNT, στο κέντρο της Νάπολης, ώστε να την εκκενώσει από τους αναρχικούς καταληψίες και να τη χρησιμοποιήσουν στη συνέχεια οι disobediēnti και ο οποίος όχι άδικα ξυλοφορτώθηκε το καλοκαίρι του 2003 στη Θεσσαλονίκη από ιταλούς αναρχικούς που τον συνάντησαν στο χώρο του κατειλημμένου πανεπιστημίου...

Άλλωστε στο όχι και τόσο μακρινό παρελθόν ο πλέον μηντιοπρόβλητος «ηγέτης» των (τότε) tute bianche L.Casarinί είχε διατελέσει –επί πρωθυπουργίας Πρόντι- σύμβουλος της υπουργού Ίσων Ευκαιριών (!!!) L.Turco, η οποία ήταν και μια από τις πιο ένθερμες στυλοβάτριες για την ίδρυση των «Κέντρων Προσωρινής Παραμονής» των μεταναστών και τα οποία ιδρύθηκαν στην Ιταλία στην προ-Μπερλουσκόνι εποχή, δηλαδή την περίοδο της κεντροαριστερής κυβέρνησης. Πρόκειται για τους χώρους εγκλεισμού, για τα στρατόπεδα συγκέντρωσης των οποίων οι tute bianche και ο Casarinί μέσω του «μηντιακού ακτιβισμού» ζητούσαν το κλείσιμο τους. Άβυσσος η ψυχή του οπορτουνιστή...

Λίγες σελίδες παρακάτω ο A.Illuminati αναφέρει ως κινηματικές εφημερίδες το “Il Manifesto” και την “Liberazione”. Όσον αφορά το “Il Manifesto” μπορεί κάποιος, λόγω της μακρόχρονης ιστορίας αυτής της αριστερής εφημερίδας, να παραβλέψει το γεγονός ότι χρηματοδοτείται από διαφημίσεις τραπεζών, αυτοκινητοβιομηχανιών (σαν την Fiat) και άλλων εμπορικών κολοσσών (σαν την «φιλάνθρωπη» Benetton); Τώρα όσον αφορά την “Liberazione”, η οποία είναι το επίσημο κομματικό όργανο της Κομμουνιστικής Επα-

νίδρυσης, τι να πούμε; Αν είναι έτσι τότε κι ο «Ριζοσπάστης» και η «Αυγή» είναι κινηματικές εφημερίδες.

Πριν κλείσουμε ως προσθέσουμε κάτι ακόμα: στις τελευταίες σελίδες της μπροσούρας υπάρχουν οι φωτογραφίες κάποιων «κατειλημμένων αυτοδιαχειριζόμενων κοινωνικών κέντρων». Αξίζει ν' αναφερθεί ότι όλα αυτά τα κοινωνικά κέντρα έχουν έρθει σε «συνεννόηση» με τον δήμο της Ρώμης, ο οποίος ουσιαστικά τα έχει νομιμοποιήσει. Στα περισσότερα απ' αυτά (αν όχι σ' όλα) όσοι και όσες «απασχολούνται» στις διάφορες δραστηριότητες κατά τη διάρκεια εκδηλώσεων (μπαρ, κουζίνα, είσοδος) αμείβονται με μισθό. Αυτή η πρακτική έχει θεωρητικοποιηθεί κιόλας μέσω της έννοιας του «αυτοεισοδήματος». Πριν μερικά χρόνια, μερικοί μετανάστες που απασχολούνταν στο Villaggio Globale έκαναν καταγγελία στην επιθεώρηση εργασίας για την μη απόδοση των δεδουλευμένων τους. Πολλές από τις συναυλίες «μεγάλων» συγκροτημάτων που στην Αθήνα πραγματοποιούνται σε clubs σαν το Gagarin ή στο θέατρο Λυκαβηττού, στη Ρώμη διοργανώνονται σε μερικά απ' αυτά τα «κατειλημμένα αυτοδιαχειριζόμενα κοινωνικά κέντρα» έναντι ενός αντιτίμου το οποίο δεν είναι τόσο συμβολικό όσο ισχυρίζονται οι διοργανωτές τους. Κι εμείς αναρωτιόμαστε: τι κοινό μπορεί να έχει η αυτοοργάνωση και αυτοδιεύθυνση με το μισθωτό κόσμο και τον πολιτισμό της εμπορεύματος που απ' ότι φαίνεται είναι και οι μόνοι εφικτοί γι' αυτό το κομμάτι της πάλης ποτέ μάχης ιταλικής Αυτονομίας;

Συντροφικά,
Γιώργος & Λεωνίδα Μάρτης 2006, Αθήνα
Δημοσιεύουμε το παραπάνω κείμενο κριτικής στην μπροσούρα μια νύχτα με τον Sergio στη Ρώμη.

Αφετηρία κάθε κριτικής είναι απαραίτητο να αποτελεί το πλαίσιο μέσα στο οποίο συμβαίνει ό,τι τέλος πάντων συμβαίνει. Το πολιτικό – ιδεολογικό πλαίσιο από τη μία, δηλαδή οι κινηματικές εμπειρίες που τροφοδοτούν τους τρόπους και τα μέσα που επιλέγουν τα κινήματα να οργανώνονται. Αυτές οι διεργασίες δεν μπορούν να έχουν ως μούσουλα το copy paste, εμπιέχουν ιδιαιτερότητες έτσι και αλλιώς. Πιο συγκεκριμένα με βάση την εν Ελλάδι εμπειρία και αγνοώντας τη διαδρομή των καταλήψεων στην Ιταλία, μας φαίνεται ότι παραβλέπονται οι κοινωνικές συγκρούσεις και οι συσχετισμοί δύναμης που παράγουν τις τακτικές ή μη επιλογές του κινήματος. Ταυτόχρονα, οι οργανώσεις όπως αυτή των tute bianche σε καμία περίπτωση δεν ήταν ομοιογενείς. Για παράδειγμα στις διαδηλώσεις στην Βάπολι το 2001 πριν τη Γένοβα αναρχικοί και tute bianche βρέθηκαν μαζί στο δρόμο και αλληλεπιδράσαν με ένα δημιουργικό τρόπο σε μια συγκρουσιακή πορεία. Αυτό σε καμία περίπτωση δεν απαλείφει τον λεβιστικό και μιντιακό προσανατολισμό τους στον οποίο έχουμε ασκήσει κριτική σε διάφορους χρόνους. Το ζήτημα όμως δεν είναι καταδικάζοντας τα μήντια για παράδειγμα να επαναπαυτούμε στην εκκεντρικότητα ενός γαλατικού χωριού, αλλά ξεκινώντας από την αγωνία για την οικοδόμηση ενός ανταγωνιστικού κοινωνικού ρεύματος να εφευρίσκουμε διαρκώς μεθόδους κοινωνικής απεύθυνσης.

Γενοκτονία υψηλής τεχνολογίας

από το περιοδικό greenpaper

Προσοχή! Αυτή η συσκευή δημιουργήθηκε με πρώτες ύλες από την κεντρική Αφρική. Τα υλικά αυτά πωλήθηκαν για να χρηματοδοτήσουν έναν αιματηρό εμφύλιο πόλεμο και έχουν σχεδόν προκαλέσει την εξαφάνιση ενός απειλούμενου είδους.

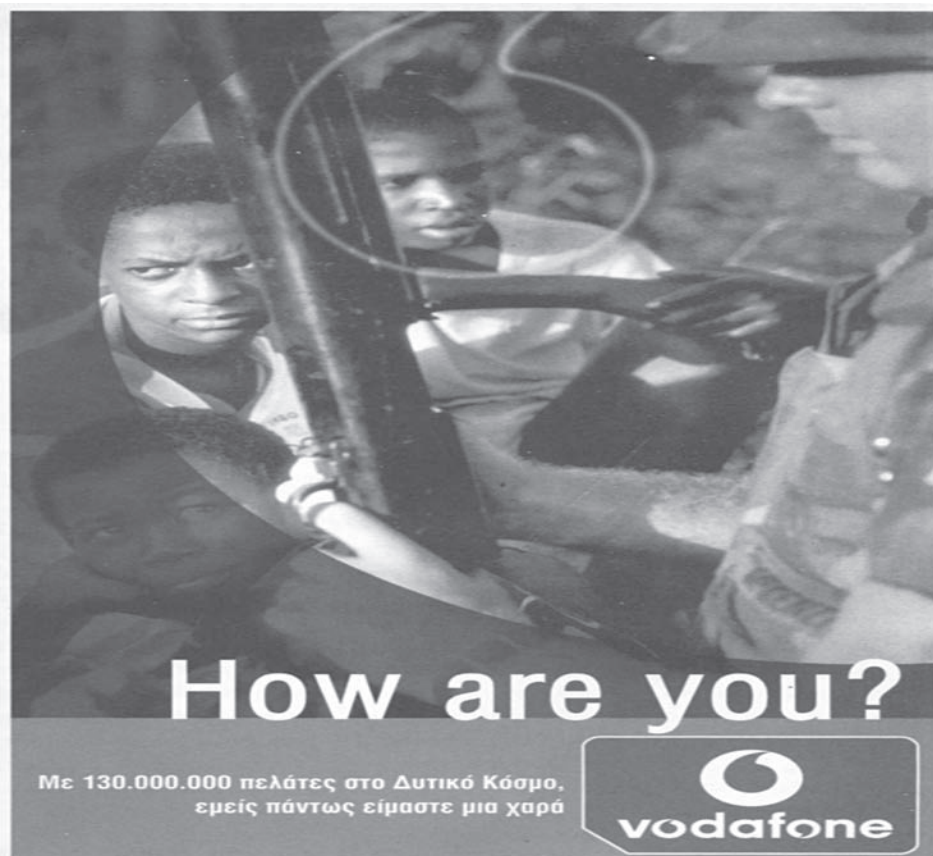
Τα κινητά τηλέφωνα μπορεί να έχουν αλλάξει τον τρόπο που επικοινωνούμε, αλλά στην κεντρική Αφρική, η μεγαλύτερη κληρονομιά τους είναι ο πόλεμος και η εξολόθρευση των υπό εξαφάνιση ζώων.

Περισσότεροι από 4 εκατομμύρια άνθρωποι έχουν χάσει τη ζωή τους στην κεντρική Αφρική σε έναν πόλεμο για την απόκτηση του κοβαλτίου, ένα ανθεκτικό στη θερμότητα ορυκτό μέταλλο που χρησιμοποιείται ευρέως στα κινητά τηλέφωνα, τους φορητούς υπολογιστές και άλλα ηλεκτρονικά είδη. Το κοβάλτιο βρίσκεται στα τριών δισεκατομμυρίων ετών εδάφη της Rift Valley, μια περιοχή της Αφρικής. Από αυτά τα μεταλλεύματα εξάγεται το ταντάλιο το οποίο και χρησιμοποιείται για την κατασκευή πυκνωτών τανταλίου, μικροσκοπικών ηλεκτρονικών στοιχείων που υπάρχουν στις ηλεκτρικές συσκευές. Το 80% των κοιτασμάτων αυτού του ορυκτού βρίσκονται στη Λαϊκή δημοκρατία του Κονγκό (DRC).

Αυτή η ορεινή περιοχή ζούγκλας είναι το πεδίο μάχης αυτού που έχει ονομαστεί ο πρώτος παγκόσμιος πόλεμος της Αφρικής, έναν πόλεμο του Κογκολέζικου στρατού ενάντια σε έξι γειτονικές χώρες και των πολυάριθμων οπλισμένων φατριών. Τα θύματα είναι κατά κύριο λόγο πολίτες. Ο λιμός και οι διάφορες ασθένειες έχουν σκοτώσει εκατοντάδες χιλιάδες κόσμου, ενώ λόγω του πολέμου δύο εκατομμύρια άνθρωποι έχουν χάσει τα σπίτια τους. Συχνά αναφερόμενος ως απλά ένας εθνικός πόλεμος, η σύγκρουση είναι στην ουσία μια μάχη για την κατοχή των φυσικών πόρων που επιδιώκονται από τα ξένα κεφάλαια, των διαμαντιών, του κασσίτερου, του χαλκού, του χρυσού και προ πάντων του κοβαλτίου.

Ο πόλεμος άρχισε το 1998 όταν οι κογκολέζικες επαναστατικές δυνάμεις, με την υποστήριξη της Ρουάντας και της Ουγκάντας, κατέλαβαν το ανατολικό Κονγκό και κινήθηκαν προς τις στρατηγικές περιοχές μεταλλείας, επιτιθέμενοι στους πληθυσμούς αυτών. Ο στρατός της Ρουάντα έκανε σύντομα τζίρο πάνω από 20 εκατομμύρια δολάρια μηνιαίως από το εμπόριο κοβαλτίου.

Ακόμη και σήμερα, ο πόλεμος συνεχίζεται παρά τη συμφωνία ειρήνης που υπογράφηκε το καλοκαίρι του 2002. Συμφωνία η οποία και υπογράφηκε έπειτα από τη δολοφονία του προέδρου του Κονγκό Laurent Kabila, τον Ιανουάριο του 2001, και μετά από πίεση που ασκήθηκε από τη Νότια Αφρική. Αλλά ενώ τα ξένα στρατεύματα έχουν επίσημα αποσυρθεί από το Κονγκό, οι εσωτερικές φατρίες παραμένουν στον πόλεμο.

Εξορύσσοντας τον μαύρο χρυσό

Το κοβάλτιο έχει μετασηματίσει την οικονομία του Κονγκό. Οι αγρότες που μετατοπίζονται από τα εδάφη τους δεν έχουν άλλη επιλογή εκτός από το να συμμετέχουν στις "ταξιαρχίες" εξαγωγής κοβαλτίου. Η διαδικασία είναι όμοια με τη εξόρυξη χρυσού. Το κοβάλτιο βρίσκεται σκάβοντας κοιλάματα στις κοίτες των ποταμών, με τους εργάτες να ξύνουν τις βρωμιές για να βρουν το μέταλλο.

Διάφορες εκθέσεις έχουν γίνει για την καταπάτηση των δικαιωμάτων των ανθρώπων που δουλεύουν στα κατελιγμένα από τις επαναστατικές δυνάμεις ορυχεία, καθώς και για την πορνεία, που έχει πολλαπλασιαστεί. Κατ' εκτίμηση δύο εκατομμύρια άνθρωποι στο Κονγκό είναι φορείς του ιού του AIDS. Άνδρες, γυναίκες και παιδιά αναγκάζονται να οδηγηθούν στην εργασία σε μεταλλεία, τον πόλεμο και την πορνεία, ειδικά απειλούνται με βασανιστήρια, βιασμούς ή δολοφονίες.

Το κοβάλτιο καταλήγει από τα ορυχεία σε ειδικά ανταλλακτήρια που ελέγχονται και φορολογούνται από τους αντάρτες. Οι ξένοι έμποροι αγοράζουν έπειτα το μέταλλο και το στέλνουν στο εξωτερικό, συνήθως μέσω της Ρουάντα. Όλη η ποσότητα αγοράζεται από τρεις εταιρίες: Cabot (Αμερικάνικη), HC Starc (Γερμανική) και Nigncxia (Κινέζικη) που είναι και οι μόνες εταιρίες με την ικανότητα να μετατρέπουν το κοβάλτιο σε σκόνη τανταλίου. Η σκόνη αυτή πωλείται έπειτα στη Nokia, τη Motorola, την Compaq, τη Sony και άλλους κατασκευαστές για χρήση στα κινητά τηλέφωνα καθώς και άλλα προϊόντα.

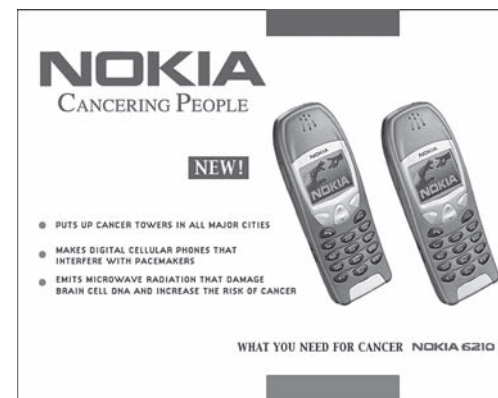
Τον Δεκέμβριο του 2004, ο πρώην πρόεδρος της Cabot, Sam Bodman διορίστηκε γραμματέας του υπουργείου ενέργειας. Υπό την προεδρία του Bodman, από το 1987 έως το 2000, η Cabot ήταν μια από τις μεγαλύτερες ρυπογόνες εταιρίες της αμερικής εκπέμποντας 60.000 τόνους αερομεταφερόμενων τοξικών εκπομπών ετησίως.

Οικολογικά αποτελέσματα του πολέμου

Η κύρια περιοχή μεταλλείας του κοβαλτίου μέσα στο Κονγκό περιέχει το εθνικό πάρκο Kahuzi Biega (KBNP), όπου ζει ένα σπάνιο είδος γορίλα προς εξαφάνιση. Η αποψίλωση του πάρκου λόγω της εξόρυξης μετάλλων έχει καταστρέψει ένα μεγάλο μέρος του βιότοπου του γορίλα αλλά και έχει οδηγήσει τον τοπικό πληθυσμό να εμπορευτεί το κρέας των ζώων αυτών με τους εργάτες και το στρατό από τα λατομεία. Ο πληθυσμός των γορίλλων του KBNP μαζί με τον πληθυσμό στα παρακείμενα δάση Kasese, αντιπροσώπευσε το 86% του συνολικού πληθυσμού αυτού του είδους, πριν από τον εμφύλιο πόλεμο. Σύμφωνα με μια έκθεση που δημοσιεύεται από το "Dian Fossey Gorilla Fund and the Born Free Foundation" τον Μαΐο του 2001, ο πληθυσμός των γορίλλων του KBNP έχει πέσει κατακόρυφα από 8.000 ζώα το 1991 σε λιγότερο από 1.000 το έτος 2000, μια μείωση 85% σε μόνο 9 έτη. Η έκθεση συνεχίζει: "Οι ενδείξεις είναι ότι η βιοποικιλότητα της περιοχής Kahuzi-Biega έχει επικίνδυνα, αν όχι αδιόρθωτα, καταστραφεί". Αν συνεχίσουν οι γραφειοκρατικές καθυστερήσεις να αποτρέπουν την αποτελεσματική και έγκαιρη δράση, ο κόσμος θα έχει γίνει θεατής του πρώτου μεγάλου πιθήκου που οδηγείται στην εξαφάνιση, θύμα του πολέμου, της ανθρώπινης πλεονεξίας και της υψηλής τεχνολογίας.

Δημιουργώντας μια σύνδεση

Όπως τυχαίως δεν είναι περίεργο που αυτές οι πληροφορίες δεν περιλαμβάνονται στο εγχειρίδιο χρήσης του κινητού σας τηλεφώνου. Ίσως στα κινητά τηλέφωνα πρέπει να κολληθούν αυτοκόλλητες ετικέτες που να λένε: Προσοχή! Αυτή η συσκευή δημιουργήθηκε με πρώτες ύλες από την κεντρική Αφρική. Τα υλικά αυτά που είναι σπάνια και μη ανακυκλώσιμα πωλήθηκαν για να χρηματοδοτήσουν έναν αιματηρό εμφύλιο πόλεμο και έχουν σχεδόν προκαλέσει την εξαφάνιση ενός απειλούμενου είδους. Οι άνθρωποι πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι υπάρχει μια άμεση σχέση μεταξύ των συσκευών που κάνουν τις ζωές τους περισσότερο "άνετες" και την τρομακτική πραγματικότητα της βίας, της αναταραχής και της καταστροφής που μολύνουν τον κόσμο μας.

Οι άνθρωποι πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι υπάρχει μια άμεση σχέση μεταξύ των συσκευών που κάνουν τις ζωές τους περισσότερο "άνετες" και την τρομακτική πραγματικότητα της βίας, της αναταραχής και της καταστροφής που μολύνουν τον κόσμο μας.

κλάρα

Η Ζωή εν τάρτάρω

Η ζωή είναι μια ζωή με νόημα. Αν χάσει το νόημά της, η ζωή χάνεται χωρίς δυσκολία. Με θρυμματισμένο νόημα, η ζωή κινδυνεύει.
J. Kristeva, Μαύρος ήλιος

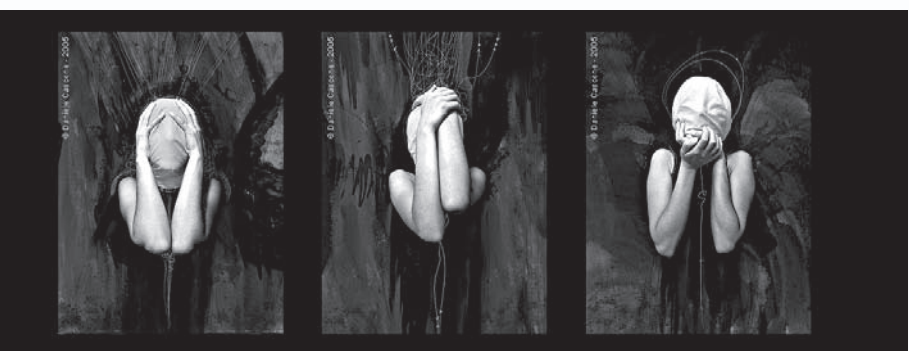
«Παλιότερα, ο θάνατος ήταν μια τραγωδία – συχνά κωμική– όπου κάποιος υποδύοταν πως πρόκειται να πεθάνει. Σήμερα, ο θάνατος είναι μια κωμωδία συχνά δραματική που κάποιος παριστάνει ότι δεν ξέρει πως πρόκειται να πεθάνει». Η εξέλιξη αυτή διατυπωμένη στη θεματική ιστορία του Φιλίπ Αριές, δεν αφορά μόνο στη στενότητα του επιθανάτιου ρόγχου. Ο άνθρωπος ήταν κυρίαρχος του θανάτου του, μια που είχε την πλήρη επίγνωσή του, επέλεγε τον χαρακτήρα των τελευταίων του στιγμών, τους ασπασμούς στους αγαπημένους, το έσχατο παρόν του. Ο ξαφνικός θάνατος ήταν επίφοβος, γιατί ακριβώς στερούσε τον άνθρωπο από τον θάνατό του. Σήμερα, ο θάνατος νοείται μόνο ως ξαφνική βλάβη, ονοματίζεται με μια μηχανική ορολογία που οριοθετεί το ιατρικοποιημένο σώμα. Κάνουμε όλοι πως δεν υπάρχει κι όταν δεν μπορούμε να αποφύγουμε πια το τετελεσμένο γεγονός του, αυτό δεν αποτελεί παρά μια ελάχιστη κακή έκπληξη στη μιζέρια του καπιταλισμού.

Υπάρχει μια σκηνή από τη Νύχτα των ζωντανών νεκρών όταν τα βαμπίρ στοιχειώνουν το εμπορικό κέντρο. Ο συμβολισμός της παραπάνω σκηνής αποτελεί την πραγματικότητα του σύγχρονου θανάτου. Η Δύση πραγμάτωσε την ευαγγελική επωδό. Πάτησε τον θάνατο με θάνατο. Μια δεύτερη σκηνή από την ίδια δραματική κωμωδία είναι η απαγόρευση των κηδεών στα εμπορικά κέντρα. Ενώ η εκκλησία κρίθηκε απαραίτητη για να συντηρεί το φολκλόρ και να οικειοποιηθεί τη μνήμη στους ναούς του καπιταλισμού, με το κύρος αυτού που είχε το θάνατο υπό την επίβλεψή του, επισφράγισε την απαγόρευσή του.

Γιατί έχουμε στερηθεί το δικαίωμα στο θάνατο; Τόση βλάβη εν ονόματι της ζωής, γιατί δεν συμφιλιωθήκαμε με το αναπόδραστο τέλος της; Καταναλώστε όσο θάνατο θέλετε, αλλά μην πενθείτε, επιβάλλει η προσταγή της αέναης ευφορίας. Το πένθος είναι μια συνθήκη του αποχωρίζεσθαι και από μας δεν λείπει τίποτα. Καταναλώνοντας σχέσεις όπως τα προϊόντα στα ράφια, είμαστε όλοι αντικαταστήσιμοι, αφού εξέπεσαν τα νοήματα που συνιστούν τη μοναδικότητά μας, αφού νοήματα πια δεν υπάρχουν. Η αντικατάσταση ανανεώνει το ιδεολόγημα του ανταγωνισμού, κάθε φορά που το νεότερο επιβιώνει στο πτώμα του χρησιμοποιημένου προηγούμενου του. Ο θάνατος πανίσχυρος περιφέρει τα νοήματά του, την αέναη καταστροφή και αυτοκαταστροφή εκεί που ο βίος έγινε ανούσιος, πραγματικά αβίωτος. Το νόημα υπάρχει μέσα απ' τη μελαγχολία. Αν αυτή μετουσιώνεται σε ό,τι πιο φθαρτό υπάρχει, στην ευδαιμονία της μιας χρήσεως, στη διάψευση κάθε σημασίας, στο φόβο του εφήμερου, στο άγχος για το κυνήγι της επόμενης επιβεβαίωσης, για ανθρώπους που είναι πράγματα και για πράγματα που υποκαθιστούν ανθρώπους, η ζωή θα είναι ένα κακόγουστο, ανυπόφορο αστέιο.

«Αυτή η τρομερή εξουσία θανάτου και ίσως είναι αυτό που της έδωσε ένα μέρος της δύναμής της και του κυνισμού με τον οποίο έσπρωξε τόσο μακριά τα ίδια της τα όρια- εμφανίζεται τώρα σαν το παραπλήρωμα μιας εξουσίας που ασκείται θετικά πάνω στη ζωή, που αναλαμβάνει να τη διαχειρίζεται, να τη μεγαλώνει, να την πολλαπλασιάζει, να ασκεί πάνω της ακριβείς ελέγχους και συνολικές ρυθμίσεις». Ο Φουκώ λέγοντας εξουσία θανάτου αναφέρεται στους αιματηρούς πολέμους από τον 18ο αι. και μετά. Αποκάλυψε όμως και ένα άλλο μεγάλο σύμπτωμα της βιο-πολιτικής. Την άλλη όψη του ίδιου νομίσματος. Μια εξουσία που έχει απλώσει τα πλοκάμια της στην ίδια τη ζωή, ασχολείται όλο και λιγότερο με τον θάνατο, γίνεται το όριό της, η στιγμή που της διαφεύγει. Για μια τέτοια εξουσία, η επιβολή του θανάτου είναι η αντίφασή της. Η κατάφαση βρίσκεται εκεί που ο θάνατος εξαφανίζεται, γιατί όταν η ζωή δεν έχει νόημα τι ενδιαφέρει το τεχνικό της τέλος;

Κάποιος φώναξε οδηγούμενος στο ικρίωμα «Να επιλέξεις τη ζωή σου. Το θάνατο άσε να σου τον επιλέξουν άλλοι». Αυτή η υπέροχη ηττοπάθεια μια στιγμή πριν από τον θάνατο, δεν είναι παρά μια κενή αντιφατική δήλωση. Το φιλοσοφείν είναι ένας τρόπος να μάθουμε πώς να πεθαίνουμε, γιατί το μεγαλείο του ανθρώπου έγκειται στο ότι γνωρίζει την αθλιότητά του. Στα Όνειρα ο Κουροσάβα κινηματογράφησε τον λόγο πάνω σε μια ελευθερία: την τραγική επιλογή της στάσης απέναντι στη μη-ζωή που προϋποθέτει την επιλογή της ίδιας της ζωής. Ο θάνατος των βιβλίων όμως είναι ο μόνος που επιβίωσε έτσι κι αλλιώς. Η λογοτεχνία δεν έπαψε να μιλά de morte et mortius σαν μια παρένθεση στην υπαρξιακή αγωνία. Το σύγχρονο μυθιστόρημα επιμένει στον άνθρωπο ενώπιον του θανάτου, εκεί που το μοντέρνο μιλούσε για την ευαίσθητη εφηβεία. Μας παραχωρήθηκε ένας γραφικός, διανοουμενίστικος θάνατος, αδύνατος να γεμίσει το κενό.

Το 18ο αι. οι νεκροί εκτοπίστηκαν έξω από το σκηνικό της πόλης. Η ιδέα της μεσαιωνικής συνύπαρξης με τους νεκρούς προκαλούσε φρίκη. Το γεγονός ότι οι άνθρωποι ζούσαν μαζί τους σε μια οικειότητα, ότι έκαναν πανηγύρια στα νεκροταφεία φαινόταν ανήθικο, γιατί άφηγε τον θάνατο έκθετο, ανίερο, όπως και την εικόνα της διάλυσης και αποσύνθεσης με την οποία αυτός ταυτιζόταν. Στις αρχές του 20ου αι. ο τόπος του θανάτου αλλάζει. Οι άνθρωποι δεν πεθαίνουν πια στο σπίτι τους. Πεθαίνουν στο νοσοκομείο, μόνιμοι, κάτω από το άγρυπνο μάτι της ιατρικής εξουσίας. Ο Αριές αναφέρει ένα ενδιαφέρον περιστατικό από την ιδεολογία του θανάτου στο νοσοκομείο:

Μια ηλικιωμένη κυρία φερόταν στην αρχή σύμφωνα με τους κανόνες. Συνεργαζόταν με τους γιατρούς και τις νοσοκόμες, αγωνιζόταν θαρραλέα ενάντια στην αρρώστια. Μια μέρα όμως έκρινε ότι είχε αρκετά αγωνιστεί κι ότι είχε έρθει η ώρα να τα παρατήσει. Έκλεισε τα μάτια της και δεν τα ξανάνοιξε. Οι γιατροί και οι νοσοκόμες απελπίστηκαν και ειδοποίησαν αμέσως κάποιον από τους γιατρούς για να την πείσει να πάψει να πληγώνει τους πάντες. Η παραίτηση δεν επιτρέπεται. Οφείλουμε να είμαστε παραγωγικοί ακόμα και στα πρόθυρα του θανάτου. Η επιλογή του ίδιου μας του θανάτου είναι μια προσβολή, όχι πια απέναντι στο θεό, αλλά απέναντι στην ιατρική εξουσία.

Τον περασμένο χρόνο δημιουργήθηκε ένα επεισόδιο στην Αμερική, για την οποία λέγεται παραπλανητικά πως κινείται στην κατεύθυνση της άρσης της απαγόρευσης του θανάτου. Η Τέρι Σκιάβο πέθανε όχι στο σπίτι ή στο νοσοκομείο, αλλά στις σθόνες μας. Μετά από 15 χρόνια σε κόμα και διαβεβαιώσεις ότι δεν πρόκειται να επανέλθει, η ευθανασία της αποφασίστηκε μετά από σχετικό δικαστήριο. Στο μεταξύ όλες οι ζωές συνιστώσες του θανάτου- αγωνία, πόνος, θλίψη- είχαν εξαντληθεί. Δεν υπήρχε τίποτα άλλο να βιωθεί, μια που το πένθος είναι η μόνη δυνατή συνθήκη να βιωθεί ο θάνατος. Πέρα από το γεγονός της στέρησης του θανάτου, το παράδειγμα αυτό ακολούθησε μια άλλη διαδρομή προς τον θάνατο. Στην κατεύθυνση της απαγόρευσης δημιουργήθηκε ένας άλλος λόγος γι' αυτόν. Ο καλύτερος τρόπος να μην φαίνεται κάτι είναι να γίνεται όσο το δυνατόν πιο προφανές. Η προβολή του θανάτου τον μετατρέπει σε εικόνα που πάντοτε ακροβατεί στο όριο του αληθινού και του ψεύτικου. Ο θάνατος- θέαμα είναι ο νέος αποδεκτός τρόπος να πεθαίνεις.

Και τώρα τι θα κάνουμε χωρίς βαρβάρους;

Οι υπαρξιακές αναζητήσεις ίσως να μην μπορούν από μόνες τους να αντιμετωπίσουν την πολιτικοποίηση του θανάτου, τον τρόπο που τα όριά του διασαλεύονται, τη διαχείρισή του. Υπαρξιακό όμως είναι το πλαίσιο της σκέψης και δράσης σήμερα. Τον άξονα των ερωτημάτων για την ελευθερία, τον θάνατο, την ανάγκη νοήματος τέμνουν το άγχος και ο φόβος της ζωής στην κοινωνική συνθήκη της προσωρινότητας. Στερηθήκαμε την ποιητική του θανάτου γιατί οι διαδρομές του παρακολουθούν τις παλινδρομήσεις της εξουσίας. Γνωρίζουμε καλά ότι καμία προβολή στο μέλλον δεν είναι πια δυνατή. Τώρα που όλα ξεφεύγουν απ' τα χέρια μας, ένας αβέβαιος θάνατος αποκτά μεγαλύτερη εξουσία.

Το ποδήλατο είναι η μόνη άμεσα διαφαινόμενη ελπίδα για βελτίωση της μετακίνησης και των συνθηκών ζωής στους δρόμους μιας πόλης, όπου κυρίαρχος και δυνάστης όλων μας είναι το αυτοκίνητο και οι συνθήκες που έχει δημιουργήσει η χρήση του. Δυστυχώς, στην πόλη της Θεσσαλονίκης η χρήση του ποδηλάτου ως μέσου μετακίνησης είναι σχεδόν ανύπαρκτη, ενώ τείνει να εξαφανιστεί και ως παιχνίδι για τους μικρούς του λάτρεις.

Είναι πραγματικά κρίμα, το ότι η πλειοψηφία των κατοίκων αυτής της πόλης καταξοδεύεται χρονικά, ψυχικά και σωματικά κλεισμένη μέσα σε Ι.Χ. και μέσα μαζικής μεταφοράς, βιώνοντας όλο και περισσότερο τη μιζέρια και την απόγνωση της καθημερινότητας, χωρίς να έχει νιώσει ποτέ την αίσθηση ελευθερίας που προσφέρουν δύο πραγματικά αυτό-κινούμενες ρόδες, με το πρώτο συνθετικό της λέξης να αναφέρεται όχι μόνο στο μέσο, αλλά και στον ίδιο τον αναβάτη.

Ξέρουμε πολύ καλά, ότι η επικράτηση του Ι.Χ. αυτοκινήτου δεν είναι καθόλου άσχετη με την επικράτηση της κουλτούρας της ιδιωτέυσης, του μανιακού καταναλωτισμού, του νεοσυντηρητικού καθωσπρητισμού και της πλήρους αδιαφορίας για δημιουργία κατάλληλων υποδομών στα μέσα μαζικής μεταφοράς. Επιπλέον, η κατοχή συγκεκριμένων τύπων αυτοκινήτων ταυτίζεται με συγκεκριμένη θέση στο κοινωνικό στερέωμα, έτσι ώστε να σημαίνει κυρίαρχα κύρος, ασφάλεια (!) και άνεση (αν μπορεί να χαρακτηριστεί έτσι το μποτιλιάρισμα), ενώ η αλήθεια είναι πως ένα μεγάλο τμήμα της πόλης της Θεσσαλονίκης, μπορεί να διανυθεί πολύ εύκολα και αβίαστα με το ποδήλατο. Και το σημαντικότερο: πολύ πιο γρήγορα από ότι με το αυτοκίνητο.

Ως ποδηλάτες και πεζοί αυτής της πόλης, απαιτούμε το σεβασμό που μας αρμόζει και το δικαίωμα στη χρήση των δρόμων και των πεζοδρομίων, το οποίο έχει αφαιρεθεί από τα ποδήλατα, τους πεζούς και τα Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες.

Χωρίς να περιμένουμε σιδήγησε από κρατικούς φορείς και απευθυνόμενοι αποκλειστικά και μόνο στους κατοίκους της Θεσσαλονίκης, ζητούμε:

 Να σταματήσει επιτέλους το παρκάρισμα πάνω σε ράμπες για Α.Μ.Ε.Α. Αν οι οδηγοί δεν σκέφτονται τα αυτονόητα, ας μην τους φανεί περίεργο, σύντομα δρόμος μας να γίνει το καπό του αυτοκινήτου τους.

 Να σταματήσει το παρκάρισμα στην παραλία, τις πλατείες και τους πεζόδρομους. Αφού μας έχετε πάρει τους δρόμους και τα πεζοδρόμια, αφήστε μας τουλάχιστον τους τελευταίους χώρους που δικαιωματικά μας ανήκουν.

 Να μειωθεί η κυκλοφορία των αυτοκινήτων, αφού η κατάσταση έχει γίνει πλέον αφόρητη για όλους ανεξαιρέτως. Πέρα από τη συνήθεια και την «ευκολία», υπάρχει και ο σεβασμός προς το περιβάλλον και τους συνανθρώπους μας, που τελικά αντανακλάται και στους ίδιους τους εαυτούς μας.

 Πιο πολλά ποδήλατα στους δρόμους! Ο μόνος τρόπος να τους δείξουμε ότι υπάρχουν, είναι να κυκλοφορούμε ανάμεσά τους! Με ομαδικές ποδηλατάδες, ποδηλατοπορείες και διεκδίκηση των αυτονόητων, ώστε να μην υπάρχει πια το χάος των δρόμων!

Δεν χρειάζεται να περιμένουμε τη θεσμοθετημένη «Μέρα Χωρίς Αυτοκίνητο» για να ξεχυθούμε στους δρόμους της πόλης διεκδικώντας τους, είναι πολύ απλό να το εφαρμόσουμε τη χρήση του και στην καθημερινότητά μας.

Για να διεκδικήσουμε σιγά-σιγά όλο και περισσότερες μέρες χωρίς αυτοκίνητο, χωρίς άγχος και χαμένο χρόνο, ο καθένας για τον εαυτό τους και για τους άλλους.

Για να μπορέσουμε να πάρουμε μια βαθιά ανάσα ελευθερίας και να επανακτήσουμε τη σχέση μας με το δρόμο, ως πεδίο συλλογικότητας, επαφής, πραγματικής ζωής.

Σε μια πόλη που μποτιλιάρεται στη μιζέρια της ψεύτικης ευημερίας και πνίγεται στο νέφος της μαζικής αποχύνωσης και του εθνολαϊκισμού, εμείς θα ισορροπούμε με ορθοπεταλιές προς το Όνειρο και την Ουτοπία, εφαρμόζοντας τις δικές μας «ανεφάρμοστες» λύσεις...

Η «ΚΥΚΛΟΥΤΟΠΙΑ» βρίσκεται κάθε Τρίτη στις 6 το απόγευμα, στο χώρο της Κατάληψης «ΦΑΜΠΡΙΚΑ-ΥΦΑΝΕΤ», Ομήρου με Περδίκας - Κάτω Τούμπα.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Το τέταρτο τεύχος από τη σειρά τα μάτια του πλήθους διαπραγματεύεται το ζήτημα της επισφάλειας στις ποικίλες εκφάνσεις του, εργασιακή - υπαρξιακή επισφάλεια, καθώς επίσης και τις αναδυόμενες ανταγωνιστικές κινήσεις στην Ιταλία. Περιέχει μια συνέντευξη με τον Franco Berardi Bifo (ιστορική φιγούρα της δημιουργικής αυτονομίας με πλούσιο θεωρητικό έργο αλλά και δράση κυρίως σε δομές αντιπληροφόρησης), μια συζήτηση με τον Blicero (μέλος της μιλανέζικης ομάδας chainworkers) και μια κριτική αποτίμηση της πανευρωπαϊκής συνάντησης για την πρωτομαγιά του 2006 που πραγματοποιήθηκε στο Μιλάνο.

Το έντυπο Φύλο, Σώμα, Σεξουαλικότητα κυκλοφόρησε από τις έκ-φυλες τον Απρίλη του 2006 στη Θεσσαλονίκη. Διερευνά τις δομές που φυσικοποιούν την πατριαρχική τάξη πραγμάτων και την ετεροκανονικότητα, και τον τρόπο που αυτές οργανώνονται μέσα στα σώματά μας.

Για να αλλάξουμε αυτό που είμαστε
Χρειάζεται να αντιληφθούμε
από που ερχόμαστε
Και να σχεδιάσουμε το
που πηγαίνουμε
Μαζί και η καθεμιά από μόνη της
Μαζί και ο καθένας από μόνος του
Για να αλλάξουμε αυτό που είμαστε
Χρειάζεται να δούμε ποιο είμαστε
Και τι κάνουμε
Γιατί το κάνουμε
Για να αλλάξουμε αυτό που είμαστε
Καταλαμβάνουμε χώρους
μέσα στην μητρόπολη
Απαλλοτριώνουμε κλεμμένους χρόνους
Στήνουμε καταστάσεις από μόνιμα
και με τις δικές μας δυνάμεις και αδυναμίες
Μοιραζόμαστε κάτι κοινό με ένα κοινό τρόπο
Πολεμάμε αυτό που επιδιώκει
να παρουσιάζεται ως το μοναδικό
Είμαστε κάτι άλλο
Για να αλλάξουμε αυτό που είμαστε
Σκοντάφτουμε συνεχώς
Όμως δεν τα παρατάμε
Γιατί οι τρόποι μας - οι διαδικασίες μας -
μας βοηθάνε να συνεχίζουμε
Να ξανασχεδιάζουμε το κοινό μέλλον

Για να αλλάξουμε αυτό που είμαστε
Πινόμαστε αυτό που κάνουμε
Και αυτό προτάσσουμε και προς τα έξω
Σε όσους ενδιαφέρονται να πάνον να είναι
αυτό που είναι
Και να πράξουν αυτό που θέλουν...

αφιερωμένο στα δυο χρόνια της κατάληψης Φάμπρικα Υφανέτ